

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (2107) 1990 LIEPA-JULY 10

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Ne savaime pasidarė

Naujieji dalykai labai dažnai priimami su atsargumu, abejonėmis, tam tikra kritika, net nepasitikėjimu. Tai būdinga konservatyvių pagrindų žmonėms, nemaža dalimi ir mums, lietuviams.

KAI po Vokietijos barakinio gyvenimo ir nežinios skirstėmės po platųjį pasaulį ir, nenorėdami pasimesti, organizavomės, — išeiviją jungiančios bendruomenės idėja vieniems buvo iš esmės priimtina, kitiems ne visai suprantama, dar kitiems stačiai griauianti senuosius židinius — klubus, draugijas, sąjungas. Reikėjo laiko, kantrybės ir tūkstančių valandų, kol viskas ėmė ryškėti šviesesnėmis spalvomis, kol abejonės ir nepasitikėjimas užleido vietą pozityviam veiksmingumui, suorganizuojamam visą išeiviją į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, pasidalinusių kraštais, apygardomis ir apylinkėmis. Žvelgdami į pirmąjį organizavimosi dešimtmetį, spaudoje, užrašuose ar protokoluose, matome gana sunkių dienų virpančius, nenusistovėjusius, net audringus laikotarpius, pareikalavusius labai daug darbo ir tyros ištikimybės bendruomeninei idėjai. Taigi struktūrinio modelio lėpimas nebuvo lengvas. Rinkimai, suvažiavimai, valdybų sudarymai, pirmininkų ieškojimai, vajai, mokesčiai, renginiai, susirašinėjimai, diskusijos, ginčai, nesutarimai ir — vėl nauji rinkimai. Nemažos grupės veiklesnys išeivių perėjo visas tas daubas ir viršūnes, laikydami visuomeninio egzaminus. Ne visada būdavo lengva ir savo sroviškumą palenkti visus jungiančiai platumai, ne visada sekėsi ir asmenines ambicijas paaukoti didesnių užduočių atlikimui. Bet darbai dėl to niekada nesustojo.

ŠALIA viso to nemaži būriai idealistų ir entuziastų savo ruožtu stengėsi įtvirtinti lietuviškąsias parapijas, mokyklas, spaudą, jaunimo organizacijas, sporto klubus, tautinių šokių grupes, teatrus, atkurti kone visas nepriklausomą Lietuvą veikusias draugijas, sambūrijas, kuopas, politines partijas. Žodžiu, išeivisko gyvastingumo medis gražiai šakojosi, išsprogę konkrečiais užsiėmimais, lapoju ta pačia tautinės darbuotės spalva. Netrukus ne geros sėkmės žiedų, nuolatinių, net kasmet prasiskleidžiančių. Visa tai betgi savaime nepasidarė. Reikėjo lietuviškąjį gyvenimą vertinančių, vadovauti sugebančių, savo siekius suprantančių, pasiūlymus pareigoms tinkančių veikėjų. Ar jų buvo? Šiandien, po keturiasdešimt metų, gali atsakyti visų regima bendruomeninio gyvenimo padėtis, daugelyje vietovių sustiprinta sveikais ekonominiais pagrindais. Kas tik aplanko Torontą, šitai labai nesunkiai pastebi, o svečiai iš Lietuvos net stebisi, kad išeiviai čia gali turėti tiek nuosavų pastatų, kad jų susiorganizavimas ir intensyvi veikla kai kuriais požymiais gali net su tėvyne lygintis. Džiaugiantis, kad šiaandien čia taip yra, kalbant apie pirmuosius žingsnius ir regint jau turimus laimėjimus, negalima nepaminti tikrai darbščių veikėjų, kaip pvz. prieš dešimtį metų (liepos 12 d.) mirusio a.a. kunigo klebono Petro Azubalio. Vėlonis buvo išskirtinų savybių visuomenininkas, nepavargstantis bendruomenės veikėjas, sugebėjęs derinti būtinumą su planavimais, ištekliais su užmojais, lietuviškuosius siekius su hierarchija, ekonominiusėjimus su bendraisiais poreikiais. Nėra abejonės, kad šitokių stambių pusiausvyrų laikymasis galėjo be perstojo vis tempti įtampos stygą iki staigaus nutrūkimo. Kad šiaandien stovi Anapilio sodyba, kad visų su pasigėrėjimu vertinamos šv. Jono kapinės, tarytum kokia amžinybės iškėlimas bendruomenė — tai juk a.a. kunigo Petro Azubalio nuopelnas, rodantis, kiek daug gali padaryti vienas žmogus, jei jis kone visą save atiduoda pasirinktam darbiui. Ir tai ženklas nesibaigianti, kad mūsų nedaug. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Paruoš Kvebeko konstituciją?

Parlamentinės nepartinės komisijos sudarymą paskelbė Kvebeko premjeras R. Bourassa ir Kvebeko separatistinės partijos vadas J. Parizeau. Jiedu kalba apie konstitucinę komisiją, kuri aptars Kvebeko provincijos ateities planus. Pagrindinis dėmesys teks ne Kvebeko ryšiams su Kanada, o pačiam Kvebekui. Šiuo metu liberalai ir Kvebeko separatistai provinciniame parlamente turi 121 atstovą, kiti keturi atstovai priklauso Lygybės partijai. Tad opozicijos Kvebeko parlamentinės nepartinės komisijos darbai nesitikima susilaukti. Jon planuojama įjungti apie 30 atstovų, apimančių plačias gyvenimo sritis — darbo unijas, verslą, universitetus, miestų savivaldybes, politines partijas. Komisijos nariai keliaus po visą Kvebeką, susipažindami su kvebekiečių nuotaikomis ir siekais. Detalės bus sutartos premjero R. Bourassos ir opo-

zicijos vado J. Parizeau susitikime liepos 10 d.

Naujoji parlamentinė komisija darbą turėtų pradėti šį rudenį ir konstitucinius planus Kvebeko atečiai paruošti dar šiais metais. Jie turėtų būti paskelbti Kvebeko liberalų partijos suvažiavime 1991 m. kovo 10 d. Premjeras R. Bourassa betgi pabrėžė, kad komisijos pasiūlymai nebus priva-lomi jo vyriausybei. Tačiau toms pasiūlymams jie galės panaudoti referendumui, provincinio parlamento rinkimams, deryboms su Kanados vyriausybe. Šiuo metu premjeras R. Bourassa referendumo neplanuoja, bet apie jį galvoja Kvebeko partijos vadas J. Parizeau, pritariantis ir Kvebeko konstitucijai. Kvebeko teisingumo ministeris G. Remillardas taipgi teigia, kad vyriausybė svarsto ir atskiros Kvebeko konstitucijos galimybę. Ją dabar suaktualizavo (Nukelta į 9-tą psl.)

Lituanistinių mokyklų mokslo metų užbaiga. Viršuje — Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų auklėtinės — Kristina Baršauskaitė, Adriana Karkaitė ir Audra Paulionytė; apačioje — KLB švietimo komisijos pirm. Algirdas Valčiūnas su Maironio mokyklos jaunimu

Kremliaus planai ir Lietuva

Sovietinės imperijos sutrikimai, pavergtų tautų sujudimas, pirmaujanti Lietuva, būsimos derybos su Kremliumi ir Kremliaus reikalavimai

Visuomeninio bei politinio gyvenimo stebėtojai tebesvarsto sovietinę misiją: kodėl taip staigiai susvyravo Sovietų Sąjungos imperija, tiek daug plotų laimėjusi po II D. karo. Vieni mano, kad tai įvyko antgamtinės jėgos dėka (Fatimos pranašystės), kiti visa tai aiškina natūralių priežasčių veikme.

Labai galimas dalykas, kad minėti svarstymai dar ilgai tęsis, kol suras tikrąsias priežastis. Bet jau dabar apytikriai matyti, kad sovietinė imperija ėmė svyruoti dėl to, kad pritrūko imperinės jėgos. Jinai užsimojo šoktelėti aukščiauosios, kaip sakoma. O toks šuolis yra pražūtingas.

Dvejopas spaudimas

Sovietinė imperija, apžiūdama vis didesnę kėsnį, neįstengė atlaikyti išorinio ir vidinio spaudimo. Atlanto sąjunga, su JAV-bėmis priešakyje, vis stiprėjančiu ginklavimu, ypač JAV prezidento R. Reagano grasinamu „žvaigždžių karu“, privertė Sov. Sąjungą įtempti savo jėgas, pranaškančias ekonomines galimybes ir stumiančias visą kraštą į skurdą. Krašto viduje padidėjo spaudimas ekonominėje srityje ir dėl kolektyvinės sistemos sutrikimo, o politinėje srityje — pavergtų tautų pabudimas. Jau ir seniau buvo sakoma, kad didžiausia Sov. Sąjungos silpnybė — jos daugiatautiškumas, išsidėstęs atskiromis respublikomis. Ir vos prasidėjo ekonominės reformos, pajudėjo taipgi pavergtos tautos. Pasi-

girdo reikalavimai laisvės bei nepriklausomybės.

Pirmaujanti Lietuva

Pirmoji į tą frontą išėjo Lietuva, nors pati tos linkmės mintis gimė Estijoje. Radikalus Lietuvos posūkis taip sudramatino politinę situaciją, kad ji kaip pionierė atsistojo sovietų pavergtų tautų priešakyje ir tapo pasaulinės politikos problema. Ją spręsti buvo priverstas ir Kremlius, žvelgiantis ne tik į Lietuvą, bet ir į kitas sovietų respublikas.

Tradicinis Kremliaus valdovo receptas, siūlomas konservatorių, buvo karinis — panaudoti jėgą pabudusioms tautoms nutildyti. Išvalgesni sovietų politikai betgi pamatė, kad tai veda ne į problemos sprendimą, bet į kraujo praliejimą. Dėl to buvo pasirinktas politinis sprendimas — reformuoti Sov. Sąjungą taip, kad joje tilptų ir tautinės respublikos su savo autonomijomis.

Naujas projektas

Vienas šios linkmės ryškiųjų sovietinių politikų yra Aleksandras Jakovlevas, lankęsis ir Lietuvoje. Jis yra artimiausias prezidento M. Gorbačiovo patarėjas. Pasak prancūzų dienraščio „Le Quotidien de Paris“ (1990. VI. 1), jis pasiūlė naują Sov. Sąjungos konstituciją, kuri įgalintų kiekvieną respubliką nustatyti specifinius santykius su centru, t. y. Kremliumi. Maskvoje surengtame „Financial Times“ seminare A. Jakovlevas pareiškė:

Kai kurios respublikos galėtų deleguoti mažą dalį savo galios centrinei valdžiai. Kitos respublikos galėtų deleguoti centrinei valdžiai didžiąją dalį savo funkcijų. Sutartis su Unija nebūtų dogma, standartinis rėmas visiems.

Tuo būdu, pasak A. Jakovlevo, būtų išspręsta tautinių respublikų problema.

Sušvelnėjusi laikysena

Ta linkme eina ir dabartinė M. Gorbačiovo politika. Seniau reikalavęs Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes atskirti savo nepriklausomybės deklaracijas kaip neteisėtas ir negaliojančias, po daugelio nesėkmingų politinių, ekonominių ir karinių ėjimų pasitenkino laikinu moratoriumu. Ilgai jos laikėsi nuomonės, kad Baltijos valstybės privalo paisyti sovietinio įstatymo reikalavimų, būtent referendumo, penkerių metų laukimo, sovietinio kongreso deputatų patvirtinimo.

Atrodo, kad M. Gorbačiovas savo poziciją sušvelnino, nes Baltijos valstybių padėtis yra visai skirtinga — jos juk pateko Sov. Sąjungon prievartinio būdu (Molotovo-Ribbentropo sandėriui). Amerikiečių politikai šį atvejį vadina „Baltic exceptionalism“. Jie mano, kad M. Gorbačiovas turėtų tai respektuoti:

Tai įgalintų Lietuvą, Latviją ir Estiją išeiti iš Sov. Sąjungos, nesudarant precedento kitom sovietų respublikom („Maclean's“, 1990. VII. 2).

(Nukelta į 2-rą psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Moratoriumo tekstas

Lietuvos aukščiausioji taryba birželio 29 d. patvirtino pasiūlymą skelbti moratoriumą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktui. Už šį pareiškimą balsavo 69 tarybos nariai, prieš — 35, susilaikė — 2, dar 2 balsavime nedalyvavo. Iš viso buvo pasiūlyta 14 moratoriumo projektų. Priimto variančio pagrindas buvo Vytauto Landsbergio pateiktas pasiūlymas, kurį paruošė jis pats, ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė ir atstovas-teisininkas Liaučius iš Panevėžio. Taryba priėmė tokią pareiškimą:

„Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, būdama ir likdama tautos ir valstybės suverenų galių reiškėja, atkurdama nepriklausomą Lietuvos valstybę ir visų tų galių vykdymo tikslu siekdama tarpvalstybinių Lietuvos Respublikos derybų su TSR Sąjunga, skelbia nuo tokių derybų pradžios šimto dienų moratoriumą 1990 m. kovo 11 d. Aktui dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo, tai yra sustabdo iš jo kylančius teisinius veiksmus. Lietuvos Respublikos-TSR Sąjungos derybų pradžią, jų tikslai ir sąlygos fiksuojami šalių įgaliotųjų delegacijų specialiu protokolu. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba gali moratoriumą pratęsti arba atšaukti. Moratoriumas savaime netenka galios, nutrūkus deryboms. Jeigu dėl kurių nors įvykių arba aplinkybių šio šaukimo Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba negali normaliai vykdyti valstybinės valdžios funkcijų, moratoriumas tuo pačiu momentu netenka galios.“ (LIC)

Pilnai nutraukė blokadą

Reuterio agentūros pranešimu ir ministerio pirmininko Ryškovo pareiškimu, Sovietų vyriausybė visiškai nutraukė blokadą prieš Lietuvą. Lietuvių pareigūnai pareiškė, kad po dviejų mėnesių laikotarpio, birželio 30 d. pradėjo tekėti nafta į Mažeikių naftos perdėrimo įmonę. Ryškovas taipogi pareiškė, kad visi baudžiamieji veiksmai bei ekonominiai suvaržymai yra nutraukti.

Nebūtų parėmę

Lietuvių informacijos centras praneša — PLB lietuvių delegacija birželio 27-28 d.d. aplankė JAV, Danijos, Turkijos, Šveicarijos, Švedijos, Bulgarijos ir D. Britanijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Kopenhagoje delegacijas. JAV ir Turkijos patys delegacijų vadovai susitiko su Alvydu Meda-linsku iš Lietuvos ir Viktoru Naku iš Amerikos.

Šiame numeryje:

Ne savaime pasidarė

Dideli velionies kun. Petro Azubalio nuopelnai

Kremliaus planai ir Lietuva

Sovietų imperijos sutrikimai ir pavergtų tautų judėjimas

Ginčytini išvedžiojimai

Nėra sutarties, kuria Vilnius būtų tapęs Lenkijos dalimi

Bonnos atsakymas

Vokietija vengia Lietuvos klausimo

Kelias į kunigystę sovietinėje Lietuvoje

Kliūtys, kurias pasišventę jaunuoliai turėjo nugalėti

Pažymėtieji tremtinių ir tikėjamų

Lietuvių šeimos odisėja Sibire

Pavasarinis „Į laisvę“

Politikos žurnalas gvildena lietuvių tautos problemas

Priespaudos įtaka tautos psichologijai

Žiaurūs pergyvenimai veikė fizinę ir psichinę sveikatą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, mėmė – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

AŲA VLADUI PERKAUSKUI

mirus,

žmoną BRONĘ, sūnų GINTĄ su šeima ir kitus
artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

M. G. Skorupskai

M. A. Pusdešriai

V. P. Giedraičiai

BRANGIAM TĖVELIUI

mirus Lietuvoje,

dukrai ZOFIJAI SAUNORIENEI ir visai šeimai
reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Ona ir Vytautas Pulkauninkai

Lietuvoje mirus brangiam tėveliui AŲA MYKOLUI AMBULTUI

liūdinčią dukrą ZOFIJĄ SAUNORIENĘ bei visą jos
šeimą skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

G. P. Breichmanai

D. L. Mačikūnai

G. J. Kažemėkai

A. Z. Stanaičiai

AŲA MYKOLUI AMBULTUI

Lietuvoje mirus,

dukteriai ZOFIJAI SAUNORIENEI ir jos vyrui dr. ALGIUI
SAUNORIUI, vaikaičiams – RAIMONDAI bei GEDIMI-
NUI su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Alina ir Jonas Kšivickiai

Sofija ir Stasys Rakščiai

Janina ir Viktoras Pilkauskai

AŲA PRANEI KRANIAUSKIENEI

mirus,

sūnų VYTĄ, dukrą ALDONĄ ČERŠKIENĘ, bei
visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

O. J. Leščiai

P. Lukošienė

P. S. Daliai

T. Gureckienė

A. E. Gaillai

A. Kairienė

S. P. Kanopai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens
ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai.
Užsakymus atliekame pagal projek-
tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą
pagamintų paminklų lietuvių kapinėms.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą menišką darbą
pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Ginčytini išvedžiojimai

Nuo praėjusių metų gruodžio mėnesio, t. y. nuo Lietuvos kompartijos atsakymo klausyti Maskvos, pasaulio spauda daug ir plačiai rašo apie iki šiol jai mažai žinomą kraštą — Lietuvą. Spaudai buvo reikalingos ne tik žinios, bet ir žinovų komentarai. Ypač daug apie ją rašo lenkų spauda, nes kartu su nepriklausomybės siekimu iškilo ir lenkų mažumos Lietuvoje klausimas. Vienas iš populiariausių Lietuvos žinovų Lenkijoje yra istorikas prof. Piotr Lossowski. Jis yra kelių knygų ir daugelio straipsnių apie Lietuvą autorius. Karo metu jis gyveno Ukmergės ir Kėdainių apskrityse, pramoko lietuviškai ir susidomėjo Lietuvos istorija bei kultūra. Jo straipsnius galima rasti Lenkijos, Lietuvos ir Vakarų pasaulio lenkų spaudoje.

Kelios profesoriaus mintys

Š. m. vasario 27 d. laidoje Toronto lenkų laikraštis "Zwiazkowiec" atspausdino specialiai šiam laikraščiiui skirtą pasikalbėjimą su prof. Lossowskiiu. Štai kelios mintys: " (...) Lietuvių nervingumą visų pirma sukelia faktas, kad teisinė Vilnijos priklausomybė Lietuvai vis dar nėra su tvarkyta. Lietuviai visai teisingai pareiškė, kad 1939 metų Ribbentropo-Molotovo sutartys nuo pat pradžios negalioja. Tačiau tokia pažiūra turi turėti savo pasekmes. Štai 1939 m. spalio 10 d. sutartis, pagal kurią Stalinas perdavė Vilnių Lietuvai, yra tiesiogiai susijusi su tomis sutartimis.

(...) Lenkai (Vilniuje) savo žinioje turi tiksliai vieną šventovę — šv. Dvasios. Kitose tik kai kurios Mišios yra atnaujamos lenkų kalba. Labiausiai nemalonus reikalas yra pamaldų tvarka šv. Stanislovo katedroje.

(...) Lietuviai nuo seniai galvoja, kad reikia griežtai atsisiboti nuo lenkiškos įtakos; lenkų kultūros patrauklumas gali būti toks didelis, kad žymi lietuvių dalis sulenkės".

Suvalkų sutartis

Š. m. birželio 12 d. laidoje tas pats lenkų laikraštis atspausdino Toronto gyvenančio L. Januszko laišką redakcijai, kuriame jis rašo:

"1920 m. spalio 7 d. Suvalkuose, stebint Anglijos, Italijos ir JAV-jų kariškiams, buvo pasirašyta sutartis, kuria buvo nustatyta skirianti Lietuvos ir Lenkijos kariuomenės demarkacinė linija. (...) Tą pačią dieną, Juozapui Pilsudskiiui įsakius, sukilo gen. L. Želigovskio vadovaujama kariuomenė. Nežiūrint pasiaukojančios kovos lietuvių negalėjo atsisipirti kelis kartus gausesniems lenkų daliniams. Tuo būdu, agresijos keliu, Vilnius ir dalis Lietuvos tapo Lenkijos nuosavybe. (...) Lenkija buvo pirmas XX šimtmečio Europos kraštas, sulaužęs pasirašytą tarptautinę sutartį. (...) Hitleris ir Stalinas pagal tuometinį Lenkijos elgesį turėjo gerą pavyzdį kaip reiki lauzyti pasirašytas tarptautines sutartis."

Nėra jokios tarptautinės sutarties, išskyrus 1923 m. Ambasadorių konferencijos nutarimus, kurių nei Lietuva, nei Lenkija nepasirašė, pagal kurias Vilnius būtų priskirtas Lenkijai.

Vysk. Baltakio pastangos

Dėl pamaldų kalbos šventovėse L. Januszko rašo:

"Varšuvoje gyvena per 3000 lietuvių. Jokioje Varšuvos katalikų šventovėje, pabrėžiu jokioje, nėra Mišių lietuvių kalba.

1987 m. rugsėjo mėn. lietuviams išeivijoje paskirtas vyskupas Paulius Baltakis kalbėjo šiuo reikalu su Lenkijos primu Juozapu Glempu ir Lenkijos episkopato sekretoriumi arkivyskupu Bronislavu Dabrowskiiu. Buvo sutarta, kad lietuviai kreipsis raštu į Varšuvos kuriją. Toks raštas buvo paduotas Varšuvos kurijos sekretariatui 1987 m. lapkričio mėnesį. Iki šiol į jį nėra jokio atsakymo. Kokia kita kalba, išskyrus lenkų, profesorius P. Lossowski, vyksta pamaldos Varšuvos Sename Mieste esančioje šv. Jono katedroje?"

Dėl lenkų kultūros

"patrauklumo"

L. Januszko rašo:

"Nežiūrint įvairių sunkumų ir ignoravimo Lenkijos tautinės mažumos nenutautėję. Iki šiol Lenkijoje gyvenantieji lietuviai nepasidavė grasi-nančiai 'patraukliai' lenkų kultūrai, nei valdžios bei lenkų dvasiškijos nutautinimo politikai".

Kaipo lenkų kultūros patrauklumo pavyzdį prof. Lossowski nurodo lietuvių veikėją Steponą Kairį, kuris savo atsiminimuose rašo, kad jaunystėje negalėjęs atsisipirti lenkiškai literatūrai ir kultūrai. St. Kairys gimė 1879 metais, savo jaunystę praleido XIX šimtmetyje ir tuo metu dar galėjo pasiduoti lenkiškumui. Iš prof. Lossowskio pateikto pavyzdžio galima spręsti, kad šiuo klausimu vis dar galvoja XIX šimtmečio savokomis.

Apie konsulatą Vilniuje

Prof. Lossowski rašo: "(...) (Lenkijoje) buvo noras įsteigti Vilniuje lenkų konsulatą. Yra natūralu, kad kiekviena valstybė įsteigia savo atstovybes tose srityse, kur yra tautinių mažumų susigrupavimai. Lietuviai sutiko leisti jį atidaryti, bet tik abipusiškumo pagrindu. Lenkai su tuo sutiko, bet prasidėjo bėdos gauti Maskvos leidimą įsteigti lietuvių konsulatą Varšuvoje. Tačiau jeigu iš arčiau pažvelgsime į šį 'konsulatišką' reikalą, tai yra aišku, kad lietuviai iš viso yra priešingi tokio konsulato atidarymui. Jie galvoja, kad jis būtų Vilniaus ir Vilnijos lenkinimo įrankiu".

Kremliaus planai ir Lietuva

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Derybos ir grasinimai

Kaip ten bebūtų, Kremliaus noras — rasti būdą palikti Baltijos valstybes Sov. Sąjungos sudėtyje. Jam rūpi Baltijos jūra ir susovietinti Rytprūsiai. Išėjimas iš Sov. Sąjungos, ypač Lietuvos respublikos, apsunkintų sovietinės imperijos funkcionavimą. Dėl to Kremlius ir siūlo Lietuvai privilegijuotas sąlygas ekonominėje srityje, jeigu pasiliktų reformuotos Sov. Sąjungos sudėtyje. Bet jeigu ji atsisakytų specialaus statuso Sov. Sąjungos sudėtyje ir pasirinktų pilną nepriklausomybę bei taptų valstybe, kaip pvz. Suomija, Norvegija, Švedija, — netektų minėtų ekonominių privilegijų.

Be to, tokiu atveju Kremlius grasinia atimti iš Lietuvos Vilnių ir Klaipėdą. Tai korta, su kuria sovietinė delegacija eis į derybas su Lietuvos delegacija, tai spaudimo įrankis, kuriuo Kremlius sieks privirsti Lietuvą pasiliikti sovietine. Ir jeigu sovietai remsis šia grėsme, derybos tikrai bus sunkios ir nežinia kuo pasibaigs. Tuo atveju jos gali nutrukti, ypač, jeigu iš Lietuvos bus reikalaujama sumokėti Kremlui milijardines sumas rublių už nereikalingų įmonių statybas ir pan. Juk tai reikštų mokėti kompensaciją okupacinei valdžiai, apiplėšusiai kraštą per 50 metų!

Suomiška nepriklausomybė?

Natūralu tikėtis, kad derybose su Kremliumi Lietuvos delegacija pasirinks Suomijos modelį, jeigu tokia galimybė bus reali. Prancūzų laikraštis "Le Nouvel Observateur" 1990. VI. 13, palietęs šią galimybę, rašo:

Helsinkio visuomenė ir spauda Lietuvos vadus vertina palankiai bei solidarai. Kitaiip betgi yra nusiteikę politiniai sluoksniai. Vienas užsienio politikos pareigūnas netgi nustebo sužinojęs, kad lietuviai nori turėti suomišką nepriklausomybę. Juk kaip elgėsi Suomija su sovietais? Visų pirma ji parodė, kad jos gyventojai yra pilnai pasiruošę pasiaukoti, antra, jie parodė, kad pasirašytą sutartį ištikimai vykdys. Lietuviai gi neįtikinamai sovietų, kad yra pasiryžę kovoti ir nėra laimėję sovietų pasitikejimo. Bet Jelcinas tarėsi su lietuviais? Taip, tačiau neužmirština, kad centralizuotos valdžios šalininkai, pirmoje eilėje kariuomenė, to netoleruos.

Tai suomių politikų nuomo-

Po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo lenkai staiga nustojo noro atidaryti Vilniuje savo konsulatą. Nors po š. m. kovo 11 d. Lenkijoje buvo parodyta daug simpatijų Lietuvai, tačiau norint įsteigti Vilniuje konsulatą, reiktų pripažinti naują Lietuvos vyriausybę ir tuo užsitraukti Maskvos nemalonę.

"Zwiazkowiec" toje pačioje laidoje ir ta pačia tema atspausdino J. Slubicko straipsnėlį, kuriame jis daugiausia sutinka su L. Januszko mintimis: "Vilnius yra lietuviškas, nes dauguma jo šių dienų gyventojų yra lietuviai, taip pat kaip Vroclavas yra lenkiškas, nes šandien ten gyvena lenkai". J. S. pabrėžia, kad 1919 m. Pilsudskio legionieriai atėmė Vilnių bolševikams, o ne lietuviams. Apie 1920 metų spalio įvykius jis nieko nerašo. Savo straipsnį J. Slubicki baigia: "Lenkų-lietuvių ateities santykiai priklausys nuo to, ar lenkai ir lietuviai galvos apie tai kas juos jungia ar kas juos skiria. Taip pat yra reikalingas įsisąmoninimas, kad gyvendami šalia galingesnių kaimynų lenkai ir lietuviai yra vieni kitiems reikalingi. Lietuviai iš savo pusės turi pagrįstas pretenzijas į tai, kas vyko 1919 ir 1920 metais. Iš kito taško žiūrint, už savo 20 metų nepriklausomą gyvenimą lietuviai turi būti dėkingi tik tai lenkų pergalei 1920 metų kare prieš Rusiją".

Ne visai taip. Lietuviai turi būti dėkingi savo kariuomenei už Želigovskio invazijos ties širvintomis ir Giedraičiais 1920 m. sustabdymą. J. B.

nė. Jis, matyt, neatkreipė dėmesio į lietuvių tautos kovas dėl nepriklausomybės, truncančias jau 200 metų. Jam turbūt mažai žinomos lietuvių partizanų kovos ir pogrindžio rezistencija. Nėra abejonės, kad lietuvių kovos buvo ir tebėra plataus masto, bet galbūt mažai žinomos ne tik suomiams, bet ir sovietams.

Vakarų parama

Dabartinė Lietuvos kova už nepriklausomybę yra politiškai diplomatinė. Bet ir šioje plotmėje jai reikalinga Vakarų parama. Net ir derybų atveju su Kremliumi. Vakarų spaudimas palengvintų Lietuvos poziciją ir sušvelnintų Kremliaus reikalavimus. Jei demokratinės valstybės oficialiai pripažintų dabartinę Lietuvos vyriausybę, turinčią savarankišką valdžią, jau būtų stipri politinė parama Lietuvai.

Tuo klausimu prancūzų laikraštis "Le Point" 1990. IV. 2 paskelbė J. F. Revel'io straipsnį, kuriame rašo apie Prancūzijos prezidento F. Mitterand'o sugestiją Lietuvai suspenduoti Kovo 11-sios deklaracijos pasekmes:

Patarimas puikus, bet konkreti dabartinė plotmėje lygus nuliui. Jei norima padaryti geriau, o ne gudrauti siekiant pateisinti dabartinį sustingimą, nėra abejonės, kad pagrindinė spaudimo priemonė Gorbaciovui būtų oficialus Lietuvos pripažinimas; geriau sakant patvirtinimas to pripažinimo, nes Baltijos valstybių atvejis yra ypatingai aiškus tarptautinėje teisėje. Ir kodėl demokratijos turėtų tvirtinti Hitlerio dovaną Stalinui? Juk dabartinė Baltijos valstybių būklė yra rezultatas slaptojo protokolo, pridėto prie 1939 metų sovietų-nacių sandėrio.

Deja, kol kas Vakarai nesku ba su diplomatinio Lietuvos pripažinimu ir laukia ženklų iš Kremliaus, kurio imperija yra atsidūrusi kryžkelėje. Jiems atrodo Sov. Sąjungos likimas yra svarbesnis už Baltijos valstybių išlaisvinimą. G.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal

susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

AŲA JONUI AŽUBALIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ONUTĘ, KLKMD Lietuvos kankinių parapijos
narę, sūnus — JONĄ ir LINĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

KLKMD-jos Lietuvos kankinių parapijos
skyrėjas valdyba ir narės

AŲA JONUI AŽUBALIUI

mirus,

sūnui JONUI AŽUBALIUI, "Paramos" vedėjos pava-
duotojui, žmonai ONAI ir sūnui LINUI bei visiems arti-
miesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama"
valdyba ir bendradarbiai

AŲA JONUI AŽUBALIUI

mirus,

sūnus — LINĄ, JONĄ, "Vyčio" ir "Perkūno" klubo krep-
šininkus bei velionies žmoną ONUTĘ giliai užjaučiame —

"Vyčio" sporto klubo valdyba

Netekus mylimo tėvelio

AŲA JONO AŽUBALIO,

mūsų rinktinės krepšininkui LINUI ir visiems artimie-
siams reiškiamo giliai užuojautą —

Š. Amerikos lietuvių krepšininkų
rinktinė "Vėjas"

Brangiam vyrui ir tėveliui

AŲA JONUI AŽUBALIUI

mirus,

žmoną ONUTĘ, sūnus — JONĄ, LINĄ ir kitus gimines
skausmo valandoje giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Vytautas, Onutė, Romualdas
ir Birutė Marcinkevičiai

Mylimam vyrui ir tėveliui

AŲA JONUI AŽUBALIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ONUTĘ, sūnus — JONĄ ir LINĄ bei artimuo-
sius nuoširdžiai užjaučiame —

Irena ir Barry Wilkinson

Ona ir Viktoras Narušiai

Gina ir Guy Thorn

Rita ir Paul Gast

Birutė Jonaitienė

AŲA ALEKSANDRUI DALIBAGUI

staiga mirus Lietuvoje,

brolių STASĮ DALIŲ, "Talkos" valdybos narį, jo
žmoną skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia —

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo
"Talka" valdyba, komitetai ir tarnautojai

AŲA PRANCIŠKAI KRANIAUSKIENEI

mirus,

dukrą ALDONĄ ČERŠKIENĘ, sūnų VYTAUTĄ
KRANIAUSKĄ ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame
bei kartu liūdime —

KLB Windsoro apylinkė

AŲA PRANCIŠKAI KRANIAUSKIENEI

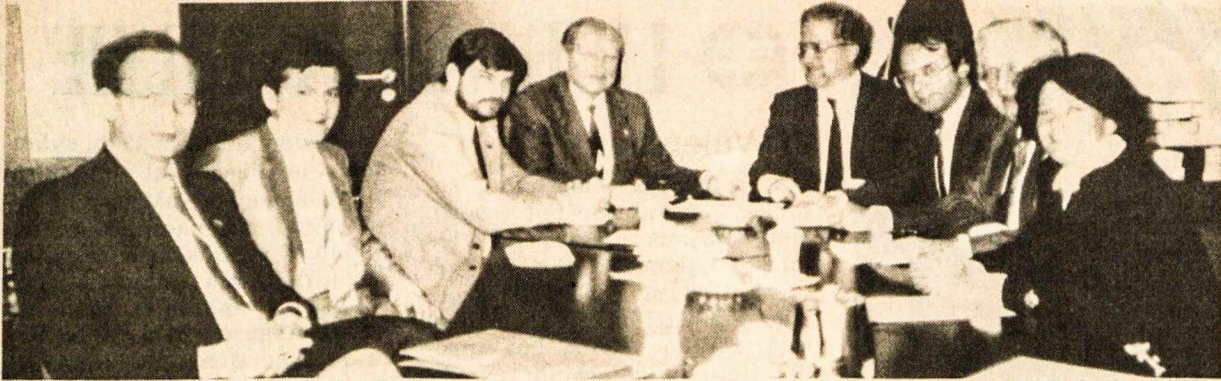
mirus,

dukrą ALDONĄ ČERŠKIENĘ, sūnų VYTAUTĄ
KRANIAUSKĄ ir jų šeimą giliai užjaučiame bei
kartu liūdime —

A. V. Tautkevičiai

A. A. Sergaučiai

Laima Lukšienė

Lietuvių delegacija, kai ji lankėsi Europos parlamente, buvo priimta krikščionių demokratų frakcijos pirmininko dr. E. Klepscho. Iš kairės: G. Vagnorius, E. Zingeris, Lietuvos aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos pirmininkas, E. Klumbys – minėtos komisijos vicepirmininkas, A. Venskū – LKDS vicepirmininkas tarptautiniams ryšiams, S. Guccione – generalinis sekretorius krikščionių demokratų frakcijos Europos parlamente, R. Chanterie, dr. E. Klepsch, R. Omer-Ruyten

Bonnos atsakymas

Vakarų Vokietijos LB krašto valdyba surengė demonstraciją prie Sov. Sąjungos ambasados Bonnoje ir prie Europos parlamento rūmų Strasbūre, dalyvaujant gausiai lietuvių ir svetimauciu atstovams. Reikalauta Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Buvo išvystyta taip pat plati kancel. H. Kohliui laiško rašymo akcija, prašant paramos ir pas vokiečius. Vasario 16 gimnazijos mokiniai, pasipylę į aplinkinius miestus ir miestelius, rinkdami iš praeivių parašus, aiškindami naujai susidariusią Lietuvos padėtį. Surinkta tūkstančiai parašų.

Vokiškos "ELTA" žiniaraštis išspausdino laiško pavyzdį, prašydami skaitytojų ir jų bičiulių paramos: rašyti laiškus kancleriui ir prašyti Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Akstiną "ELTAI" davė spaudoje pasirodęs oficialus pranešimas, kad federacinė Vokietijos vyriausybė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo nepripažino. Vyriausybė sveikina įvykį, tačiau tuo klausimu neturi ką pasakyti. Užsienio reikalų ministras Chrobog spaudai pranešė, kad klausimas yra atviras. Dar nežinoma, kada vyriausybė pripažins Lietuvos nepriklausomybę, kada pasiskirs pasiuntinį. Pirmiausia turį būti vedami reikalingi Europos Bendruomenės ribose pasikalbėjimai. Tuo reikalu laukiami ir pasitarimai Maskvos vyriausybės su Lietuva.

Prašymas rado platų atgarsį skaitytojų tarpe, gauti net atsakymai iš Bonnos. Prie išsamesnių atsakymų reikia prisiklausyti Eichstetto katalikų universiteto prof. dr. A. Bammesbergeriui atsiųstą laišką, kuris pateikiamas "TŽ" skaitytojams:

— Kanclerio pavedimu dekoju Jums už š. m. gegužės

mėn. 11 d. raštą dėl padėties Lietuvoje.

Vokiečių spauda

Keistai mano akys atrodo vokiška spauda, neberandant jau kelias savaites plačių straipsnių Lietuvos klausimu. Dar taip seniai radijo, televizijos žinioms kiekvieną valandą skambėjo "Litauen" vardas. Spaudos pirmuose puslapiuose, ir tai didžiausiais užrašais, buvo spausdinami platūs korespondentų pranešimai su didžiausiomis nuotraukomis. Šiandien mūsų tėvynės reikalus nustelbė Rytų Vokietija bei jos vakarų brolių ir sesių noras kuo greičiau susijungti į vieną valstybę. Manding, daug yra priešių. Tačiau Vakarų Vokietijos vyriausybė rekordiniu laiku bėga prie to susijungimo. To bijo Lenkija. Gaunu Silezijos vokiečių mėnraštį "Schlesische Nachrichten". Šis žiniaraštis skelbia lenkų spaudos neigiamus atsiliepimus, nuotraukas iš Silezijos, parodant mūsų sienose išpašytas kartuves vokiečiams, užrašus — "vokiečiai lauk" ir t.t.

Noriu trumpai grįžti į tuos mėnesius, kai didžiojoje spaudoje mirgėjo tie platūs straipsniai, garsinę ne tik dabartinę Lietuvos padėtį, bet ir jos praeitį. Tiesa, spauda ir dabar jų neišvengia, nes pvz. H. Genšerio ir E. Ševardnadzės susitikime Lietuvos Brastoje Miuncheno liberalinis dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" pažymėjo, kad šis miestas buvo Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės valdžioje, po Lietuvos Lenkijos padalinimo atitekęs carinei Rusijai.

"Frankfurto Allgemeine Zeitung" gegužės mėn. 11 d., priminę Gudijos sąjūdį "Adrazenen" (Atgimimas) rašo, kad į jį įsijungė fizikos prof. Jurgis Chodyko, pareikšdamas vokiečiui, kad Gudija su Lietuva surišta tampriais ry-

šiais, nes šimtmečiais tai buvo Lietuvos teritorija! (dėmesio gūdai-iseiviai!). Ir dabar šis sąjūdis persekiojamas policijos. Savo steigiamąjį susirinkimą jis sušaukė Vilniuje. Lietuvos sostinėje spausdinami "Adrazenen" laikraščiai.

Užbaigsiu Motinos dieną, kuri Sov. Sąjungoje jungiama su tarptautine moters diena kovo mėn.

Federacinė Vokietijos respublika niekuomet nepripažino Pabaltijo valstybių okupacijos. Ji visuomet laikėsi apsisprendimo teisės ir jos įgyvendinimo. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas š. m. kovo 11 d. yra pirmoji progą išsiaiškinimui tarp Lietuvos ir Sov. Sąjungos po dešimtmečių trukusio sovietinio valdymo (Hoheit). Visa tai negali būti sutvarkyta (gereguluota) vienpusiškai pareiškimu, bet tik pasitarimų eigoje (Verhandlungsprozess). Daug kartų federacinė Vokietijos vyriausybė kartu su jos Europos Bendruomenės nariais kvietė Maskvą ir Vilnių kaip galima greičiau pradėti konstruktyvų pasikalbėjimą. Kartu su mūsų nariais esame įsitikinę, kad toks dialogas, rodant abiem pusėms gerą norą, privestų prie priimtinių rezultatų. Svarbu, ir tai pabrėžti, kad abi pusės tos dabartinės keblios padėties (heikle Lage) dar labiau nepaštrintų. Sovietinė ūkinė blokada sukelia ypatingai rimtą rūpestį. Į tai atkreipė dėmesį Europos Bendruomenės užsienio reikalų ministerių konferencija Dubline š. m. balandžio mėn 21 d.

Pasikalbėjimo su Lietuvos min. pirm. K. Prunskiene metu Bonnoje š. m. gegužės mėn. 11 d. ponas kancleris dar kartą aiškiai pabrėžė federacinės Vokietijos respublikos taikaus išsprendimo norą (Intensiv), greitai pradėdant atvirą dialogą bendro su Mitterandų parašyto laiško prezidentui V. Landsbergiui dvasioje. Prieš savaitę (laiškas rašytas gegužės 22 d.) jis (kanc. Kohlis) panašiai pareiškė ir sovietų užsienio reikalų min. E. Ševardnadzei".

Atsakymą pasirašė Nikel, greičiausiai Sov. Sąjungos departamento referentas. Anksčiau į tokius laiškus atsakydavo dr. Aleksandras Arnot, perkeltas į Vakarų Vokietijos ambasadą Maskvoje.

Kartu norėčiau pažymėti, kad didelis lietuvių bičiulis prof. dr. Q. Bammesbergeris (jis neblogai moka lietuvių kalbą) vokiškame ELTA žiniaraštyje iškėlė Baltistikos katedros įsteigimo reikalą Miuncheno universitete (vertimas tilpo "TŽ"), laukdamas tuo klausimu Amerikos žemyno filologų pasisakymų. Deja, iš jų pusės tyla. Tik vertėjas kun. A. Franckaitis atsiliepė tuo klausimu vokiškoje "ELTA" žiniaraštyje.

Kelių vokiškų laikraščių Maskvos korespondentas Jens Dörner mano artimo miesto "Mannheimer Morgen" dienraštyje gegužės mėn. 11 d. rašo: "Maskvos televizijos "Vremia" programoje buvo pranešta, kad ryšium su Motinos diena Vilniuje įvyko gelių puokščių varžybos, išrenkant gražiausią paruoštą puokštę. Mat nepriklausomybės tradicija Vilnius vėl švenčia Motinos dieną. Nustebę rusai išgirdusios, kad tą dieną vyrai gamina pietus, vaikai plauna indus ir t.t. Tai tikra revoliucija, nes maskvietės po darbo skuba prie eilių krautuvėse, grįžusios namo bėga į bendrą kelių šeimų virtuvę. Maskvietė Svetlana Adronina pareiškė: "Tai tikras ir velniškas Landsbergio sumanymas erzinti mūsų Gorbaciovą"...

PLB delegacijos darbai Kopenhagoje

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija žmogaus teisių klausimais, antroji trijų konferencijų serijoje, įvyko birželio 1-29 d.d. Kopenhagoje, Danijoje.

PLB organizaciniam darbui vadovavo valdybos vicepir. Gabija Petrauskienė iš Toronto. Jau nuo kovo mėnesio Juozas Danys iš Otavos ir dr. Milda Danytė iš Montrealo pradėjo ruošti medžiagą memorandumui. Norėta, kad memorandumas įvairių kraštų delegacijas pasiektų bent dvi savaites prieš prasidedant konferencijai. Pavėlavus galėtų būti prarasta galimybė įtraukti memorandumą į posėdžių eigą. Į memorandumą paruošimą įsijungė visa eilė taltininkų: Juozas Danys, dr. Milda Danytė, Gabija Petrauskienė, Vida Žalnierūnaitė, visi iš Kanados. Iš Lietuvos daugiausia taltinko Lietuvos aukščiausiosios tarybos darbuotojas, vicepirmininko Broniaus Kumickio padėjėjas ryšiams su išeivija, Alvydas Medalinskas. Viršelį apipavidalino menininkė Aida Vekterytė iš Toronto, Kanados.

Nutarta siųsti dvi PLB delegacijas: pirmąją konferencijos pradžiai, antrą — konferencijos paskutinei savaitei. Pirmoje LB delegacijoje dalyvavo Lietuvos aukščiausiosios tarybos įgaliotinis Virgilijus Čepaitis, PLB vicepir. Gabija Petrauskienė iš Toronto, ir LIC direktorė Gintė Damušytė iš Niujorko. Antroje delegacijoje dalyvavo: Kanados LB valdybos vicepir. Rūta Girdauskaitė iš Toronto, LIC direktorius iš Vašingtono Viktoras Nakas ir iš Lietuvos sąjūdžio atstovas Alvydas Medalinskas. Ši projektą finansavo JAV LB, KLB ir PLB valdybos, pasidalindamos beveik lygiomis susidariusias \$17,000 JAV dolerių.

V. Čepaitis konferencijon atsiųdė Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergio raštą, kuriame prašoma suteikti V. Čepaičiui, kaip Lietuvos atstovui, stebėtojo statusą konferencijoje. Deja, konferencijos šeimnininkė Danija nesutiko klausimo kelti, nenorėdama Sovietų Sąjungos "įvartyti į kampą". Šis Danijos nusprendimas sukėlė šiek tiek kontraversijų kai kurių delegacijų tarpe. Vėliau ne vienas kraštas, nors ir nelabai drąsiai ar aiškiai, kėlė Lietuvos klausimą. Vienintelis Islandijos atstovas išsamiu pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę, už jos dalyva-

vimą Europos bendrijoje, padarino nepasiduoti, nors procesas gali būti labai ilgas, bet nepriklausomybė būsimanti atgauta.

Pokalbuiose dažnai buvo sakyta, kad stebima Lietuvos ir Sovietų Sąjungos situacija, kad tikimasi taikingo prie derybų stalo klausimo išsprendimo. Vien faktas, kad Lietuva minima tokiame tarptautiniame forume yra svarbus reiškinys, reikalingas ir ateityje. Tačiau tam reikia didelių pastangų. Lietuvos klausimas gali būti paliktas visiškai nuošaliai, nes sovietai rodo nepasitenkinimą tiems kraštams, kurie užsimeina Lietuvos klausimą. Reikia spaudimo iš Lietuvos ir iš išeivių.

Lietuvos valdžios atstovas Virgilijus Čepaitis, lydimas PLB vicepir. Gabijos Petrauskienės, apilankė nemažai delegacijų. Iš anksto buvo susitartas pasimatymo laikas. Tokių pasimatymų būta su Danijos, Didžiosios Britanijos, Airijos, Kanados, JAV, Belgijos, Norvegijos, Austrijos, Olandijos, Šveicarijos, Vatikano delegacijomis. Taip pat trumpai susitiko su Čekoslovakijos ir Lenkijos atstovais. Atvykus Lietuvos, Estijos ir Latvijos užsienio reikalų ministeriams, PLB delegacijos narė, LIC direktorė iš Niujorko Gintė Damušytė, sėkmingai jau dirbusi su spaudos atstovais, suorganizavo spaudos konferenciją. Spaudos konferencija su Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio ministeriais susilaukė gausiausių dalyvių skaičių iš visų spaudos konferencijų, — dalyvavo 250 korespondentų.

Pirmąją savaitę susidarė progų ir neoficialiems susitikimams: užmegztas ryšys su dane Mary Dau, kuriai Šiaurės taryba pavedė paruošti ir įvykdyti kultūrinių mainų programą su Lietuva, Latvija bei Estija. Taip pat dalyvavo Lietuvos, Rumunijos ir Moldavijos laudies frontų atstovų priėmimo, kuriame dalyvavo ir Rumunijos karalaitė, šiuo metu daug besidarbujanti Rumunijos žmogaus teisių klausimais. Susitiko ir su danų gydytojais, kurie lydejo vaistų siuntą Lietuvai, deja, sustabdytą prie Lenkijos sienos.

V. Landsbergio laiško dėka Danijos užsienio reikalų ministerija rodė ypatingą dėmesį Čepaičiui ir vėliau Lietuvos, Latvijos bei Estijos ministeriams. Danijos užsienio reikalų ministeris surengė pietus pagerbti Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministerius.

Gabija

Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovas Virgilijus Čepaitis ir PLB valdybos vicepir. Gabija Petrauskienė Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, Kopenhagoje

Nuotr. G. Damušytės

VLIKo ir Tautos fondo veikla

Tautos fondo tarybos ir informacijos skyriaus pirm. R. Šidlauskienė atsiuntė pranešimą, kurio santrauka pateikiama "TŽ" skaitytojams

Birželio 14 d. posėdžiavo Tautos fondo taryba perorganizuoti kai kurias tarybos komisijas bei skyrius. Palikimų komisija pasiliko ta pati: Algis Vedeckas ir Rima Gudaitienė. Finansų komisiją sudaro Jurgis Bobelis, Rima Gudaitienė, Algis Vedeckas ir Juozas Blažys. Romualda Šidlauskienė, šalia generalinės sekretorės pareigų, sutiko vadovauti Tautos fondo informacijos skyriui. Pranešimai bus reguliariai išsiuntinėti lietuvių spaudai.

Šiais metais Tautos fondas pasiskyrė \$10.000 finansuoti JAV senatoriaus A. D'Amato kelionę į Lietuvą.

VLIKo pirmininkui dr. K. Bobeliui paprašius, AFL-CIO prezidentas Lane Kirkland parašė laišką prezidentui Bushui, prašydamas Lietuvos valdžios pripažinti. Laiškas buvo išspausdintas "The New York Times" dienraštyje. Išspausdinimą Tautos fondas parėmė tūkstantine dolerių suma.

Tautos fondo tarybos pirmininko J. Valaičio pastangomis, buvo išsiuntinėti 73 padėkos laišukai senatoriams, kurie balsavo prieš lengvatų suteikimą Sov. Sąjungai prekybos srityje. Šie laišukai susilaukė palankių Lietuvai atsakymų iš JAV senatorių.

VLIKo delegacija birželio 5-29 d.d. buvo Kopenhagoje, nes ten vyko Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija. Ją sudarė pirm. Kazys Bobelis, dr. Algimantas Budreckis, Dalia Bobelienė ir Arvydas Budreckis. Spaudos ir pagalbinę sekciją sudarė

Romas Kinka iš Anglijos, Gintė Damušytė iš JAV ir Gabija Petrauskienė iš Kanados.

Santalkos atstovų pasitarimas įvyko birželio 4 d., buvo priimtas trijų punktų pareiškimas: prašyti konferenciją pripažinti Baltijos valstybių suverenumą, daryti intervenciją, kad Sov. Sąjunga nutrauktų Lietuvos blokadą ir suteikti Baltijos valstybėms konferencijoje stebėtojo teises.

VLIKo delegacija birželio 7 d. aplankė Airijos ambasadorių, vakare Pabaltijo atstovai dalyvavo sovietijos žydams gelbėti sąjungos suvažiavime. Kalbėjo estų užsienio reikalų ministeris Meri ir Lietuvos užsienio reikalų ministeris Sadauskas.

Birželio 8 d. įvyko Europos parlamento demokratų frakcijos suvažiavimas. Lietuvos užsienio reikalų ministeris kalbėjo apie Lietuvos blokadą. Jo pranešimu labai domėjosi suvažiavimo dalyviai. Buvo daug klausimų. Suvažiavimo prezidentams pasiūlė tokią rezoliuciją: remti visais būdais derybas tarp Baltijos valstybių ir Kremliaus, toliau tyrinėti galimybes plėsti prekybos santykius tarp Vakarų ir Baltijos kraštų, taipogi plėsti bendradarbiavimą per organizacijas.

Birželio 9 d. visi trys Pabaltijo ministeriai ir Santalkos atstovai nuvyko į Norvegiją, kur buvo šilnai priimti ministerio pirmininko. Aplamai Baltijos valstybės susilaukė Danijoje daug dėmesio ir palankių pasisakymų iš įvairių valstybių atstovų: Airijos, Islandijos, Austrijos, Norvegijos užsienio reikalų ministerių. (R.S./Tautos fondas)

ANGELE NELSIENE, JAV LB tarybos prezidentė ir Baltiečių laisvės lygos pirmininkė, po sėkmingų pasitarimų su JAV senatoriumi DANIEL PATRICK MOYNIHAN, kurį prikalbino Amerikos senatui pateikti įstatymo projektą Lietuvai paskirti 10 milijonų dolerių humanitarinę paramą. Senatorius savo pažadą įvykdė ir birželio 19 d. toki projektą pateikė (S. 2757). Jau pirmą dieną tas projektas senate turėjo 11 rėmėjų. Maždaug prieš savaitę Nelsienės pastangomis 10 mil. dolerių paramos Lietuvai įstatymo projektą senatui pateikė ir senatorius William L. Armstrong. Sen. Moynihan yra demokratas, Armstrong — respublikonas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių bei išeivijai!"

Benamiai savo tėvynėje

Okupaciniai ateiviai Kaune gauna butus, o vietiniai tautiečiai paliekami benamiais

1989 m. gruodžio 20 d. įvyko steigiamasis Lietuvos benamių asociacijos susirinkimas.

LBA pradėjo savo veiklą rinkdama žinias apie šeimas, gyvenančias ypač blogose sąlygose. Iš ilgų sąrašų paaiškėjo, kad blogiausioje padėtyje atsidūrė ilgamečiai Kauno gyventojai. Visus praėjusius sovietinės valdžios dešimtmečius kauniečiai nebūdavo įtraukiami net į sąrašus butui gauti, jei turėdavo 5 kv. m. asmeniui. Nebūdavo atsižvelgiama į tai, kad gyvena nusi-dėvėjusiame, be patogumų ar su bendra virtuve bute. Labai dažnai kauniečiai gyvena su visais tais nepatogumais.

Gyventojų tarpe kilo didelis nepasitenkinimas, kai tapo akivaizdžiai žinoma, kad paskutinius 45 metus didelėm apimtim skiriami butai kariškiams ir karinių miestelių gyventojams, kad jiems teikiamos visos lengvatos.

Nuo 1990 m. sausio 14 d. vyksta akcija "Baltija-40", kurioje šiuo metu dalyvauja 13 šeimų, gyvenančių ypač blogose sąlygose. Šeimos užėmė butus, skirtus kariškiams ir karinių miestelių gyventojams. Šeši šios akcijos dalyviai nuo sausio 23 d. pradėjo badavimą prie miesto vykdomojo komiteto pastatytoje palapinėje. Renkami parašai remti šiai akcijai.

Akcijos dalyvių ir juos parėmusių parašais reikalaujama: 1. nutraukti butų skyrimą okupacinės kariuomenės kariškiams ir karinių miestelių gyventojams atvykėliams; 2. panaikinti kariškių pirmenybę butui gauti; 3. viešumo butų skirstymo reikalavimai; 4. Kauno m. VK butų skirstymo skyriaus viršininko Rakausko atstataidymo.

Lietuvos pilietis neturi būti benamis savo krašte. Inf.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 86 doleriai visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

MES PERSIKELĖM Į NAUJAS PATALPAS
1520 STEELES Ave. W.
(prie DUFFERIN)
(416) 738-9955

SONA HI FI

VISOS PASAULIO SISTEMOS

SONA HI FI TURI VISKĄ

MES PERSIKELĖM Į NAUJAS PATALPAS
1520 STEELES Ave. W.
(prie DUFFERIN)
(416) 738-9955

HITACHI TRK-W330W

110-220 VOLTS 50-60 Hz

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

Mes turime kompiuterių ir FAX aparatų

\$129.99

SONY CFS-W350S

\$149.99

ORSON OV-9000

\$299.99

HITACHI VT-727

\$449.99

HITACHI VM-3280

\$1499.99

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

\$1499.99

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

Mes taipgi skaitliniu būdu perflimuojam vietinę sistemą užsienietiškas vaizduojusias mūsų specialiomis kainomis, dvių valandų — \$39.95.

SONA HI FI

1520 STEELES AVE. W.
(at Dufferin) TORONTO, ONT.
(416) 738-9955 FAX (416) 238-2212

232 RIDEAU STREET
OTTAWA, ONT.
(613) 238-7090 FAX (613) 238-8452

VISA
MasterCard

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

TARYBA IR ELTA

Religinių reikalų taryba tebėra prisiglaudusi prie nepriklausomybę paskelbusios Lietuvos respublikos ministerių tarybos. Dabar ta Religinių reikalų taryba privalo vadovautis Lietuvos respublikos įstatymais, o ne politinių partijų direktyvomis. Lietuvos komunistų partijos nariai nutarė sustabdyti partinę veiklą šioje institucijoje. Partinė veikla išjungta ir iš ELTA pavadintos Lietuvos telegramų agentūros.

SAUGOJO PATALPAS

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto studentai kovo pabaigoje ir balandžio pradžioje devynias naktis budėjo universitetui paskirtuose buvusiuose Politinio švietimo namuose. Mat buvo bijota, kad ir juos gali užimti Vilniuje siunčiamu pasiųstus Maskvai ištikimų komunistų sekr. Mykolo Burokevičiaus šalininkai. Pirmąją budėjimo naktį buvo atvažiuojančių būrys karinėmis mašinomis, bet pamatę studentus buvusių Politinio švietimo namų nebando sugrąžinti Maskvai.

ŽYDŲ KAPINĖS

Lietuvoje daug kur yra apleistos senosios žydų kapinės, bet jos pradamos tvarkyti visuomeninės tautos būdu. Žydų kapines Aukštadvarėje, Kauno rajone, aptvarkė vietiniai moksleiviai. Jie pakėlė nuvirtusius paminklinius akmenis, pasodino gėlių. Ant keliasdešimt tokių akmenų tebėra išlikę liaudies meistrų iškalti įrašai hebrajų ir jidiš kalbomis. Lūdnėnis žydų kapinių likimas Serežiuje. Ten paminklai išstampti, kapavietės apžėlusios. Kalbama, kad sukčiai išsiveždavo senuosius antkapinius paminklus ir iš jų darydavo naujus. Dalį kapinių savo vištoms vielių tinklu yra atsivėręs "Nemuno" kolchozo sandėlininkas Algimantas Piečiukaitis.

ATSKALŲNŲ LAIKRAŠČIAI

Lietuvos respublikos vidaus reikalų ministerijos spaudos kontrolės komisijoje birželio 5 d. buvo įregistruoti du Maskvai tarnaujančių Lietuvos komunistų laikraščiai — "Litva sovetskaja" (anksčiau vadinosi "Sovetskaja Litva") ir "Tarybų Lietuva". Dienraščio "Litva sovetskaja" vyr. red. A. Gelbachas pranešimu. Spaudos rūmuose įsikūrusi redakcija turi 30 tarnautojų. Keturių puslapių laikraštis leidžiamas 50.000 egzempliorių tiražu. Red. A. Gelbachas tiražą žada didinti, nes skaitytojų netrūksta, o redakcija nejaucia popieriaus stygiaus, kuris smaugia kitus Lietuvos laikraščius. Birželio 2 d. nežinoma radijo stotis transliavo nuo Lietuvos komunistų partijos atskilusių "platforminių" suvažiavimą. TASSO biuletenis pranešė, kad pradėjo dirbti radijo stotis "Sovetskaja Litva" 346,42 m ilgio banga, priklausančia trečiajai Maskvos programai, kuri silpnai girdima Lietuvoje. Maskvai tarnaujančių komunistų suvažiavimo transliacija buvo gerai girdima. Spėjama, kad kažkas rytinėje Vilniaus dalyje

įrengė šia banga nelegaliai veikiančią kilnojimą radijo stotį.

NENUMATYTA BLOKADA

Apžvalgininkas Jonas Geštautas birželio 12 d. "Tiesoje" aptaria blokados problemas. Laisvės blokadą lietuviai kenčia penkiasdešimt metų, bet ekonominės nenumatė ir jai nebuvo pasiruošę: "Niekas neklaušė, kokių įmonių Lietuvai visų pirma reikia, kas jose dirbs, kokią produkciją gamins. Spyrimės prieš Mažeikių naftos gamyklą. Gražiausią Lietuvos kampelį paaugėjome atominė elektros, kurioje dirbti iš plačiosios šalies suvažiavę žmonės dar ir dabar neretai piestu stoji prieš mūsų Nepriklausomybę. Kiek gaminama tankų, raketų, kosminių laivų detalių, mazgų, sudėtingos elektronikos, nors kariuoti Lietuvai su niekuo nesiruošia, i kosmosą skristi taip pat. Tiesa, padaugėjo ir mėsos kombinatai, nes "placiamajai tėvynei" tai irgi buvo naudinga: daugiau gyvulių paskersime, daugiau mėsos išvešime. Patys pirkdavome galvijų kanopus, o mėsos prikrauti šaldytuvai-refrigeratoriai rėdėdavo vėlniai žino kur..."

GELEŽINIAI DANTYS

Jonas Geštautas rašo ir apie Vašingtono įsidrąsinusio M. Gorbaciovo parodytus geležinius dantis: "Sakoma, kad kiekvienas pajaukavimas parodo ir dalį teisybės. Tiesiog cinikiškas buvo TSRS prezidento posakis per pusryčius su JAV kongreso vadovais. Manydamas, kad žurnalistas jau išėjo ir televizijos kameros išjungtos, M. Gorbaciovas pajaukavo esą labai keista: Amerika suteikė palankiausias prekybos sąlygas Kinijai, bet nenori jį suteikti jam. Girdi, galbūt jis turėtų surengti Tiananmenio aikštę Lietuvoje? Kaip prisimename, prieš metus toje aikštėje Pekino centre karinė jėga buvo grubiai numalšinti kovai už demokratinius pertvarkymus pakilę Kinijos studentai. Anot užsienio žurnalistų, M. Gorbaciovo šypsenoje žybtelėjo geležiniai dantis..."

UŽTERŠTA BALTĲA

Lietuvos sanitarijos ir epidemiologijos stoties vyriausiasis gydytojas Algirdas Vaičiulis patiekia birželio vidury atliktų vandens tyrimų duomenis Baltijos jūroje. Palangos paplūdimiuose leidžiama maudytis. Ten bakterinis vandens užterštumas neviršija leidžiamų normų. Tos normos yra pažeistos prie Vanagupės. Tad vasarotojams jos paplūdimiuose maudytis draudžiamos. Kai kurie Lietuvos gyventojai vyksta į kaimyninės Latvijos vasarvietes. Birželio vidury ten buvo leidžiama maudytis Liepojos ir Ventspilio paplūdimiuose, bet buvo užterštas vanduo prie Rygos ir Jūrmalos paplūdimių. Gydytojas A. Vaičiulis betgi primena, kad vandens švarumui didelės įtakos turi vėjų kryptis ir jų stiprumas. Tyrimo duomenys dažnai keičiasi. Bakterinis vandens užterštumas kas savaitę tiriamas vienuolikoje vietų. V. Kst.

KLB Delhi apylinkės birželių trėmimų minėjimas įvyko birželio 17 d. Nuotraukoje — moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais, pasirošusios padėti vainikus prie kankiniams atminti kryžiaus

Hamilton, Ontario

VYSK. M. VALANČIAUS mokyklos vyresnieji ir Aukštesniųjų lietuvių ateivių skaicius, bet, laukiant rengiamas rugpjūčio 5-18 d.d. Siame sukuriamame festivalyje dalyvaus per 40 tautybių, jų tarpe ir lietuviai. Taipogi rugpjūčio 3-5 d.d. vyks tautybių meno, rankdarbių paroda bei mugė. Lietuviai iš visos Kanados yra kviečiami atvykti į Winnipegą praleisti dvi idomias savaites "keliaujant po pasaulį" Winnipeg "Folkloramoje". **EKK**

TAUTYBIŲ FESTIVALIS — "Folklorama"

Šiemet jau 20-tą kartą yra rengiamas rugpjūčio 5-18 d.d. Siame sukuriamame festivalyje dalyvaus per 40 tautybių, jų tarpe ir lietuviai. Taipogi rugpjūčio 3-5 d.d. vyks tautybių meno, rankdarbių paroda bei mugė. Lietuviai iš visos Kanados yra kviečiami atvykti į Winnipegą praleisti dvi idomias savaites "keliaujant po pasaulį" Winnipeg "Folkloramoje". **EKK**

Sault Ste. Marie, Ont.

ČIA BUVO ĮSIKŪRĘS nemažas lietuvių ateivių skaicius, bet, laukiant rengiamas rugpjūčio 5-18 d.d. Siame sukuriamame festivalyje dalyvaus per 40 tautybių, jų tarpe ir lietuviai. Taipogi rugpjūčio 3-5 d.d. vyks tautybių meno, rankdarbių paroda bei mugė. Lietuviai iš visos Kanados yra kviečiami atvykti į Winnipegą praleisti dvi idomias savaites "keliaujant po pasaulį" Winnipeg "Folkloramoje". **EKK**

Paskelbus Pagalbos Lietuvai vajų, mūsų kolonijos tautiečiai savo dosnumu įrodė meilę tėvynei ir pasitikėjimą jos ateitimi. Pirmą kartą mūsų kolonijoje buvo suaukta per \$2300.

Visiems aukojusiems tautiečiams, taip pat J. Valui ir M. Duobienai už sėkmingai tvarkytą vajų, aplankant gana plačiai išsišklaidžiusius tautiečius, valdybos vardu reiškiu gilią padėką.

Winnipeg, Manitoba

BIRŽELIO TRĖMŲ MINĖJIMAS, surengtas Winnipegio Baltiečių federacijos, įvyko birželio 14 ir 17 d.d.

Birželio 14 d. vakare prie žuviesiems karius paminklo susirinko nemažas būrys estų, latvių ir lietuvių su tautinėmis savo ir Kanados vėliavomis. Minėjimą atidarė Baltiečių federacijos pirmininkas H. Liivimaga, pasveikindamas susirinkusius ir kviesdamas lietuvių atstovą M. Timmermaną tarti žodį. Pastarasis nušvietė sovietų okupaciją ir su ja susietus žiaurius trėmimus, su naikinusius tūkstančius baltiečių. Visa tai įvyko, nors Leninas pasirašė su Pabaltijio kraštais sutartis, užtikrinančias jų nepriklausomybę visiems laikams. Po jo kalbos, tautiniais drabužiais pasipuošusios moterys prie paminklo padėjo vainiką. Visi žuvusieji tremtiniai buvo pagerbti tylos minute, o prel. J. Bertašius sukalbėjo maldą. Estų kunigas H. Anniko su visais sukalbėjo "Tėve mūsų". Minėjimas baigtas Kanados himnu.

Birželio 17 d. 2 v.p.p. Šv. Petro liuteronų šventovėje įvyko ekuimeninės pamaldos, dalyvaujant prel. J. Bertašui, estų kun. H. Anniko ir latvių kun. dr. prof. Grisliui. Pamaldos baigtos estų, latvių ir lietuvių himnais. Po pamaldų šventovės salėje visi dalyviai buvo pavašinti užkandžiais ir kava.

Delhi, Ontario

VIETOS ŠAULIŲ KUOPOS ir KLB apylinkės iniciatyva š. m. birželio 17 d. buvo iškilmingai paminėta birželių trėmimų 49-toji sukaktis. Pamaldose šauliai ir kitos organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Visi nuosirdžiai pasimeldė už Lietuvą ir jos kankinius. Klebonas pasakė proginį pamokslą, giedojo choras ir pamaldos buvo baigtos Tautos himnu.

Po jų prie kryžiaus, skirto Lietuvos kankiniams prisiminti, Šaulių kuopos vadui G. Rugieniui vadovaujant, buvo padėti Šaulių kuopos, apylinkės bendruomenės, Lietuvos atgimimo sąjūdžio ir "Color Party" vainikai. Apie trėmimus ir dabartinę Lietuvos padėtį kalbėjo svečias iš Lietuvos V. Vaitkus, pats trėmimus pergyvenęs. A. Aleliūnienė jautriai paskaitė iš Lietuvos gautą eilėraštį.

Minėjimas baigtas giesme "Marija, Marija". Po to visi buvo pavašinti kava ir užkandžiais. P.A.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaupas 8.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 8%
90 dienų indėlius 11%
1 m. term. indėlius 13%
1 m. term. ind. mėn. pal. 12.5%
3 m. term. indėlius 12%
RRSP ir RRIF (pensijos) 9%
RRSP ir RRIF 1 m. 13%
RRSP ind. 3 m. 12%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 17%
nekiln. turto pask. 1 m. 14%
nekiln. turto pask. 3 m. 14.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Vladas Šimoliūnas, sulaukęs septyniadešimt septynerių metų amžiaus, mirė Los Angeles mieste balandžio 16 d. Iš Lietuvos 1944 m. vasarą jis pasitraukė Austrijon, į JAV atvyko iš Argentinos 1956 m. Los Angeles lietuvių kolonijoje pasižymėjo visuomenine veikla. Jam kelis kartus teko būti ramovėnų valdybos pirmininku ir nariu, reikštis Juozo Daumanto šaulių kuopos valdyboje, priklausyti kitoms organizacijoms. Palaidotas iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios Forest Lawn kapinių lietuvių skyriuje. Su velioniu ramovėnų vardu atsiveikino Juozas Ruokis, šaulių — Juozas Pažėra, birutiečių — Alfa Pažiūrienė, tautininkų — Rūta Sakienė, Lietuvos dukterų — Regina Gasparonienė, radijo klubo — Vytautas Seštokas bei kiti kalbėtojai.

Pasaulio lietuvių centras Le-monte gegužės 20 d. sutelkė beveik 3.000 tautiečių ir svečių, atvykusių į Lietuvos laisvės dieną. Ji pradėta Mišiomis Palaiminto Jurgio Matulio lietuvių katalikų misijos erdvoje koplyčioje. Jas koncelebravo klebonas kun. Leonas Zembra, SJ, ir kun. Richardas Repšys, MIC. Politinė demonstracija prie Pasaulio lietuvių centro susilaukė pusantro tūkstančio dalyvių. Centro tarybos vicepirm. Modestas Jakaitis pasveikino visus Lietuvos laisvės dienon susirinkusius tautiečius ir kitataučius. Apie nepriklausomybės atstatymą paskelbusios Lietuvos problemas kalbėjo JAV atstovų rūmų narys R. Durbanas, senatorius P. Simonas bei kiti amerikiečiai politikai ir į jų eiles įsijungę Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza su Pasaulio lietuvių centro tarybos pirm. dr. B. Grigaliūnu. Maloniai staugė tapo lietuviams ir Lietuvai nuosirdi JAV žydų bendruomenės Vidurio Vakarų direktoriaus D. Rotho kalba.

Čikagos aukštesnioji lituanistinė mokykla gegužės 19 d. baigė mokslo metus Jaunimo centre ir gyvenimam išleido trisdešimt devintą abiturientų laidą. Centro salėje Mišias atnašavo lituanistinės mokyklos kapelionas kun. J. Juozėvičius. Į pamaldas įsijungė ir Dariaus Girėno pradžios mokyklos mokiniai. Čikagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą baigė penki abiturientai — Algimantas Glevckas, Lina Modestaitė, Laima Pauliūtė, Juozas Vilutis ir Karolis Žukauskas. Prie Lietuvos laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje jie padėjo puokštę gėlių, atlydėti direktoriaus J. Masilionio, auklėtojos R. Jautokienės, mokytojų, tėvų ir mokyklos bičiulių. Abiturientų vardu patriotinį žodį tarė Juozas Vilutis. Mokyklos keturiasdešimtmetis šiemet paminėtas jos tradiciniame vakare vasario 3 d. Čikagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą baigė 959 abiturientai, joje dirbo 77 mokytojai. Amžinybėn jau iškeliavo 19 mokytojų ir 18 auklėtinų. Šiuo metu, be paties direktoriaus Juozo Masilionio, mokykloje dirba šeši mokytojai — seselė Angelė, D. Eidukienė, dr. K. Eriugis, R. Jautokienė, N. Pupienė ir F. Strolia.

Australija

A. a. Jurgis Vasiliauskas, ekonomistas, dirbęs Lietuvos Baltijos transporto bendrovėje, mokytojavęs Lietuvos aukštesniosiose prekybos mokyklose, mirė

Adelaidėje gegužės 23 d., sulaukęs septyniadešimt septynerių metų amžiaus. Australijoje pasižymėjo visuomenine veikla, būdamas ALB krašto valdybos vicepirmininku, ilgamečiu ALB Adelaidės apylinkės valdybos nariu. Gegužės 26 d. gedulines laidotuvių Mišias šv. Kazimiero koplyčioje koncelebravo klebonas kun. Juozas Petraitis, MIC, velionies bičulis kun. dr. Pranas Daukšys ir svečias iš Lietuvos kun. Petras Nykštas. ALB Adelaidės apylinkės vardu su velioniu atsiveikino Jonas Stačiūnas, ateitininkų ir "Caritas" — Augustinas Kubilius, mokslo bičiulių — Juozas Lapšys. Apeigas Centennial kapinėse atliko kun. J. Petraitis, MIC, poetišką atsiveikimo žodį tarė Vytautas Neverauskas. Laidotuvių dalyviai velionies atminimą pagerbė suaukta nemaža dolerių suma Lietuvos pagalbos fondui. Velionies liūdi žmona sol. Genovaitė Stanaitytė-Vasiliauskienė, sūnus Alfredas su šeima. Duktė Violeta Mauragienė mirė 1972 m. gruodžio 9 d.

Britanija

A. a. Vincas Zokas, suvalkietis gimęs 1914 m. rugsėjo 4 d., mirė gegužės 9 d. Birminghamo ligoninėje. Velionis sirgo Parkinsono liga. Anglijon iš V. Vokietijos buvo atvykęs 1947 m., vedęs Anamildą Ritbergytę Šv. Andriaus bažnyčioje Selle Oake, išauginęs sūnų ir dvi dukras. Palaidotas gegužės 22 d. Chelmsley Wood vietovės Woodlands kapinėse, dalyvaujant būreliui lietuvių ir kitataučių. Gedulines Mišias atnašavo ir velioniai skirtą pamokslą sakė kun. A. Gėryba. Velionis paliko liūdinčius tautiečius ir šeimos narius — žmoną Anamildą, sūnų Antaną, dukras Eleną ir Marytę, brolį Joną.

Vokietija

"Vaistų Lietuvai" siuntimo programą V. Vokietijoje sutiko tvarkyti Lietuvių kultūros institutas, sudaręs patariamąją gydytojų komisiją, kurion įsijungė dr. Regina Odienienė, Dana ir Ira Gotsalkaitės ir Lida Hermanienė. Pirmiausia organizuojamas Lietuvai dovantų vaistų rinkimas jų gamyklose, vaistinėse, pas gydytojus. Juos prašoma siųsti šiuo adresu: Litauisches Kulturinstitut, Romuva, 6840 Lambertheim-Huettenfeld. Iš ten į Lietuvą jie bus išvežami sunkvežimiais. Organizatoriai taipgi prašo pranešti vokiečių labdaros organizacijų pavadinimus ir adresus, kad su jomis būtų galima užmegzti tiesioginius ryšius. Labiausiai reikia vaistų dažniau sergantiems vaikams ir seneliams.

Lenkija

Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos būstinėje š. m. sausio 21 d. buvo suaukostas visų Seinų parapijos ribose esančių lietuviškų kaimų atstovų susirinkimas. Jame nutarta atgaivinti Vilniaus krašte 1925-36 m. veikusią Šv. Kazimiero draugiją, kuri rūpinosi lietuvių religiniais, kultūriniais ir švietimo reikalais. Ją uždarė okupacinė lenkų valdžia. Susirinkime buvo sudarytas dvidešimt penkių narių organizacinis komitetas, vadovaujamas Algirdo Skripkos. Komitetas įeina po vieną kiekvieno lietuviško kaimo atstovą. Jie paruoš atkuriamos Šv. Kazimiero draugijos įstatus ir su rengs steigiamąjį narių suvažiavimą.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKITE TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaugutas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

KRONAS

R. KRONAS REAL ESTATE REALTOR

460 Brant Street, Suite 205, Burlington, Ontario L7R 4B6
Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 333-4744

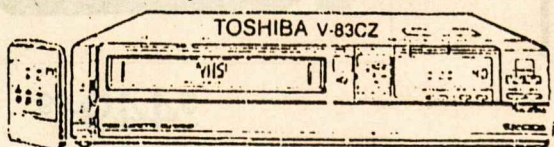
Namų tel. 389-4242

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

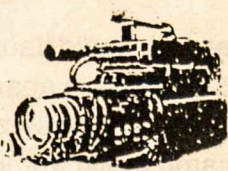
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Mūsų galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kalio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio

9 v.r. — 5.30 v.p.p.

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Mūsų bendruomenės nari ir buvusiai
šeštadieninės mokyklos mokytojai

AŲA PAULEI ANCEVIČIENEI

mirus, jos šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

KLB Otavos apylinkė

MYLIMAM TĖVELIUI

Lietuvoje mirus,

ZOFIJĄ SAUNORIENĘ ir šeimą bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Elytė ir Antanas Tėveliai

AŲA VLADUI PERKAUSKUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną BRONĘ, sūnų GINTAUTĄ su žmona, seserį BRONĘ su šeima Lietuvoje, gimines ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Genė ir Balys Čižikai

AŲA JONUI AŽUBALIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ONUTĘ, sūnus – JONĄ ir LINĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*F. B. Ankudavičiai
Dziemionų šeima
Kamačių šeima*

*Pečiulių šeima
Rukšėnų šeima
Kareckų šeima*

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$500: kredito kooperatyvas "Parama"; \$75: A. Streimikis; \$62: M. Juzumas; \$50: E. Indriūnas, R. Stepulaitis, K. Vaičekas, A. Kavaliauskas; \$41: P. Rožaitis; \$40: B. Stanulienė; \$30: J. Grigalius, R. Banaitytė-Hennings, P. Janulis; \$28.20: R. Narbutas; \$27: V. Bikinas; \$25: V. Gruodis, P. Barbatavičius; \$23: E. Undraitienė; \$22: V. Kupcikevičius, J. Strodamskis, G. Viskanta, J. Daugėlė, A. Sekonis; \$21: R. Zubrickas; \$20: A. Ratavičienė, B. Lembergas, M. Kaptein, O. Balaišis, R. Geidukytė, J. Vaina; \$17: J. Jurgutis, B. Venslovas, J. Astra, E. Mačiulaitis, V. Miceika, S. Pacevičienė, J. Juodviršis; \$15: K. Lukošius, M. Tamulionienė, K. Dulevičius, J. Adomaitis; \$12: dr. R. Barakauskas, A. Petkauskas; \$11: P. Rudgalvis, J. Bubnys, P. Bružas, T. Timmerman, J. Smulskis.

\$10: I. Užgiris, K. Konkulevičius, K. Šviežikas, J. Pažemckas, V. Tamošiūnas, J. Baron, P. Balutis, K. Gaputis, N. Racevičienė, J. Paransevičius, R. Pukštys, A. Šmulskis, V. P. Vyngantas, A. Ruzgas; \$9: A. Budrys; \$8: R. Dirvelis, I. Kerevienė; \$7: M. Jasaitis, S. Liaukus, K. Meškauskas, A. Lukas, D. Rupšys, T. Ramonas, V. Radžius, E. Rasokienė, F. Williams, F. Urbaitis, P. Balynas, E. Beržaitis, L. Balaišis, J. Budrevičius, A. Balsys, J. Adomaitis, I. Girdzevičius, A. Kiršonis, J. Gruodis, B. Gudinskas, L. Špokas, A. Vitkūnas, D. Žukauskaitė, E. Valiukonienė; \$6: M. Urbas, L. Kerulis, A. Budininkas, D. Jankauskas, K. Gimžauskas, K. Gogelis, P. Dundys, A. Rimkus, H. Andruška, A. Bungardienė, J. Lukoševičius.

\$5: B. Budzinauskas, A. Garbalius, A. Vaičys, M. Mikštas, A. Kenstavičius, J. Šepers, N. Gailius; \$4.60: A. Ilginis; \$4: V. Keturakis, A. Jonelis, K. Balčiūnas, J. Kaseliūnas, J. Zakas, A. Tautkus, M. Pranskevičius, J. Povilaitis, O. Gulbinas, Z. Klimas, A. Kvedaras, V. Skaisgirys; \$3: Z. Malo, M. Pamataitis, A. Evans, J. Gris, V. Kasper, E. Fabricius, J. Mačiulis, R. Paškauskas, V. Valaitis, D. Vaičiūnas; \$2: M. Vizgirdienė, V. Pniauskas, G. Karsokas, J. Krivis, C. Tiškevičius, A. Nausėdas, V. Zebertavičius, S. Bliudnikienė, J. Pužas; \$1: S. Juzėnas, V. Butėikis, I. Andrašius, S. Pusaškis, J. Balčiūnas, G. Lingaitis, M. Trumpauskas, J. Kregždienė, V. Pauliukas, P. Seibutis, J. Vėlūtis, I. Eursa.

Garbės prenumeratą atsiuntė

\$100: E. Kaptein; \$61: A. Balikonis; \$60: Z. Prašmutas; \$57: T.

Kaminskas; \$55: J. Dzenkaitis; \$50: S. Ramanauskas, kun. M. Jarašius, V. Bagdonavičius, V. Platt, P. Gustas, S. Jatis, V. Levickas, V. Ignatavičius; \$47: E. Jasinišienė, A. Stanevičius, A. Svirplys, M. Andriulevičienė, O. Mitalas, V. Mikalonis, J. Kuncaitis, A. Kuzmarskis, W. Dauginis; \$45: S. Aleksa, A. Kudirka, prel. V. Balčiūnas, R. Kulias, V. Mačiūnas, R. Nixon, A. Laugaly, A. Žukauskas, P. Pranckevičius, V. Čegys, A. Augaitis, P. Dauginas, E. Martišius, J. Nastajus, J. Kaziūnas, A. Kairys, B. Glybs, B. Gajauskas, K. Dubauskas, L. Stanevičius, dr. A. Šalkus, R. Stas, M. Petronis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė

\$40: A. Kazanavičius, Č. Vainoras, J. Gris, S. Gircys, J. Mačiulis, J. Rimkus, J. Butkus, D. Puzerienė, A. Melyvas, E. Weir, S. Paulaitis, A. Dombra; \$37: A. Mingėla, B. Jakutis, M. Kupris, E. Schachow, V. Kobelskis, R. Bulovas, J. Klirorkaitis, J. Girdauskas, V. Stropus, A. Zubrickas; \$36: K. Liškauskas, M. Ragauskas.

\$35: I. Vasiliausienė, J. Adomaitis, Z. Alinauskas, R. Tirilis, B. Vitkus, J. Vingelienė, S. Yokuhyas, A. Nausėdas, F. Mačiulis, L. Leveckis, V. Augėnas, K. Budrevičius, V. Levisauskas, S. Noreika, K. Lukošius, M. Kasperavičienė, J. Jakovickas, J. Kšivickis, A. Sapijonis, E. Kuchalskis, M. Juzumas, V. Matulevičius, L. Mockus, H. Žitikas, M. Rudzinskis, S. Remekaitė, J. Pažemckas, R. Pleinytė, C. Pšezdieckis, V. Pečiulis, E. Piotrowska, A. Vaivada, J. Vinslovas, E. Tamulionis, K. Valantiejus, R. Augustine, kun. A. Babonas, kun. K. Balčys, K. Čerškus, A. Arelis, A. Bartkus, S. Radvila, J. Rastapkevičius, A. Rakauskas, J. Miškinis, I. Raškevičius, V. Laskus, Z. Romeika, J. Pužas, V. Grikiotis, D. Breen, V. Akelaitis, A. Bersėnas, T. Apanavičius, E. Čuplinskis, P. Armonas, A. Battiston, V. Danyla, A. Dapkus, T. Gureckas, J. Gaizutis, A. Danaitis, V. Gruodis, Al. Danaitis, J. Gražys, J. Deveikis, A. Gedris, J. Mikonis, A. Mitalas, R. Mitalas, V. Mickuvienė, A. Margis, V. Keturakis, J. Jasinskis, B. Jurgutis, V. Jankus, V. Karnilavičius, E. Jasinas, A. Kalandra, I. Jurcevičius, G. Janušonis, M. Ilmonis, M. Gudjurgis, A. Girmius, J. Driaunevičius, dr. I. Danytė, I. Gabalis, M. Vizgirdienė, dr. G. Skriniskas, A. Stočkienė, V. Šipelis, J. Stonkus, C. Simutis, G. Šutas, dr. R. Saplys, P. Volungė, J. Lelis, V. Pliškevičius, M. Rybėnė, L. Rudis, V. Pniauskas, K. Poškus, D. Žemaitis, V. Kupre-

Po mokyklos pamokų smagu dainuoti lietuviškas dainas

Nuotr. R. Pranaičio

Atgimimas Toronto Maironio mokykloje

Baigti dar vieneri mokslo metai

Nutilo šv. Vincento Pauliečio mokykloje šeštadienį skambintis, nebesigirdi muzikos kambaryje lietuviškų dainelių, tyla mokytojų kambaryje: šeštadieninė lietuvių mokykla vėl baigė mokslo metus. Lietuviškos mokyklos mokslo metai susideda maždaug iš 28 trivalandžių šeštadienių. Vaikai mokėsi lietuviškai skaityti, rašyti, mokėsi gramatikos, lietuvių literatūros, istorijos ir geografijos. Seseles mokė lietuvių kalba tikėjimo tiesų. Lietuvių kalbos klasėje silpnesnieji ar lietuviškai nekalbantys vaikučiai mokėsi vaizdiniu būdu naujų lietuviškų žodžių, bandė sudaryti sakinius, lietuviškai skaityti ir rašyti. Kas šeštadienį, pradedant parengiamaisiais skyriais, kiekviena klasė turėjo pusvalandį lietuviškomis dainoms ir giesmėms.

Taip per eilę metų mokykla išugdė gerą Maironio mokyklos chorą, kuris gieda šventovėse. Dainavo jis ir Hamiltono lietuvių dienų programoje, stebindamas svečius iš Lietuvos. Mokykloje buvo atšvęstos visos lietuviškos ir bažnytinės šventės, supažindinant mokinius su švenčių tradicijomis. Buvo suruošta Kalėdų eglutė ir suvaidintas B. Pukelevičiūtės "Skraidantis paršiukas".

Vasario 16 rytą mokyklos kieme buvo iškelta Lietuvos vėliava ir sugiedotas himnas. Minėjimas ir vašės vyko auditorijoje. Mokykla daug prisidėjo darbu ir dalyvavimu, ruošiant Lietuvos laisvės demonstraciją prie Toronto rotušės. Dalyvavo lietuvių namų su ruoštame karnavale su tėvų komiteto įrengtu paviljonu. Pirmosios Komunistų sekmadieniais abiejose parapijose buvo suorganizuotos mokinių darbų parodos.

AŲA ADELĖ KAIZERIENĖ

mirė

1990 m. liepos 4 d. Mississaugos ligoninėje. Buvo pašarvota Turner & Porter laidojimo namuose Hurontario St. Palaidota penktadienį Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Nuliūdime liko dukterys – Ursulė Staradomskienė, Marija Gadišauskienė, Ona Žemaitienė, sūnūs – Otto ir Petras Kaizeriai.

vičius, J. Venckus, A. Vindašius, A. Yurkštas, R. Vaičaitis, J. Valaitis, O. Urnavičius, A. Ulba, D. Wiese, A. Kernius, A. Augūnas, V. Birštonas, G. Berius, V. Bikinas, R. Belec, dr. R. Barakauskas, P. Baltuonis, N. Ward-Cerekas, P. Juodikis, E. Holmes, J. Žostautas, J. Liaugminas, J. Kaleinikas, E. Docienė, A. Danaitis, R. Kličius, M. Bagdonas, V. Liesunaitis, L. Vaitkevičius.

Už dvejus metus garbės prenumeratą atsiuntė: \$90: kun. J. Jūraitis; \$85: J. Butkus. Už dvejus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$70: A. Aleliūnas.

Nuosirdus aiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

tuviškomis dainoms ir giesmėms. Taip per eilę metų mokykla išugdė gerą Maironio mokyklos chorą, kuris gieda šventovėse. Dainavo jis ir Hamiltono lietuvių dienų programoje, stebindamas svečius iš Lietuvos. Mokykloje buvo atšvęstos visos lietuviškos ir bažnytinės šventės, supažindinant mokinius su švenčių tradicijomis. Buvo suruošta Kalėdų eglutė ir suvaidintas B. Pukelevičiūtės "Skraidantis paršiukas".

Vasario 16 rytą mokyklos kieme buvo iškelta Lietuvos vėliava ir sugiedotas himnas. Minėjimas ir vašės vyko auditorijoje. Mokykla daug prisidėjo darbu ir dalyvavimu, ruošiant Lietuvos laisvės demonstraciją prie Toronto rotušės. Dalyvavo lietuvių namų su ruoštame karnavale su tėvų komiteto įrengtu paviljonu. Pirmosios Komunistų sekmadieniais abiejose parapijose buvo suorganizuotos mokinių darbų parodos.

Su Lietuvos atgimimo atgimė ir mūsų išeivija. Tai atspindėjo dideliu naujų mokinių prieaugliu. Ar tik vedėjai nereikės rūpintis gauti naujas patalpas? Mokyklą gaivino iš Lietuvos prasiskverbę atgimimo spinduliai. Ją aplankė atstovai iš Sąjūdžio: K. Antanavičius, Z. Vaišvila, B. Genzelis. Jie kalbėjo, lankė klases ir atsakinėjo į mokinių klausimus. Iškilmingai ir su lietuviška daina auditorijoje buvo sutiktas ir pagerbtas AT vicepirmininkas B. Kuzmickas, kurio atsilankymas mokiniams paliko neišdildomą prisiminimą. Taip pat "Vilniaus" ansamblis, jo dainos, kanklės, birbynės mokiniams parodė, kad Lietuva yra tikrai gyva.

Toronto Maironio mokyklos tėvų komitetas. Iš kairės pirmoje eilėje: Žilvilė Šelmienė, Birutė Batraks, Loretta Kongats, Dana Goudie; antroje eilėje: A. Nakrošius, A. Kaminskas, J. Sederavičius, V. Paškus. Trūksta – Žibutės Ignatavičienės, E. Punkrio, R. Pranaičio

Nuotr. R. Pranaičio

Pagalbos Lietuvai vajeaus aukos

\$5,000 – A. K.; 1,000 – E. Adomavičius, L. Adomavičius, A. E. Valiūnai, J. Gipsas, Vl. D. Simonaitis, V. Slizys, B. Naudžiūnas, M. Čapreckaitė, A. Štuopis, V. Montvilas, A. M. Bumbulis, J. J. Vingilis; \$560 – J. A. Lelis.

\$500 – G. A. Sakus, T. I. Sungaila, Polimex Trad. Inc., J. Vaskela, J. M. Cibulskis, prel. P. Gaida, L. Daunienė, E. L. Mašalas, L. S. Bates, V. Vaitkus, J. Prišas, V. Rudaitis, L. Gvildys, dr. J. Yčas, G. Loughheed, C. Pšezdieckis; \$300 – I. S. Girdzijauskas, D. A. Bigauskas.

\$250 – V. Gabas, I. Kymantas, R. Kymantas, A. Fabricius, R. Rucys, I. Bumelis, A. Saplys, J. Sakalauskas, E. Laudinskis, O. Skrebutienė, K. Baltramaitis, E. J. Dvilaičiai, dr. P. Klemka; \$200 – A. S. Medelis, U. Bleizgys, J. Sinkevičius, P. Dabkus, V. Sičiūnas, L. Gutauskas; \$150 – dr. A. D. Dickson, V. Stabas, V. Skrebutinas; \$110 – V. Bruzgis.

\$100 – J. Pargauskas, V. Laskus, T. D. Burokai, N. Ardavičius, PP. J. V. Zenkevičiai, B. Žioba, V. Stripinis, P. Štuopis, E. Raudys, B. C. Pakštas, V. Kecorius, O. Tachilauskienė, K. P. Raudys, Brakas Bijūnas, A. Smilgys, J. M. Vaseris, V. Mastis, F. K. Barakauskas, P. M. Barbatavičius, L. V. Sendžikas, V. Baleiša, J. Asmenavičius, A. Kamaitis, M. Girčius, E. M. Kazakevičiai, M. Pužauskienė, S. Grigaliūnas, A. Grigaliūnas, L. Baltutis, I. Dresher, L. Pilipavičius, T. Tarvydas, J. Venslovaitis, P. Sutkaitis, A. Vilutis, A. Miklovaitis, P. V. Rasiulis, B. Abramaitis, E. Dubininkas, A. Abramaitis, J. Petrenas, V. Nausėda, S. Čeponienė, J. Lesčius, J. Pikelis, O. Beresnevičius, A. M. Pranevičiai, J. Rūtkauskas, O. A. Biveinis, J. Keleras, dr. R. Lapienis, G. Perkauskas, M. Ignatavičius, G. Vaidila, H. Wilenbrecht, L. Merkelis, A. P. Stanešnas, K. Poška, E. M. Mardosienė, B. E. Weir, V. Juozaitis, A. Jurgilas, O. Spidell.

\$50 – K. Balčiūnas, J. Astrauskas, K. Kleivinskas, M. Elijošienė, J. Regina, J. Gegužis, V. Gumauskas, M. Pietryk, J. Bedarfas, T. Bilda, H. B. Alksnis, R. Punksis, R. Pearse, J. Marčiukaitienė, P. A. Grigas, P. Šimkienė, S. Augustinė, M. Pranaitis, A. Stukas, I. Juškevičius, A. Paškevičius, J. Jakelaitis, E. Stončius, S. Juškevičius, B. Tatarsky, J. Sabaliauskas, J. E. Urbanavičius, E. Žemaitaitis; \$40 – M. Geringas; \$30 – A. Vadeika; \$25 – P. Misevičius; \$20 – E. Ulickas; \$10 – Aušra Trusow.

\$2000 – D. K. Manglicai; \$1000 – A. E. Abramaitis; \$700 – dr. V. Sulma; \$500 – L. V. Balaišis, P. Čeponas, J. Astas, V. Rutkauskas, A. P. Volungė, S. J. Paketuras; \$200 – J. A. Bataitis, A. Kerutytė, J. Mazulaitis, B. Latauskienė, B. Grajauskas, G. Grajauskienė; \$100 – A. Zaremaitė, T. S. Ignat, H. Radėnas, V. Starkevičius, P. Kareckas, A. Tamošaitis, A. Dromantas; \$69 – a. a. P. Pargausko atmin. P. Leonas ir Miami Amerikos lietuvių

pensininkų klubas; \$50 – A. Žemaitaitis, J. Azubalienė, S. Vaidada, R. Sirutis, J. Govėdas, G. Paukštys, E. Bartminas, J. Lelis; \$25 – E. Petrus, V. Dauneckas; \$20 – M. Bulvičienė.

A. a. P. Kranauskienės atminimui aukojo: \$50 – E. Bersėnienė, Z. L. Mockai, S. J. Paketurai; \$30 – E. Kronienė; \$25 – A. Kojeilaitis, Rastapkevičius, V. M. Kazlauskai, Cipariai, D. Valaitis, D. Yeager; \$20 – P. M. Jocias, J. T. Andrukaičiai, M. Raupėnas, V. Jokubaitis, M. Jonikas, B. A. Parėščiai; \$15 – L. Petrašiūnas; \$10 – J. Paškevičienė, M. Bieksienė, J. O. Lesčiai, M. V. Šniuoliai, E. B. Šopiai.

KLB Sault Ste. Marie apyl. vald. pirm. V. Kramilius atsiuntė \$2312 su aukotojų sąrašu: \$100 – I. Girdzevičius, V. Kramilius, E. Kutkevičius, J. Kvostiauskas, P. Motuzas, J. Malskis, H. Matijošaitis, J. Meškys, J. Puteikis, A. Rutkauskas, V. Skaržinskas, V. Vainutis, A. Vanagas; \$50 – A. Balčiūnas, V. Goldbergas, S. Grigeliūnas, A. Motuzas, A. Motiejūnas, J. Skardis, J. Valas, A. Skardžius, P. Umbrasas, K. Valius, Z. Vanagas-Cote, V. Žurauskas; \$40 – V. Poškus; \$30 – P. Murray; \$20 – E. Dabulskis, S. Druskis, M. Duobienė, R. Gasperas, I. Genys, L. Jakomaitienė, B. Jakomaitis, V. Liudavičius, R. Motuzas, O. Okmanienė, J. Pareigienė, A. Petronis, G. Poderys, K. Šližys; \$10 – P. Cypas, J. Riauka, J. Skaržinskas, A. Skaržinskis, R. McDonald, A. Greco.

Delhi-Tillsonburg – J. Lukšys atsiuntė \$873.09 surinktus kultūrinio renginio metu.

Wasaga Beach, Ont., surinko J. Mažeika: \$1000 – M. J. Gudeliū, D. J. Kaunaitis, J. G. Petkevičiai; \$500 – Stasys Šalkauskas, Arvydas Senkus, N.N. iš Windsor; \$400 – J. B. Mažeikos; \$300 – S. E. Pusaškaitis; \$250 – K. Z. Beržanskai, Vyt. Pačkauskas, O. V. Senkai, A. Kanapka; \$200 – J. Dobilas, J. R. Dūdos, M. Gavielinė, E. J. Gudai, Č. Javai, M. Noreikienė, Alg. Šalkausko atmin., A. T. Sekoniai, V. E. Kriškėičiai, R. G. Stepačiūnai, Wasagos moterų būrelis; \$100 – S. Bonėkus, L. M. Garbačiauskas, I. Pakarna, A. Baltrušaitis, E. Boguslauskas, L. Jonelienė, F. Kasperavičius, P. Kirstukas, I. A. Kušinskis, M. Laurinavičienė, P. Liauba, S. B. Matulevičius, B. Rakauskas, R. Vaitkevičius, A. B. Vitkus; \$50 – V. Jagučanskis, J. Jonaitienė, A. Trinkūnas, N. Dūdaitė, S. Andriulytė; \$20 – J. Babrauskas, S. Jonaitis, D. Stanevičienė.

"Vilniaus rūmose" surinko A. Vaičiūnas: \$600 – A. Masulis; \$500 – K. Girmys, P. Kaziukonis, O. Juodišius; \$200 – K. Žebrauskas; \$100 – J. Gustainis, M. Norkus, A. Senkus, M. Vaškevičius, J. Žėkas; \$50 – A. Stankus; KLB valdybai – \$50 P. Kaziukonis.

KLB ir vajeaus komitetas dėkoja už gausias aukas.

KLB valdybos išdinininkas

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

We specialize in 110/220 Volt Multisystems

Dvikasetinis magnetofonas ir SW MW FM radijas

TAX FREE EXPORT CENTRE

Panasonic

M7 & M9 220 VOLTS

VIDEO CAMERA/RECORDER

110/220 Volt Multisystems

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

2938 DUNDAS ST. W. (Į VAKARUS NUO KEELE GATVĖS)

TEL.: 769-0631 TORONTO*
FAX: 769-0586 *ONTARIO

Pirmad. ir antrad.

10 v.r. iki 6 v.v.

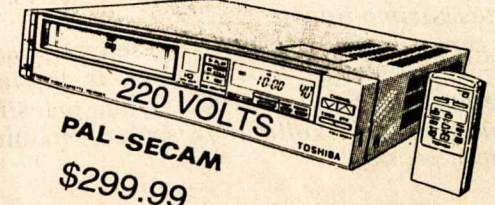
Trečiad., ketvirtad. ir penktad.

10 v.r. iki 8 v.v.

Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.

Sekmadienį – UŽDARYTA

Turime pardavimo ir taisymo skyrius - Maskvoje, Anglijoje, Maltoje, San Franciske, Niujorke, Graikijoje, Izraelyje, Lenkijoje

220 VOLTS

PAL-SECAM \$299.99

Kun. VALDAS BRAUKYLA Kanadoje tarp savo tautiečių. Jo dešinėje – IGNAS VARNAS, ELENA GUŽIENĖ; kairėje A. S. STEIGVILAI

Kelias į kunigystę sovietinėje Lietuvoje

Kliūtys, kurias jaunuoliai, pasiryžę tapti kunigais, turėjo nugalėti sovietinėje santvarkoje religijos persekiojimo laikotarpyje. Pasakoja tai pergyvenęs kunigas

KUN. VALDAS BRAUKYLA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kartą su klieriku Vytautu Insoda besišnekučiuojant santvarkoje priėjo prostitutė su Lenino raštų knyga ir pradėjo aiškinti, kokie didi filosofai buvo Leninas ir Stalinas. Prostitūtė turėjo užslėptą magnetofoną ir greičiausiai jai buvo svarbu įrašyti mūsų nuomonę apie minėtus „filosofus“. Mes, jausdami provokaciją, į kalbas nesileidome.

Mane klierikai kolaborantai seminarijoje laikė seminaristų – saugumiečių iššifruotoju. Tą dažnai viešai pasakydavo ir pasityčiodavo. Aš seminarijoje pastoviai skaičiau pagrindinio spauda – „LKB kroniką“, „Dievas ir tėvynė“, „Rūpintojėlis“ ir kitus. Su patikimais klierikais pasidalindavome pagrindinio literatūra, aptardavome tais laikais pavojingus klausimus.

Baigęs keturis kursus, 1980 m. vasarą buvau paskirtas patarnauti vyskupui teikiant Sutvirtinimo sakramentą Salake. Prie manęs priėjo vyskupas R. Kriščiūno kancleris, dabartinis Svėdasų klebonas kun. Vladas Rabašauskas, ir įspėjo: „Laikykis labai atsargiai, Anilionis nori tave išmesti iš seminarijos“.

Valdžios įgaliotinio vizitai

Prieš atvažiuojant į seminariją religinio kulto įgalioti-

niui Petriui Anilioniui, visi seminaristai ir seminarijos vadovybė laukdavome kieme. Jį seminarijos rektorius ir vyskupai vadindavo ministeriu. „Raudonasis vyskupas“ skaičydavo paskaitas apie nepaprastą sovietinės valdžios maloningumą Bažnyčiai. Iškeldavo „komunizmo iškovojimus“ Lietuvai, reikalavo laikytis religinio kulto nuostatų, kurie visiškai supančioja Bažnyčios veiklą.

Buvo pavojinga pateikti radikalesnį, kompromituojančių sovietinę santvarką ateistų veiklą klausimų. Po kvailinančiai nuobodžios ir absurdiškos paskaitos, kurioje būdavo įsakytą griežčiausiai visiems dalyvauti, Anilionis seminarijos vadovybės buvo vaišinamas unguriais, prancūzišku konjaku ir, žinoma, kitais skanumynais. Vidurnaktį gerai įkaušusį „vyriausiąjį dvasios tėvą“ religinio kulto įstaigos vairuotojas išveždavo į Vilnių.

Per sovietines šventes – gegužės 1 ir lapkričio 7 seminarijoje paskaitų nebūdavo. Į seminariją atvykdavo koks nors kalbėtojas. Kun. Tamulevičius grodavo okupantų himną, visiems privalomai stovint. Kartą Vytautas Skiparis himno metu sėdėjo. Už tai seminarijos vyriausybė griežtai jį įspėjo.

Nepaisant destruktivių KGB pastangų, absoliuti kunigų seminarijos auklėtinų dauguma neišsigančiodavo grasinimų, persekiojimų, moralinio gniuždymo ir išliko ištikimi savo pasirinktam kunigystės idealui.

Daugelis norinčiųjų nepatekdavo į seminariją – Saugumas neleidavo. Pvz. mano kursiniai kun. Jonas Katulis į seminariją stėjo kasmet 10 kartų, kun. Jonas Kuizinas – 20, kunigai Petras Merliūnas

– 13, Jonas Kauneckas – 15 ir t.t.

Aš į seminariją, ačiū Dievui, buvau priimtas iš pirmo karto ir ją baigiau 1981 m. gegužės 31 d. Mano žinios buvo įvertintos „cum laude“ – su pagyrimu.

Parapijoje

Nuo pirmųjų vikaravimo metų Rokiškyje KGB pradėjo sekti kiekvieną mano žingsnį, klausydavo visus telefono pokalbius. Dažnai viduryje pokalbio saugumiečiai išjungdavo telefoną. Telefonu susitarus su parapijiečiais kur nors nuvykti, prisistatydavo KGB agentai. Labai dažnai, važiuojant automobiliu, staiga atsisardavo ir sekdamas iš paskos KGB automobilis. Sekdavo net keliasdešimt ar kelis šimtus kilometrų. Buvo saugumiečių klausomi visi mano pamokslai, rašomi į magnetofono juostą. Neretai KGB pareigūnai skambindavo man telefonu, grasindami nutraukti apaštalinę veiklą. Kadangi aš neišsigančiodavau Saugumo grasinimų, KGB plk. Šilgalis ir majoras Donatas Širvytis pradėjo persekioti parapijiečius, su kuriais aš bendravau: vienuolę Janiną Strumskytę, Regimantą Strumskį, Haliną Sadeikaite, Aloyzą Šakalį, Povilą Šablinską ir kitus. Dalis tų faktų pateko į „LKB kroniką“ (1984 m. Čikagoje išleistame VII t., 420, 430, 431 psl.).

Saugumiečių nemalonė

1983 m. balandžio 12 d. KGB padarė mano bute kratą. Tada gyvenau Rokiškyje (Kęstutio gatvė nr. 10a). Ieškojo „LKB kronikos“, dauginimo bei kitų platinimo priemonių. Kratai vadovavo Rokiškio rajono prokuror padėjėjas Rimas Baltanas ir KGB pulkininkas iš Vilniaus (jis neprisistatė). 1983 m. liepos 16 d. Rokiš-

kio rajono laikraštyje „Spalio vėliava“ redaktorius Paškevičius, senas enkavedistas, slaptyvardė Povilaitis, parašė mane šmeižiantį straipsnį „Atpildas už šmeižtą“.

1983 m. rugpjūčio 19 d. laikraštyje „Komjaunimo tiesa“ Vytautas Valionis mane bjauriai šmeižė straipsnyje „Dviese, trečias – šešelyje“.

1984 m. kovo 8 d.ėjau į vakarines pamaldas ir buvau užpultas bei sumuštas Rokiškio šventoriuje grupės chuliganų, kurių vieno pavardė Vidmantas Vaičionis. Į pamaldasėjau apsirengęs sutana. Buvau apspjaudytas, suspardytas, suplėšyta sutana. KGB pasiūst chuliganai įskėlė man kairės rankos kaulą. Tai nustatė gydytojas Ratkus. Saugumo agentai, norėdami nusiplauti rankas, išskėlė baudžiamąją bylą Vaičioniui, kurią vilkino ir galiausiai visai nutraukė.

1987 m. naktį iš spalio 25 į 26 d. enkavedistai padarė mano bute, esančiame Kupiškio rajone Salamiestio kaime, nelegalią kratą ir, norėdami sumesti kaltę chuliganams, pavogė video aparatūrą ir televizorių. Tą naktį aš buvau išvykęs pas savo tėvus į Uteną.

1987 m. spalio 26 d. Kupiškio rajono milicija padarė mano pirštų antspaudus, tarsi kokiam piktadariui. Pavogtų daiktų negrąžino.

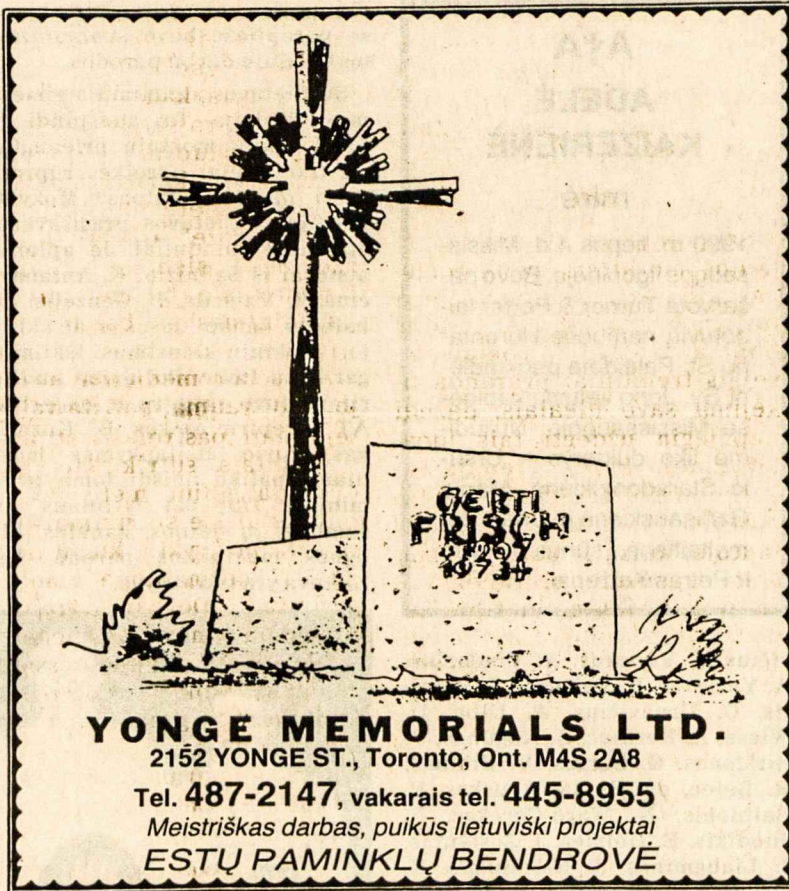
Visą savo kunigiškąjį gyvenimą Lietuvoje buvau KGB nemalonėje. Parapijiečiai visada pritarė mano veiklai ir uoliai ją rėmė. Man pačiam net nedalyvaujant, 1988 m. spalio 15 d. buvau išrinktas Kupiškio rajono kunigų to rajono Sąjūdžio tarybos nariu. Tai para-

šyta Kupiškio rajono laikraštyje „Komunizmo keliu“ 1988 m. spalio 20 d. laidoje. Aktyviai pradėjau dalyvauti tautiniame atgimime. 1988 m. spalio 30 d. į Kupiškį atvyko kardinolas Vincentas Sladkevičius ir pašventino trispalvę. Aš vėliavos iškėlimo apeigoje Kupiškio rajono dvasininkų vardu, įgaliotas dekanas kun. Klemenso Gutausko, pasakiau kalbą. Dalyvavo apie 16-17 tūkstančių žmonių. Tai aprašė Kupiškio rajono dvasininkas „Komunizmo keliu“ 1988 m. lapkričio 6 d. laidoje.

1989 m. liepos 6 d., 5.30 v.p.p., kelyje Kupiškis-Salamiestis buvo bandyta man padaryti situacinę avariją. Šį incidentą aš laikau KGB pasikėsiniu į mano gyvybę. Apie incidentą niekam nepasakojau, išskyrus kelis artimiausius draugus, nes bijojau, kad valdžia neužblokuotų leidimo išvykti į Kanadą. KGB neleidavo man keliauti į užsienį, kartais net po sovietinę imperiją. Mokydamasis seminarijoje, bandžiau išvažiuoti į Lenkiją, – neleidė. 1984 m. KGB neleidė kaip turistui nuvykti į Vladivostoką, Sachalino salą, Tolimuosius Rytus, Sevostopolį ir kitas vietas. Tik paskutinį laikotarpį, atšilus politiniam klimatui, ačiū Dievui, pavyko išvykti į Kanadą.

Į Kanadą atvykau 1989 m. liepos 24 d. Prieš išvykdamas, savo turtą palikau Lietuvos Katalikų Bažnyčiai, sambūriui „Caritas“ ir Sąjūdžiui. „Caritas“ sambūriui paaukočiau 17.000, Sąjūdžiui – 3000 rb.

Už viską, ką patyriau, tebūna pašlovinas Viešpaties vardas!

Nukentėję lietuviai jaunuoliai

Paskelbus Lietuvos nepriklausomybės atstatymą kovo 11 d., dalis lietuvių jaunuolių pasitraukė iš sovietinės armijos ir grįžo į Lietuvą. Kai kurie buvo radę prieglaudą vienoje Vilniaus ligoninėje, Raudonojo kryžiaus priežiūroje. Ligoninė kovo 27 d. buvo užpulta sovietų kareivių, pabėgėliai brutaliai suimti ir išvežti į imperijos tolimuosius pakraščius. Čia pateikiamas suimtųjų sąrašas:

1. SELMOKAS EVALDAS
ČESLOVO
Švenčionių raj.
Kaltanėnai ind. 234722

2. KRASAUSKAS KESTUTIS
POVILO
Panevėžys ind. 235309
Statybininkų 54-10

3. VISOCKIS STASYS MYKOLO
Raseinių raj. ind. 234426
Užkalnių kaimas

4. VAZINĖKAS ARŪNAS
ANTANO
Tauragės raj. ind. 235903
Bartininkai

5. KLIZAS GINTARAS ALBERTO
Alytus ind. 234300
Petkevičiaus 38-30

6. ADOMAAITIS KASTYTIS
JONO
Prienuų raj. 234360
Pimšiškių km.

7. KLIMAS RIČARDAS
ALGIMANTO
Kaunas 233000
TSRS-506io 81-110

8. JONELIŪKSTIS GINTARAS
LYGANTO
Biržų raj. ind. 235280
Kilviškių gyvenvietė

9. STITILIS GINTARAS
HENRIKO
Panevėžys ind. 235309
Statybininkų 56-38

10. VALIUKAS KESTUTIS
KLEMENSO
Vilniaus raj. ind. 234004
Šalininkai
Žilvičių 2-16

11. BUDINAS SAULIUS
ROMUALDO
Šiauliai ind. 235409
V. Knyvos 6-44

12. BAČIULIS DARIUS PRANO
Molėtai
Meliatorių 3-41

13. PERVENCKAS KESTUTIS
ANTANO
Švenčionys ind. 234730
Taikos 1-65

14. JASULIS ARŪNAS ROMANO
Ignalinos raj.
Strigališkių k. 5

15. ZARSKIS ARVYDAS FELIKSO
Pakruojo raj. ind. 235224
Rozalimas

16. MAČERNIS RAIMONDAS
VIKTORO
Klaipėda ind. 235822
Laukininkų 2-11

17. MOCKUS RIČARDAS ZIGMO
Kelmės raj. ind. 235499
Kaukiečių paštas
Prušninkų kaimas

18. ZONYŠ ARTŪRAS EDVARDO
Kelmės raj. ind. 235491
Pagryzių paštas
Maironių kaimas

19. CAMANTAUSKAS ARVYDAS
ROMO
Kaunas
Urbšo 4-39

20. BABRAUSKAS RIČARDAS
ALGIRO
Utena
Taikos 40-24

21. GUDONIS RIMAS JONO
Vilnius ind. 232010
Čiobiškio 25-3

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebūs nė Tėvynės laisvos.

TRANSPAK

FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DĖVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, būtiniai daiktai siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams Lietuvoje per Pagalbos fondą. MUITO NĖRA. Amerikos ir Kanados lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti **TRANSPAK** adresu per pašta arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirs tų siuntinių tam, kam skirta.

VAISTAI – receptiniai ir nereceptiniai siunčiami neribotais kiekiais. **MUITO NĖRA.**

MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica – \$84. **MUITO NĖRA.**

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausi būdu jūsų giminėms. Tvarkomi **PALIKIMAI**. Pigiai perkami nauji **AUTOMOBILIAI**.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą. Pardudame ir siunčiame video, stereo, kompiuterius, FAX, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame 2-ju metų **GARANTIJĄ** siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** – atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys, **TRANSPAK**, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Išstaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštadi. 9 v.r.-2 v.p.p.
1-312-436-7773

Lietuvių šeimos odisėja Azijoje

Pažymėtieji tremtimi ir tikėjimu

EDVARDAS LEVINSKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Surėmė skausmas

Dirbau tris savaites, bet man sunku, visą laiką jaučiau skausmus. Kartą vakare, eidami su sūnumi iš darbo, turėjome pereiti per ištvinusį, pilną vandens, griovį. Sūnus, nenorėdamas bristi, įsibėgėjo ir sėmingai persoko. Aš irgi persokau, bet persokęs pajutau stiprų skausmą trūkio vietoje ir tik vargiai negalais, sūnūs prilaikomas, pasiekiau namus. Nutariau į medvilnės lauką nebeiti ir prašyti kolūkio pirmininką lengvesnio darbo. Kitą dieną į darbą nebėjau, nes labai skaudėjo.

Tą pačią dieną atėjo brigadininkas sužinoti, kodėl neinu į darbą. Aš jam parodžiau, kur man skauda, ir paprašiau, kad duotų darbą pagal mano jėgas ir sveikatą. Brigadininkas išėjo, o aš atsisėdau ir ėmiau verstį iš rusų kalbos į lietuvių kalbą Levo Tolstojaus knygą „Kiekvienai dienai“. Taip, versdamas ir neidamas į darbą, išbuvau aštuonias dienas.

Jau antra savaitė, kaip dėl ligos ir nusilpimo nebeinu į darbą, į medvilnės laukus. Bet namie dykas nesėdžiu – verčiu. Ar galėsiu ką nors išversti ir ar galės kada nors tas išverstas knygas išspausdinti, nežinau. Tik žinau, kad tokių gerų knygų vertimas padeda man pakilti dvasiškai ir mažiau bejauti vargą, skurdą, badą ir ligas. Jeigu tik Dievas leis, stengsiuos, kol tik galėsiu, nes, versdamas tai, ką esu pasiryžęs, jaučiuosi gerėjęs dorovine prasme ir prisidedas prie Dievo karalystės kūrimo žemėje...

... Dažnai turiu pasimelsti širdy ir stengtis visada būti kantrus, mandagus, nusižeminęs ir meilus savo skriaudejams, nesutikti daryti darbų, priešingų mano įsitikinimams, tikėjimui ir sąžinei. (Iš dienoraščio, 1945 m. birželio).

Kolūkio raštinėje

Kartais pro namelį, kuriame buvome apgyvendinti, prajodavo kolūkio pirmininkas, bet su manim nesi-

kalbėdavo, tik piktai nužvelgdavo. Bet kartą pasišaukė mane ir įsakė ateiti į kolūkio raštinę. Nuėjau. Netoli kontoros po medžiu radau sėdintį mūsų pirmininką ir kažkokį kariniais drabužiais apsirengusį žmogų, bėgiantį arbatą. Aš atsisėdau netoli kontoros, ant žemės, ir laukiau.

Greitai atėjo ir tas kariškiai apsirengęs žmogus, atkakino kontoros duris ir pašaukė mane. Paėmė lapą balto popieriaus ir ėmė klausinėti, koks mano vardas, pavardė, tėvo vardas, iš kur atvežtas, kiek metų amžiaus, kokia profesija. Į visus klausimus atsakiau. Tada dar paklausė:

— O Jūsų tautybė?
— Aš – lietuvis, – ramiai atsakiau.
Jis pažvelgė į mane piktą žvilgsniu ir garsiai suriko.
— Kaip drįsti meluoti, prakeiktas vokietai! Tu juk vokiečiai?

— Jeigu būčiau sakęs, kad esu vokiečiai, tada būčiau pasakęs netiesybę. Aš nemeluojau.
— O tavo žmona juk vokiečių?
— Taip, ji Lietuvos vokiečių ir su baisia Hitlerio politika neturi nieko bendro, – pasakiau.
— Tuojau aš įrodysiu, kad ir tu vokiečiai ir Hitlerio pakalikas, – tarė jis ir buvo beieškas to dokumento, kuriuo įrodytų mane esant vokiečių ir Hitlerio pakaliką. Tokio dokumento, žinoma, jis neturėjo ir negalėjo turėti. Paieškojo, paieškojo, o paskui piktai pažvelgė ir paklausė, kodėl neinu į darbą.

— Nuo darbo neatsisakau, bet dirbti medvilnės laukuose negaliu dėl to, kad turiu rimtą nesveikatą – trūkį. Sutinku būti sargu. Šįryt...
— Tylėk, niekšė, – suriko jis ir paėmė pistoletą.
— Eisi rytoj į medvilnės laukus, ar ne? Kitaip nušausiu!

Išgirdęs neigiamą atsakymą ir dar kartą pakartojęs klausimą, akimirka nukreipė į mane ginklą. Aš irgi akimoiu pradrėskiau ant krūtinės marškinių ir susijaudinęs pratariau:

— Šaukit, jeigu turite teisę ir leidžia sąžinė. Jis nuleido pistoletą ir prislėgtu balsu tarė.
— Ką, nebijai mirties?

— Tokiu atveju nebijau. Jeigu norite mane priversti dirbti laukuose, kur, įstrigus išvaržai, turėčiau be medicinos pagalbos nusikankinti, tai jau geriau iškart.

Dar pagrasė kalėjimu, bet jau nebe tokiu griežtu balsu.

— Ką gi, pasodinkit – sėdėsiu. Tik keista: šįryt buvo atėjusi gydytoja, jauna mergina, apžiūrėjo ir pasakė, kad greit būsiu išvežtas į Stalinabadą ir chirurgas mane operuos, o jūs gąsdinate ir net pistoletu, – tariau aš ir vos nepravirkau.

— O pažymą, kad negali sunkiai dirbti, iš gydytojo gavai?

Tokios pažymos aš neturėjau, nesuvokiau paprašyti. Bet žinojau, kad toji gydytoja dar tebėra kaime ir tebetikrina žmonių sveikatą, paprašiau leisti man nueiti ir atnešti pažymą.

— Gera, eik, – jau beveik ramiu balsu pasakė. Išėjęs priemenėje pamaciau bestovintį tremtinį – šnipą. Jis buvo atvežtas kartu su mumis, ir visi žinojome, kas jis per vienas. Matyt, klausėsi mano pokalbio su saugumiečiu.

Patraukiau tiesiai per meldų sąžalynus pas gydytoją. Tačiau priejęs prie vienos kaimo trobelės, jau sutikau tą parsišlavę, begrižtantį iš trobelės, kur buvo gydytoja. Matyt, buvo pasakyta pažymos man neduoti, nes gydytoja ir atsisakė. Mačiau, kad jai buvo labai nesmagu taip padaryti.

Sargo pareigose

Po kokios savaitės kolūkio pirmininkas mandagiai mane paklausė, ar nesutikčiau naktimis saugoti kolūkio gyvulių, uždarytus tvarte. Aš sutikau, ir tuo visa byla baigėsi. To žmogaus, kuris grąsino man kalėjimu ir susidorojimu, daugiau nebesutikau, o tremtinys-šnipas paskui pats buvo suimtas ir griežtai nubautas. Pasirodė, kad jis ir Lietuvoje šnipinėjo hitlerininkams.

Mane paskyrė naktimis saugoti tvarte uždarytus gyvulus. Tomis pareigomis esu visai patenkintas. Jos nepriešingos mano sąžinei ir įmanomos mano sveikatai.

Antra diena kaip nėra saulės. Visiems labai malonu ir gera. Nebereikia kepti keturiasdešimties laipsnių karštyje, nebedega basų kojų padai, nebe taip labai troškina.

... Vakar vakare gavau naujas pareigas. Sunkenes: saugoti nuo šakalų laukuose daržoves. Kiaurą naktį tenka nemiegoti – šūkauti, gąsdinti šakalus. (Iš dienoraščio, 1945 m. birželio 27-29 d.d.)

Išvaro iš mokyklos

Mano sūnusėjo keturioliketus metus, kai tame kolūkyje įsteigė tadžikų mokyklą. Dėstė joje tadžikų kalbą, buvo ir rusų kalbos pamokos. Sūnus pasiprašė leidimo lankyti rusų kalbos pamokas, kad geriau pramoktų kalbėti. Mokytoja leido, bet pavasarį į mokyklą su bizūnu rankoje atėjo tadžikas, kolūkio pirmininkas, ir sūnų bei dar kelis tremtinių vaikus iš mokyklos išvijo: „Tremtiniais reikia dirbti, o ne mokyti!“.

Tik grįžęs į Lietuvą, sūnus Leonas galėjo baigti šeštą ir septintą klases, Panevėžy pramokti vairuotojo amato.

... Šis mano dienoraštis buvo patekęs į saugumo rankas. Jį, kaip teko girdėti, išvertė į rusų kalbą ir pasiūkio, o lietuvišką originalą grąžino man. Matyt, nieko blogo, priešiško valdžiai, jame nerado. Ir negalėjo rasti. Jokia politika aš niekada nesidomėjau, esu religinės pasaulėžiūros žmogus ir griauti prievarta esamąją santvarką ar jai kenkti man visai nerūpi. Jaučiuosi čia atitremtas visai nekaltai, bet nepyktu nei ant valdžios, nei ant žmonių. Savąjį kryžių nešu kantariai. (Iš dienoraščio, 1947 m. spalio 12 d.)

Išvaro iš raštinės

Tremtinių viršininkas buvo labai nepatenkintas, sužinojęs, kad aš ir mano žmona, jo nuomone tokie baisūs nusikaltėliai, buvome pradėję dirbti kolūkio raštinėje. Todėl kartą atvyko į Lermontovo kolūkio raštinę gerokai įkaušęs ir šiurkščiai mane paklausė, kodėl aš neinau kartu su visais kaupti medvilnės, o įsitrynai su žmona kažkokiu būdu į kolūkio raštinę. Mandagiai jam pasakiau, kad dirbu ten, kur liepia kolūkio pirmininkas. Jis piktai mus nužvelgė ir griežtai įsakė mudviem tuojau iš raštinės išeiti ir daugiau joje nebesirodyti.

Pasiėmiau savo rusų-lietuvių kalbų žodynus, dienoraštį, kurį tą dieną buvau atsinešęs į darbavietę, ir buvau bešeinąs. Žodynus ir dienoraštį nešiau pasikėjęs po pažastimi. Viršininkas priėjo ir ištraukė nešulį. Pasakiau, kad tie daiktai ne kolūkio, bet mano. „Todėl ir palik juos, kad jie tavo!“ – šiurkščiai pasakė jis visai pažeidamas. Aš dar delsiau. Tada jis mane tiesiog grūstė išgrūdo, sudavęs dar ir kumščiu į nugarą. (Bus daugiau)

LFB leidžiamo, Juozo Baužio redaguojamo rezistencinės minties ir politikos žurnalo "I laisvę" (toliau "IL") Nr. 108 (145) taip ir datuotas — 1990 pavasaris.

Pilką žurnalo viršelį puošia baltas Vytis raudoname fone, o po juo stambiu šriftu įrašytos trys datos: 1918 VASARIO 16 (1941 BIRŽELIO 23) 1990 KOVO 11. Ką jos byloja, skaitytojai aiškinti nereikia. Puslapius sklandydami, randame redaktoriaus priminimų: tarp 19 šio numerio autorių tik 8 gyveno Vakaruose. Ką tai reiškia? Katastrofišką raštingų Lietuvių Frontui artimų kultūrininkų bei politikų išeivijoje išsekimą? Ar redaktoriaus žvejiojimas ten, kur lengviausiai ir daugiausia pagautama? Gal nei viena, nei kita. Autorių gausą iš Lietuvos nulėmė tradicinės politinės studijos Los Angeles mieste, kur atsitiktinai nemažas būrelis Lietuvos kultūrininkų dalyvavo, ten idomius pranešimus padarė, ir jie į šį "IL" numerį pateko. Ar baigia išsekti raslių inteligentų pajėgos Vakaruose, vaizdą susidarysime iš kelių ateities "IL" numerių. Tuo tarpu perbriskime per senokai nusistovėjusį "IL" 80 puslapių turinį.

Jeigu svarbiausiu straipsniu laikyti ilgiausią, tai toks šiame numery yra prof. dr. Broniaus Kaslo referatas *Baisiejį Lietuvos istorijos metai*, užėmęs beveik 18 psl. Autorius pradeda nuo Maskvos Jonų, III ir IV ("Baisiojo"), ir baigia Lietuvą žiauriausiai engusiais bei lietuvių naikinausiais šių dienų sadistais. Apie visas negandas pasakoja ne akademikai, o kiekvienam suprantamu stiliumi. Rašins bus įdomus mažiau išprususiems skaitytojams, o apsiškaučiusiems mažai ką naujo suteiks. Privedęs prie Kovo 11 akto, autorius primena, kad gyvena labai kūrybingus, Lietuvai svarbius laikus ir klausia, ką mes, emigrantai, darome Lietuvai padėti. Ilustracijai prideda porą dokumentų.

Antras didumų, beveik 10 psl., yra Liudo Truskos rašinys apie pokario partizanų veiklą (*Heraijais ir tragiškais mūsų tautos istorijos puslapius*). Rimto istoriko žvilgsniu autorius stengiasi nušviesti, kokia padėtis 1944–52 m. Lietuvoje buvo, kodėl vyrai partizanauti išėjo. Rašo šaltai, analitiškai, nedievinamas visų partizanų, neprakeikdamas visų režimui dirbusiųjų. Stebiuos, kad ir dabar, kai nieko slapto Lietuvos raštijoje nebėlikę, autorius kai kuriuos asmenis vis dar žymi inicialais. Gaila.

Šis rašinys tai priedas prie Juozo Lukšos veikalo "Partizanai", dabar išleisto IV leidimu "Vagos" leidyklos Vilniuje. Antras "Partizanų" IV laidos priedinis straipsnis — Antaninos Garmutės "Auka ant nepriklausomybės aukuro", kuris irgi šiame "IL" spausdinamas. Tai trumputis, vos trijų psl. žiupsnelis atsiminimų apie Juozą Lukšą ir jo šeimą, autorės giminių giminės. Jis irgi nepaprastai įdomus, vertingas.

Na ir trečias ilgumu, maždaug 6 psl., Sauliaus Galadkausko rašinys apie sušarmu liausią Lietuvos jaunimo organizacijų veiklą (*Kūrybinės minties atrofija — sovietizacijos vaisius*). Nepaprastai įdo-

miai ir įžvalgiai nušviečiama, kodėl jaunimo organizacijos kaip grybai dygsta, bet atsištiegusios ar naujos įsisteigusios dar vis neranda savo tikrų kelių. Nepaisant pesimistinės antraštės, autorius nėra pesimistas. Ypač didesnę ateitį numato ateitininkams bei skautams, neneigdamas nė visiškai naujų.

Pirmieji žurnalo puslapiai skirti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akčiai ir Aukščiausiosios tarybos kreipimuisi į pasaulio tautas. Mane stebina ir pykina tokių svarbių istorinių dokumentų pasirašymas inicialais: abiem atvejais L. Sabutis ir V. Landsbergis bei jų titulai. Įsivaizduokite JAV prezidento parašą po dokumentu "G. Bush"!

Vienas puslapis duotas LFB tarybos atsišaukimui *I valstybinį savarankiškumą*. Jeigu šis atsišaukimas paskelbtas visoje išeivijos spaudoje, tai jo gale žodžių, kad LFB taryba "kviečia visą lietuvių išeiviją (...) vieninai remti Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją tarybą ir jos pirmininką Vytautą Landsbergį", pompastiškumas nepeiktinas. Bet jeigu skelbiama tik "IL", tai, užuot minėjus visą išeiviją, reikėjo kukliau kreiptis tik į Fronto bičiulius, šio žurnalo skaitytojus...

Irgi tik vieno puslapio vedamasis taiklus, daug pasakantis: veiksniams kas sau posėdį aujant ir nieko konkrečiau nepadarant, Lietuvą gelbsti paskiros draugijos bei institucijos, paskiri žmonės. Jie vedamajame paminimi, pagitariami.

Kęstutis Girnius, komentuo-damas susidariusią politinę padėtį, pritaria Kovo 11 akto neatšaukiamumui, nors derybas su Maskva laiko būsiant labai sunkias.

Edita Nazaraitė šmaikščia-mas straipsnyje piktinasi Bushu ir Gorbačiovu, pirmąjį lygindama su į pelėkautos patekusia žiurke, antrąjį — su slieku...

Arvydo Juozaičio pasantro puslapio filosofinio rašinėlio (*Demokratija nesensta*) pakankamai neperpratau, kad galėčiau atpasakoti, juoba komentuoti.

Rezistentas ir Sibiro tremtinys Jonas Antanaitis, redaktoriaus kalbinamas, kritikuoja JAV prezidentą už nuolaidžiavimą Gorbačioviui.

Lietuvos mokytojų sąjūdžio koordinacinio centro pirm. Aurimas M. Juozaitis, straipsnyje *Lietuvos mokyklos keliu* iškelia keletą didelių problemų. Ypač rūpestį kelia stoka gerų pedagogų ir tinkamų vadovėlių. Trukšią daugelį metų, iki mokykloje bei auklėjimo sistema atsities.

Du puslapiai gavusi jaudinanti Henriko Nagio "Vilniaus baladė" ir su ja poeto portretas. Štai citata: "Budapešto ruduo ir Prahos pavasaris / ir Vilniaus vidurnakčio verbos / ir tankų vikšrų išdraskytos / amžino miesto gatvės. Ropoja / grasa ir plienas per pačią / Europos, Baltijos širdį... // O Lietuvai, vienplaukė, beginklė / dainuoja, dainuoja, dainuoja..." Gaila, kad redaktoriaus šiai baladai neskyrė dviejų pirmųjų puslapių, o atidavė tik 48 ir 49-tą.

Ir pagaliau anksčiau minėti XXII Politinių studijų dienų, įvykusių 1990 m. sausio 27–28 d.d. Los Angeles mieste, pranešimų autoriai: Auris Jarašiūnas, Gytis Gasparaitis, (Nukelta į 9-tą psl.)

Toronto "Gintaro" ansamblis atlieka programą Kanados lietuvių dienose gegužės 20 d.

Nuotr. J. Miltenio

Priespaudos įtaka tautos psichologijai

Tremtis, kalėjimai, lageriai, tardymai bei kankinimai neigiamai veikia ne tik fizinę, bet ir psichinę sveikatą

PROF. A. SMAILYS

Tremtis ir okupacija reiškia ne tik dabarties netekimą, valstybės praradimą, turtų ir teisių netekimą, bet ir savo praeities praradimą. Tai reiškia per šimtmečius nusitęsusių kelių — tėvų, bendrakielių ir visų tradicijų netekimą, ateities užmojų, gyvenimo ir veiklos tikslų praradimą.

Lietuvius savo prigimtimi yra sėslus, nėra svieto perėjūnas. Jam žemė yra brangiausia iš visų turtų. Žemės suvalstybinimas, ūkininko pavertimas kolchozininku įžeidė jo padėtį ir jo pašaukimą. Tremtį lengviau perneša miestietis, negu kaimo žmogus. Tremtis, kaip valstybinės politikos elementas, atsirado Lietuvoje Muravjovo siautėjimo laikais, o neigirdo masto jį pasiekė stalininio teroro metais.

Tremtis

Savarankiška tremtis yra tautos moralinio sveikatingumo požymis, jos gajumo ženklas. Daug blogiau, kai tremtis būna prievartinė. Tokiais atvejais tremtiniai praranda tikėjimą savo idealais, dažnai nepajėgia uždegti tais idealais naujų kartų. Tremtis sukelia nuliūdimą, neviltingumą, kiti miršta dvasiškai. Tremtis daugelį nubloškia į nevaisingumą. Tik tai sprūps savo dvasia tremtiniai nepalūžta.

Psichologinės žaizdos

Tremtyje, lageriuose, kalėjimuose žmogus, norėdamas išgyventi, nuslopina visas savo emocijas. Sugrįžusiam į normalias sąlygas, tas nejautrumas pasilieka. Pvz. vienas tremtinys, grįžęs iš Gulago, pasakojo, kad, jam sugrįžus, mirė artimas žmogus, tačiau jis beveik visai nereagavo.

Dabar yra žinoma, kad po tremties, kalėjimų, karo įvykių žmonėms, tuos įvykius pergyvenusiems, atsiranda psichologinės žaizdos, sutrikimai, kurie pasireiškia depresija, miego sutrikimu, skausmingais prisiminimais, persekiojimo manija ir kitais simptomais.

Galima spėti, kad tokių žmonių Lietuvoje yra dešimtys tūkstančių. Daugumai jų reikalinga psichoterapija, vaistai ir kitoks gydymas. Žmogus, praėjęs tremties ir kalėjimo kančias, ilgą laiką jaučia fizinę

nio pažeidžiamumo pavojų. Jam rodos, kad kažkas persekioja, kažkas stebi, kažkas ruošiasi sunaikinti arba pasodinti atgal į kalėjimą. Šitokios mintys, užvaldiusios žmogaus sąmonę, kenkia žmogaus darbingumui, apsunkina jo santykius su aplinka. Tokie žmonės veda uždara gyvenimą, nors jų labai reikėtų dalyvauti kolektyviniuose darbuose. Juose žmonės galėtų pajusti, kad jie yra nevieniši.

Kiti žmonės bijo tamsos, sniego, šalčio, skundžiasi silpnais nervais. Daugelis jų būna pažeisti arba paveikti chroniško alkoholiozmo bei kitų įtampų. Daugelis nelinkę skųstis, neprašo pagalbos, slopina savyje psichologines įtampas pasekmes. Daugelis net neįtaria, kad jų problemos gyvenime yra susijusios su buvimu lageriuose, kalėjimuose, kad tai yra kažkas panašaus į I.D. karo metu paplitusią "karinę neurozę" arba II.D. karo "kovinę psichinę traumą".

Daugiau šių būsenų atitinka pavadinimas — baimės neurozė. Anksčiau medicina nežinojo, kad trauma, patirta vaikystėje, gali pasireikšti stipriais psichiniais sutrikimais, praeities daugeliui metų po jos. Paprastai šie sutrikimai pasireiškia po įvykių, kurių nepasitaiko normaliam žmogui gyvenime. Dėl šios traumos nukentė žmogus smegenys, ypač jei tai trauma išaukė žmogaus veikla — mušimas, kankinimas, grasinimas, niekinimas ir t.t. Jeigu po šios traumos atsiranda sunkesnės situacijos, žmogus sunkiai su jomis susidoroja.

Apraiškų ir gydymas

Po tremties ir represijų žmonėms kartais užsima galvos skausmai, svaigimas ir net nualpimas, širdies plakimas, veido paraudimas, nublyškimas ir t.t. Sunki situacija išsivysto tada, kai psichinė trauma yra lydimas sužalojimų, kaulų lūžimų ir t.t. Žmonės šiais atvejais yra veikiami neviltingos dėl organinių pakenkimų, dvasinių sutrikimų, psichikos pažeidimų ir skausmų po sužalojimų. Tokiais atvejais žmogus daugiau dėmesio skiria vietiniam kūno sužalojimui: kojų lūžimams, buvusiems sužalojimams, bet nekreipia dėmesio į savo psichiką. Tokių žmonių reabilitacijos ir gydymo sistema faktiškai yra nesukurta. Prie nerūšių ligų skyrių reikėtų išskirti keletą lovų panašioms ligoninėms gydyti.

Reikėtų steigti tokių ligonių sambūrius ir atstatyti jų prarastą bendruomeniškumo jausmą bei pasitikėjimą savimi. Tam tikslui gali pasitarnauti turstinės išvykos, kuriose gali būti dirbtiniu būdu sudaromi tam tikri sunkumai, kuriuos žygio dalyviai privalo nugalėti bendromis jėgomis. Tai padeda kovoti su vienišumo jausmu, padidina pasitikėjimą savimi.

Ši programa turėtų būti sudaryta ir galėtų būti pagarsinta bei pradėta realizuoti.

Grįžus laisvėn

Jeigu po tokios traumos lageryje ar kalėjime žmogus laisvėje veikiamas dar ir kitų traumų, tai jis šias naujas traumas sunkiai pakelia ir sunkiai įveikia susidariusias krizines situacijas. Ieškodamas išeities, žmogus tokiomis atvejais

vartoja įvairius vaistus — anti-depresinius, kurie, jei netinkamai, neracionaliai vartojami, ne visada padeda. Savo įvairius susierzinimo ir nusiminimo priepuolius jis teisingai sieja su buvusiais pergyvenimais tremtyje, lageryje ir su savo silpnais nervais.

Labai dideliu sunkumuose represuoti žmonės pergyvena tuoj po grįžimo į laisvę. Čia juos kankina įvairios persekiojimo idėjos, o didžiausia, sekinanti psichiką ir ardanti sveikatą idėja pasireiškia tuo, kad žmogus nuolat galvoja apie pakartotinos represijos galimybę.

Kai kuriuos dorus žmones visiškai nualina ir psichiškai suardo duotas pasizadėjimas bendradarbiauti su slaptomis tarnybomis. Daugelis dėl šio priverstinio pasižadėjimo praranda ramybę, miegą ir sveikatą. Jie nuolat bijo, kad apie tai gali sužinoti kiti. Faktiškai tokių žmonių gyvenimą reikėtų prilyginti dirbtinui būdu atliktam asmenybės sukaldui. Iš vienos pusės — žmogus pagal savo įsitikinimus laikosi sąžinės postulatų, o iš kitos — tam tikromis aplinkybėmis pateikia žinias, kurios turi negeros įtakos kitų žmonių gyvenimui. Toks žmogus šeimoje ir visuomenėje stengiasi vesti uždara gyvenimą, o tai nutraukia ryšius ne tik su artimais žmonėmis, bet ir trupina visą tautą, joje sukuria daugybę interferencijos žiedų, tarp savęs susiduriančių, ir tokiu būdu neutralizuoja tautos bei visuomenės vienybę.

Žala tautai

Ilgametė teroro praktika parodė, kad kolaboravimo teorinių pagrindų vykdymas yra mirtinai pavojingas net agresyviau režimui. Pastarajam atstovaujantys žmonės tampa tautos neapykantos objektu, o pats režimas sukuria nuolatinio pilietinio karo būklę, kurią jis pastoviai, savo taktininkų padedamas, nukreipia prieš savo tautą.

Demokratizant tokius režimus, reikia gausią slaptų tarnybų agentūrą kuo greičiau suvisuomeninti, t.y. sugrąžinti tų tarnybų žmones į visuomenę. Reikalinga valstybės interesams ginti agentų skaičių maksimaliai sumažinti bei suteikti jiems reikalingą teisinį statusą.

Kolaborantas dažniausiai tarnauja represyviniam režimui, kuris yra nukreiptas prieš paties tautą. Jis, kaip žmogus, aiškiai supranta režimo neteislingumą ir tautos nepasitenkinimo priežastis. Užmigdęs savo sąžinę, jis tampa režimo akimis, ausimis ir buldiškomis rankomis. Tačiau draskomas dualizmo, kurį sudaro kruvinos praktikos ir utopinės teorijos susidūrimas, jis atsiduria visiškose dorovinės sklerozės būsenoje.

Paprastai represyviniai režimai pripažįsta visuomenės egzistencijos tikslu tik valstybę. Valstybė pakeliama į aukščiausią vertybių eilę. Visuomenė jai taip pat pajungiamas. Visos visuomenės struktūros sukarinamos. Taip suformuojama mongoliško tipo valstybė, kuri tupo stalinistinės diktatūros prototipu. Panašaus pobūdžio režimai ilgiems laikams suskaldo visuomenę, įgyvendina neapykantą ir baimę, deformuoja tautos psichologiją.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LB Detroito apylinkės valdyba balandžio 21–22 d.d. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre surengė vietinės dail. Dangulės Šeputaitės-Jurgutienės tapybos darbų parodą. Mičigano dailininkų gretose ji yra pasižymėjusi gamtovaizdžių abstraktais. Jos kūrinių į savo leidinį "Painting in Harmony With Nature" yra įtraukusi Watson-Gup-till leidykla Niujorke.

Jaunimo centre Čikagoje gegužės 4 d. buvo surengtas susipažinimas su kun. Kęstutis Trimako evangelinių mąstymų knyga "Ieškantys pėdsakai". Jaunimo žvilgsniu ją aptarė N. Misiulytė, Dievo Motinos vaidmenį gvildeno S. J. Lionienė, kun. A. Saulaitis, S. J. pabrėžė, kad tai yra pėdsakai paties Viešpačio, ieškantio žmogaus. Apie abejingumą tikėjimui valdinio ateizmo nuslaubtoje Lietuvoje kalbėjo V. Skuodis. Jam kun. K. Trimako veikalas primena poeto ranka perrašytą Naująjį Testamentą. Pats kun. K. Trimakas "Ieškantys pėdsakai" laiko rodykle į Evangelijos gelmes. Gavėnijos metu Violeta Vilbik, pasinaudodama šios knygos ištraukomis, Vilniuje buvo paruošusi lietuvišką misteriją "Kryžiaus kelias". Premjera įvyko kovo 17 d. Šv. Mikalojaus bažnyčioje, o vėliau misterija buvo atliekama pataisos darbų kolonijose ir kalėjimuose.

Septynioliktąsias poezijos dienas Čikagoje surengė Jaunimo centro moterų klubas. Jos įvyko gegužės 25, penktadienį, ir gegužės 26, šeštadienį, mažojoje Jaunimo centro salėje. Programą paruošė Algirdas Titus Antanaitis, ir penktadienio vakarą "Meilės lais-kai ir dienoraščiai" įjungę lietuvių poetų eilėraščių meilės tema, o šeštadienio vakarą paskyrę Janinai Degutytei, Vitalijai Bogutai-tei ir Julijui Kelerui. Abiejų vakarų dalyvių pasveikino Jaunimo centro vedėja Salomėja Endrijo-nienė. Pirmą vakarą įvadiniu žodžiu pradėjo A. T. Antanaitis, įtraukęs daug įvairių kartų lietuvių poetų "Meilės laisčių ir dienoraščių" programon. Jų kūrinius skaitė pats: "Antano kaimo" prie-vaizdas A. T. Antanaitis, aktorai Eugenijus Butėnas, Vida Gilvydienė, Jūratė Jankauskaitė, Julius Lintakas ir Alida Vitaitė. Ilgą rinkinių poetų sarašą sudarė: Jonas Aistis, Onė Baliukonytė, Kazys Binkis, Kazys Boruta, Kazys Bradūnas, Bronė Buivydaitė, Gražina Cieškaitė, Janina Degutytė, Antanas Drilinga, Vytautas Sirijos Gira, Kotryna Grigaitytė, Antanas Gustaitis, Jonas Jakstas, Vidmantė Jasukaitytė, Eglė Juodvalkė, Jonas Juškaitis, Alfonsas Keliuotis, Viktorija Kumpekevičiūtė, Vytautas Mačer-nis, Marcelijus Martinaitis, Jonas Mekas, Vincas Mykolaitis-Putinas, Antanas Miškinis, Edita Nazaraitė, Salomėja Nėris, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Violeta Palčinskaitė, Kornelijus Plate-lis, Vlada Pročiūnaitė, Birutė Pukelevičiūtė, Henrikas Radauskas, Stasys Santvaras, Ramutė Skučaitė, Jonas Strielkūnas, Balys Sruga, Salys Semerys, Paulius Širvy, Jonas Šiožinis, Vladas Šimkus, Vladas Šlaitas, Julija Švabaitė, Juozas Tysliava, Gražina Tulauskaitė, Dalia Urnevičiūtė, Petras Vaičiūnas, Juozas Žengė (Žlaby) ir Albinas Žukauskas.

Poezijos dienų antrasis vakaras buvo pradėtas jų ilgamečio organizatoriaus Kazio Bradūno, kalbėjusio apie Lietuvoje š. m. vasario 8 d. mirusią Janiną Degutyte, gyvus šio vakaro dalyvius — Vitaliją Bogutaitę ir Julijų Kelerą. Skaudžią netektį mirimui atnešusi J. Degutyte prisiminta susikaupimo minute. Jos kūryba aptarė svečias iš Lietuvos Julius Keleras, ruošiantis lietuvių literatūros doktoratą Ilnojaus universiteto lituanistikos katedroje. Vakaro dalyvių su pluoštu J. Degutytės eilėraščių supažindino Agnė Kizienė ir Algirdas Titus Antanaitis. Savo kūryba patys skaitė šio vakaro dalyviai V. Bogutaitė ir J. Keleras. Išeivijoje augusiai V. Bogutaitei yra būdingos nutolimo nuo Lietuvos nuotai-kos, noras įsijungti jos būtin. Dabartinė tautos viltim buvo skirtas naujas kūrinių ciklas. Jauna-jam J. Kelerui, augusiam Lietuvoje, pagrindinis įkvėpimo šaltinis yra sovietinė 1940 m. okupacija, lietuvių trėmimas į Sibirą. Deja, ir V. Bogutaitė, ir J. Kelerui tebėra tolimalis ir turbūt neveikiamas kelias iki Janinos Degutytes negausių, bet poetine gyvastimi jautrių žodžių ir vaizdų.

Trys Gedulo ir vilties dieniai skirtos parodos buvo surengtos Vilniuje, Tautos atgimimo (buvusio revoliucijos) muziejuje. Ypatingo dėmesio susilaukė fotografo Juozo Kazlausko, buvusio tremtinio, nuotraukų paroda "Lietuva tremtyje". Antrajai parodai buvo suteikti dail. Artūro Šulco meno dirbiniai, trečiajai — pašto atvirukai su Lietuvos simbolika, jos miestų ir miestelių heraldika nuo XIX š. iki 1940 m.

Tarptautinę Raudonojo kryžiaus premiją Ženevoje už geriausią šių metų nuotrauką laimėjo kaulietis fotografas Romualdas Požerskis. Konkursą "Apginsime žmogaus gyvybę" surengė žurnalas "Raudonasis kryžys ir Raudonasis pusmėnulis". Iš tūkstančio atsiųstų nuotraukų vertintojų komisija šiai premijai pasirinko R. Požerskio senelių namuose Lietuvoje padarytą nuotrauką "Paskutinieji namai".

Lietuvos estradiniais ansambliais skirtus "Neringos vėtrungės" festivalius, nutrukusius 1988 m. pavasarį, šiemet pakeitė tuo pačiu pavadinimu surengtas estrados dainininkų festivalis. Birželio 1–3 d.d. atnaujintas festivalis "Neringos vėtrungės-90" įvyko Nidoje. Dėl sovietinės blokados sutrūdyto susitikimo nebuvo lengva sutelkti solistus, viską teko paruošti ekspromtu. Jurbarkiečių išteigta Antano Šabanauko premija buvo įteikta Janinai Miščiukaitėi, rėmėjų pinigines premijos — Nijolei Tallat-Kelpšaitėi, Onai Valiukevičiūtei, S. Januškei ir L. Kašėtaitei. Neringos kultūros skyriaus atstovai visus festivalio dalyvių apdovanojo suvenyrais, surengė pokylį "Nidos" restorane.

Senasis Klaipėdos teatras buvo pastatytas 1818 m. prie Danės upės. Apžiūrusio pastato atnaujinimas buvo pradėtas prieš dešimtį metų. Tais laikais Maskva neleidavo nė užsiminti apie kultūros objektų statybą. Anumoti-niam Klaipėdos vykdomojo komite-to pirm. Alfonsui Žaliui teko dangstyti kapitalinio remonto skraistę, pastato pritaikymu kitiems reikalingas, visokiais būdais ieškoti lėšų importuoti sceninei įrangai, elektronikai. Senojo Klaipėdos dramos teatro atnaujinimas, nuslėptas nuo Maskvos, buvo baigtas sovietinės blokados dienomis. Tada įvyko ir premjerinis spektaklis atnaujintame teatre. Jam buvo pasirinkta Juozo Grušo drama "Herkus Mantas", primenant, kad nuo blokados kentėjo ir prūsai. Pastato atnaujinimas, atliktas pagal architekto Sauliaus Manomaičio projektą, išsaugojo senąją teatro dvasią. Didžioji šimtų šimtų vietų salė turi iš Rytų Vokietijos gautą modernią scenos įrangą, o mažoji salė — besisukanti žiūrovų parteris. Vaidinti galima tuo pačiu metu abiejose salėse. Atnaujintame teatre yra erdvūs prie-saliai, drabužinės, aktorių kambariai, administracinės patalpos. Vidų puošia skulptorių K. Stepa-novo, A. Boso, tapytojos S. Vei-verytės kūriniai, memorialinėje sienoje iškaltos šiame teatre dirbusių žymiausių režisierių ir aktorių pavardės. S. Manomaičio projektą padėjo įgyvendinti architektai J. Zilinskas, V. Pauliukonis, R. Ramanauskas, konstruktorius J. Bachtovas. Darbus atliko klaipėdiečiai statybininkai.

Gimtosios kalbos dienybės aštuonioliktą kartą buvo surengtos Šakių rajone. Joms trečią sykį buvo pasirinktas Kudirkos Naumiestis. Tradicinė šventė išsijungė nemažos būris kraštotyros, kultūros veiklų, pedagogų, miestelio ir rajono gyventojų. Vidurdienį miestelio kapinėse buvo pagerbtas Vinco Kudirkos atminimas. Atkanyje prieš šią šventę buvo vėl iškalti Lietuvos himno tapusios jo "Tautiškos giesmės" žodžiai, sunaikinti caro žandarų. Prisiminti ir kiti čia palaidoti šio krašto poetai, knygnešiai, lietuvių kalbos ir kultūros garintojai. Gimtosios kalbos vėliava buvo iškelta Varpo aikštėje, sugiedotas Tautos himnas, aplankyta vieta, kur gyveno V. Kudirka. Prie namo Tilto gatvėje atidengta lenta Papartynuose gimusio knygnešio Antano Baltrušaičio-Antanėlio (1865–1949) atminimui. V. Kudirkos vidurinėje mokykloje įvyko konferencija pedagogų ir rašytojų Prano Mašioto (1863–1940) penkiasdešimtiesioms mirties metinėms paminėti. Gimtosios kalbos šventė baigta Jono Jablonskio gimtinėje Kubilė-luose. V. Kst.

Lietuvių dienų atidarymo vakare Hamiltone "Aukuras" ir "Aitvaras" gegužės 18 d. suvaidino spektaklį "Bubulis ir Dundulis". Iš kairės sėdi: K. Kalvaitis, E. Kudabienė - "Aukuro" režisierė, L. Liaukutė, M. Kalvaitienė; stovi: B. Tarvydas, S. Karnas, S. Ilgūnas, J. Sakalauskas, A. Ulbinas, O. Stanevičiūtė, R. Kalvaitis

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	10 %
180-185 d. term. ind.	10 1/4 %
1 metų term. indėlius	10 1/2 %
2 metų term. indėlius	10 1/4 %
3 metų term. indėlius	10 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk.	12 1/2 %
2 metų GIC-met. palūk.	12 %
3 metų GIC-met. palūk.	12 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	11 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	12 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	12 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	12 %
Taupomąją sąskaitą	8 1/2 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	10 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	13 1/2 %
Sutarties paskolas nuo	13 1/2 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	14 %
2 metų	14 %
3 metų	14 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	12 1/4 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelioliki čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo. **ANTANAS GENYS**

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

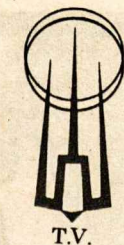
**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angėlę Šalvaitę, B.A.,
pilkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Šarūnas Marčiulinis NBA sūkuryje

Nuo praėjusių metų lapkričio pradžios iki šių metų balandžio 22 d. vyko reguliarios NBA profesionalų krepšinio lygos rungtynės, besivaržant 27 Amerikos krepšinio komandoms. Per šį laikotarpį kiekviena iš šių komandų turėjo sužaisti net po 82 rungtynes, nukeliaujančios dešimtis tūkstančių mylių ir išlieti nemaža prakaito.

Ir štai, balandžio 22 d. šios pirmenybės jau praėityje. Nors 16 iš šių komandų dar žaidė taip vadinamąsias "Play Off" žaidimus išaiškinimui profesionalų čempiono. Į šią laimingųjų grupę buvo pakliuvę iš rytų: Detroitas, Čikaga, Filadelfija, Bostonas, Niujorkas, Milwaukee, Klivlandas, Indiana; iš vakarų: Los Angeles Lakers, Portlandas, San Antonio, Utah, Phoenix, Dallas, Denver, Houston.

Šių komandų tarpe nėra lietuviams gal būt geriausiai pažįstamos Golden State Warriors komandos, kuri ir pirmenybę pabaigė dar labiau nusilpo ir nepateko į laimingųjų sąrašą. Nepateko ir jos rimčiausias varžovas – Seattle komanda, kuri kaip tik Warriors nugalėjo paskutinėse rungtynėse balandžio 22 d. ir sugadino jai kelią į išrinktųjų grupę: Houston ir Seattle surinko po lygias taškus (po 41), tačiau Houston geriau sužaidė prieš savo komandas.

Golden State (taip vadinama Marčiulionio komanda)ėjo tuoj po Seattle su 37 taškais (arba laimėtomis rungtynėmis). Žinant, jog praeitaisiais pasirodžiusi komanda (New Jersey) turėjo tik 17 laimėjimų, o Miami ir Orlando – po 18, tai 37 pergalės yra visai neblogas pasiekimas. Nedaug betruko, kad būtų patekta į "Play-off" ratą, nes kamuolys yra avalus, o Golden State komanda kamavo visokios nesėkmės, ypatingai pajėgių aukštaūgių neturėjimas (jos pajėgiausias centras – Lister susižeidė trečiose rungtynėse ir vėliau negalėjo grįžti į komandos eiles). Geriausias komandoje buvo Mullin, kuris per sezoną surinko 1956 taškus (vidurkis 25.1). Beje, Mullin pasirodė 78 rungtynėse, išbūdamas aikštėlėje 2830 minučių. Palyginimui paimekime mūšikį Marčiulionį, kuris pagal rezultatus savo komandoje išsirikavo penktose vietose: žaidė 75 rungtynėse 1695 minutes, įmesdamas 905 taškus (12.1 taškų vidurkis per rungtynes). Tai visai geras pasiekimas, ypač, kad Šarūnas komandoje žaidžia pirmi metai ir papulė visiškai į naują žaidimo sistemą.

Krepšinio žinovai Marčiulionį laiko pačiu geriausiuoju pirmamečiu žaidėju, įsijungusiu į NBA pirmenybes iš kitų valstybių. Tai patvirtina ir jo pasiekti rezultatai. Aisku, jeigu Šarūnas būtų žaidęs pradiniam penketuke, tai jo pasiekimai būtų dar geresni. Tačiau pirmamečiu žaidėjams retai nusišypso tokia laimė, ir reikia manyti, kad antrąjį sezoną jau Šarūną pamatysime pradiniam penketuke.

kurį laiką Šarūną kamavo susižeidimai, nors ir nedideli: vienu metu buvo susižeidęs piršta. Kai kam atrodė, kad tai menkinė, tačiau nukentėdavo metimų tikslumas. Būta ir kitų laikinų susižeidimų. Prieš pat pirmenybių pabaigą, susidūręs su vienu iš varžovų, jis gerokai susižeidė koją. Turėjo praleisti priešpaskutinės rungtynės, tačiau paskutinėse vistiek ryžosi išeiti į aikštę ir ten buvo vienu iš geriausių žaidėjų.

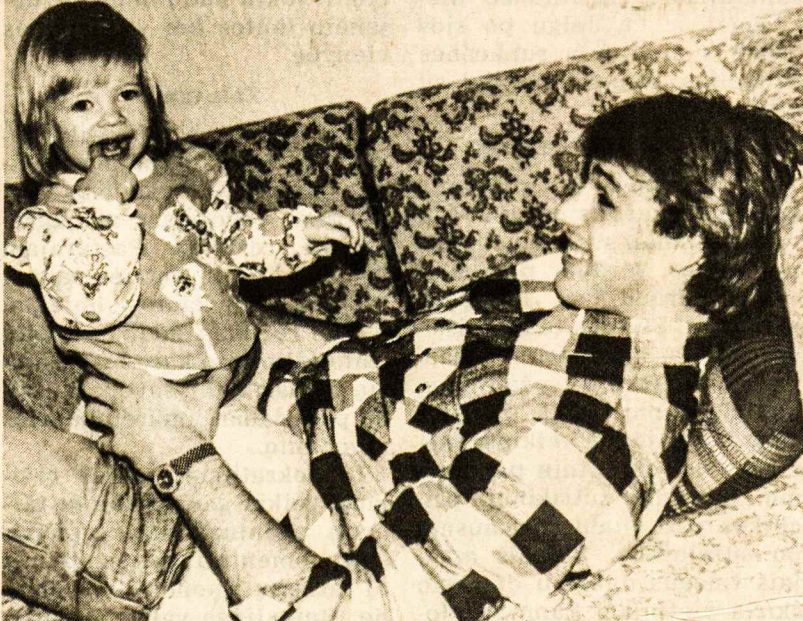
Apie Marčiulionį plačiai rašė visos Amerikos spauda, ypač daug jam dėmesio skyrė San Francisco ir apylinkių laikraščiai. Spaudos ir televizijos dėmesiu jis beveik galėjo konkuruoti su geriausia savo komandos žaidėja. Jo entuziazmas aikštėje, didelės pastangos ir pulkus būdas mūšikį padarė net ir publikos numylėtinu.

Baigiantis sezonui, Marčiulionį plačiai paminėjo NBA lygos leidžiamas krepšinio žurnalas "Hoop", kuris palankiai aprašė mūšikio pasirodymą. Taip pat balandžio 20 d. apie jį platų rašinį paskelbė plačiai skaitomas dienraštis "Wall Street Journal". Šis leidinys savo ilgą straipsnį pavadino "Lithuanian's Debut in U.S. Pro Hoops Herald a Red Tide". Kaip ir daug kur anksčiau amerikiečių leidiniuose, taip ir čia pažymėta, kad pirmoje spaudos konferencijoje pirmieji jo žodžiai buvo šie: "I am Lithuanian, not a Russian – Aš esu lietuvis, ne rusas". O vėliausius jo žodžius korespondentas perduoda taip: "Lithuanians must be free. Gorbachev must understand this. The wall is down. Poles are free, I think Lithuania will be free too, but I worry – Lietuviai turi būti laisvi. Gorbachovs turi tai suprasti. Siena nusileido. Lenkai yra laisvi, aš galvoju, Lietuva bus taip pat laisva, bet esu susirūpinęs".

Dabar Šarūnas atostogauja. Paskutinę žaidimų dieną teko su juo kalbėtis telefonu ir patirti atities planus. Jis buvo numatęs vykti Lietuvon, kur vėliau būtų atvažiuojęs ir jo komandos vyr. treneris Don Nelson, ir jie būtų mokę Lietuvos jaunimą krepšinio meno. Tačiau dėl dabartinių įvykių tėvynėje nuo važinėjimo abu susilaikė. Tik gegužės mėnesio viduryje į namus pajudėjo Šarūno žmona Ingrida, kuri ruošėsi ten laikyti Kauno kūno kultūros institute baigiamuosius egzaminus.

Pats Šarūnas žada šiek tiek atsi-pūsti, gal kiek pakeliauti po Ameriką. Pakvietėme jį užsukti Čikagon ir ko gero jis tokios minties neatsisakys.

Ed. Šulaitis

Prieš išvykdamas Amerikon žaisti NBA lygoje, ŠARŪNAS MARČIULIONIS atradavo valandėlę ir savo dukrai Kristei

Nuotr. Valdo Malinausko

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

Canadian European Export Import Co.
Siunčiame siuntinius
į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą

Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visoje Rusijoje.
Persiunčiame pinigų tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudimą (\$121.50 trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietimus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizdajuostes iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtų aukščiausiai).

404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 4A6
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v.,
šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

Mūsų patvirtinti prekybininkai

Kazan Overseas Parcels **Big Win Center**
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. 416 - 743-7653 Tel. 416 - 639-7547

Lietuvos šachmatų patriarchas
VLADAS MIKENAS
Nuotr. Valdo Malinausko

Vladui Mikėnui 80 metų

Lietuvos šachmatų federacija pravedė tarptautinį šachmatų uždavinų sudarymo konkursą, skirtą Lietuvos šachmatų patriarcho, tarptautinio didmeistro Vlado Mikėno 80-mečiui pažymėti.

Vladas Mikėnas gimė 1910 m. balandžio 17 d. Estijoje. Jis buvo žymiausias Lietuvos šachmatų meistras. 1950 m. jam buvo suteiktas tarptautinio šachmatų meisterio titulas. Būdamas 20-ties metų amžiaus, laimėjo Estijos meisterio titulą ir Taline tais pačiais metais laimėjo tarptautinį šachmatų turnyrą, antruoju palikdamas didmeisterį Boguliuovą. 1931 m. jau persikėlęs į Lietuvą, jis nugalėtuometinį Lietuvos meistrą B. Machta ir keliolika metų su protarpiais šį meisterio titulą išlaikė. 1934 m., 1937 m. ir 1938 m. Lietuvos meisterio titulą yra laimėjęs Povilas Vaitonis. Nuo 1931 m. iki 1939 m. su Lietuvos šachmatų rinktine Mikėnas dalyvavo visose pasaulinėse pirmenybėse, pasiekdamas laimėjimų prieš pasaulinio garso šachmatininkus: dr. A. Aliechina, Boguliuovą, dr. Vidmarą, Tartakoverį, Keresą, Stahlbergą, Petrovą ir kt.

Vl. Mikėno žaidimo stilius buvo labai kombinuotas: žaidė painias partijas, neprarasdamas pusiausvyros įvairiose situacijose. Yra sukūręs puikių partijų, pvz. 1931 m. prieš dr. Vidmarą, 1936 m. ir 1939 m. prieš Stahlbergą. Jo partijas galima aptikti įvairių šalių šachmatų knygose bei žurnaluose. Jis yra daug prisidėjęs prie šachmatų lygio pakėlimo Lietuvoje. Spaudoje nuolat redagavo šachmatų skyrius. Yra išspausdinęs šias knygas: "Šachmatų vadovėlis" 1933 m., "Šachmatų žaidimo pagrindai" 1951 m., "Šachmatų pirmenybės" 1958 m.

Gerbiame jubiliatui linkėtina sveikatos ir ilgų polisių metų.

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo paskutiniuose turnyruose 1990 m. birželio 17 d. Camp Borden ir birželio 23 d. Golf Haven golfo laukuose dalyvavo pirmajame 46 ir antrajame 44 golininkai.

Camp Borden turnyre laimėtojai pasiskirstė sekančiai: vyrų klaseje – 1 v. V. Ubeika 76, 2 v. S. Podadecki 79, 3 v. P. Stauskas 83, 4 v. K. Eimantas 85 ir 5 v. Aug. Simanavičius su 86 smūgiais. Moterų klaseje 1 v. I. Kymantienė 93 ir 2 v. E. Kėkštienė 93. Išlyginamųjų smūgių sistema vyrų klaseje: 1 v. D. Vaičiūnas 68, 2 v. R. Astrauskas 68, 3 v. L. Baziliauskas 69, 4 v. J. Danaitis 72 ir 5 v. V. Vaitkevičius 72. Moterų klaseje: 1 v. I. Kymantienė 72 ir 2 v. E. Kėkštienė 73 smūgiai.

Arčiausia vėliavos smūgių varžbas laimėjo: V. Vaitkevičius, Aug. Simanavičius ir A. Beauchamp. Nežinomosios skyklės premija teko E. Kėkštienei, o turnyro dalyvio premija įteikta J. Juodikiui.

Turnyrui vadovavo A. Jonikas ir A. Stauskas.

Golf Haven turnyre laimėtojai tapo: vyrų klaseje 1 v. V. Ubeika 80, 2 v. P. Stauskas 81, 3 v. K. Eimantas 83, 4 v. R. Šimkus 84 ir 5 v. M. Ignatavičius 85. Moterų klaseje 1 vieta dalijosi D. Deksnė ir I. Kymantienė su 85 smūgiais. Išlyginamųjų smūgių sistema vyrų klaseje 1 v. P. Stauskas 68, 2 v. A. Kartavičius 68, 3 v. D. Vaičiūnas 68, 4 v. D. Marijovskis 69 ir 5 v. A. Kuolas 69. Moterų klaseje 1 v. laimėjo Ina Balseytė su 68 smūgiais (Ina pradedanti, tačiau turinti duomenis būti gera žaidėja), 2 v. D. Deksnė ir I. Kymantienė, surinkusios po 75 taškus.

Arčiausia vėliavos smūgių varžbas laimėjo: R. Kymantas, D. Deksnė ir K. Eimantas. Nežinomoji skyklė – A. Sapjonis ir turnyro dalyvio dovana teko J. Rusinavičiui.

Turnyrui vadovavo A. Stauskas, V. Kaknevičius ir K. Eimantas.

Skautų veikla

• "Atgimimas" skautų-čių stovykla "Romuvoje" perorganizuota. Vietoje dviejų savaitių ji bus tik vienos savaitės, rugpjūčio 11-18 d.d. Stovyklos vadovybė iš brolių sekanti: stovyklos viršin. F. Mockus, pav. s. P. Butėnas, kom. ps. Al. Saplys, ūkio vedėjas s. K. Batūra su gerų šeiminkinių būriu, dvasios vadovas v.s. kun. A. Saulaitis, SJ, inst. v.s. dr. V. Fidleris, laivų ir vandens priežiūra – v. vl. S. Namikas ir s. V. Keturakis. Vadovybė iš seserijos bus paskelbta vėliau. Taip pat stovyklos programą tris dienas praturtins viešnia iš Lietuvos, liaudies dainų žinovė V. Pavilionienė, pakviesta PLB valdybos vicepirm. s. I. Lukoševičienės iniciatyva.

Šių metų stovyklos ženkliuką suprojektavo s. P. Butėnas. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term.indėlius	
10 1/4 % už 6 mėn.term.indėlius	
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius	
10 1/4 % už 2 m. term. indėlius	
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius	
11 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	
12 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
12 % už 2 m. GIC invest. pažym.	
12 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
12 1/2 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
12 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
12 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 1/2 % už taupymo sąskaitą	
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13 1/2 % už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu

1 metų	14 %
2 metų	14 %
3 metų	14 % (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų... 12 1/4 % (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 77 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS **STASYS JOKUBAITIS.**
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonai (Toronto linijos):
416-773-6480, 416-773-3779
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES
REAL ESTATE INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Kun. SIGITAS TAMKEVIČIUS tarp Klivlando ateitininkų. Iš kairės: A. Kamantiene, D. Balčiūnas, kun. S. Tamkevičius, kun. G. Kijauskas, J.S. N. Balčiūnienė

Dabarties įvykiai Lietuvoje

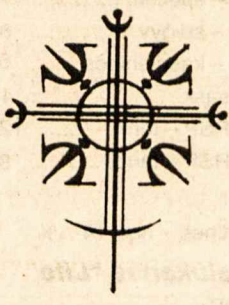
(Atkelta iš 1-mo psl.)
tą. Ji tikisi, kad šio drąsaus ir svarbaus akto reikšmė bus su-
prasta Maskvoje, siekiama de-
rybų, nutraukta blokada, griau-
nanti Lietuvos ekonomiką. Vy-
riausybė taipogi pažymi, kad
ji yra patenkinta, galėjusi pri-
sidėti prie dabartinės padė-
ties išsivystymo.

Jau kovo 30 d. Prancūzijos
užsienio reikalų ministeris
tuo klausimu kalbėjosi su Sov.
Sąjungos užsienio reikalų mi-
nisteriu. Prancūzijos prezi-
dentas kartu su Vokietijos
kancleriu ragino Lietuvos
aukščiausiosios tarybos pir-
mininką suspenduoti kovo 11
d. aktą, kad būtų duota proga
pasiekti efektingą susitarimą
derybomis.

Gegužės 10 d. Prancūzijos
prezidentas susitiko su minis-
tere pirmininke K. Prunskie-
ne Paryžiuje. Vyriausybė tiki-
si, kad dabar abi pusės pasi-
naudos proga pasiekti derybo-
se abiem pusėm priimtinių re-
zultatų.

Baltijos valstybių tarybos pareiškimas

Baltijos valstybių okupacija
nenutraukė jų nepriklausomo
gyvenimo "de jure" valstybin-
gumo. Jų valstybingumas buvo
pripažįstamas iki šiol ir pa-
saulio demokratinė šalių, ne-
žiūrint, kad Baltijos valsty-
bių konstitucijų veiksmas bu-
vo nutrauktas beveik penkias-
desimt metų. Dabartinis Sov.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

**The
Lougheed & Barnard**
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

**Blokadinis skelbimas
LIETUVA LAUKIA MŪSŲ,
O MES LAUKIAME VIZŲ.**

Tad kviečiame lietuvius
prisijungti prie mūsų pastangų
prasiveržti pro Kremliaus blokuojamas Lietuvos
sienas ir siųsti vizų reikalaujančius laiškus Kanados
užsienio reikalų ministeriui J. Clarkui ir Sovietų
Sąjungos ministeriui E. Shevardnadzei.

**Belaukiant blokados pabaigos, kviečiame nau-
dotis kitomis mūsų biuro paslaugomis.**

Atliekamos paslaugos:

- *Užsakomi ir išrašomi lėktuvų ir traukinių bilietai.
- *Užsakomi viešbučiai, automobiliai nuomojimui, pramoginės kelionės.
- *Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams.
- *Sutvarkomi iškvietai, palikimai bei kiti dokumentai.
- *Nupirkamos dovanos giminėms Lietuvoje, pervežami vaistai ir pinigai.

**Rugsėjo mėnesį primame užsakymus tiesioginiams
skridimams į Lietuvą 1991 m.**

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje Toronte:
Tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812,
FAX (416) 763-6279
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

no Meech Lake sutarties atme-
timas, Kvebeko palikęs išjung-
tą iš Kanados konstitucijos.
Liberalai apie Kvebeko kons-
tituciją galvoja jau nuo 1965 m.

Politinė įtampa Kvebeke pa-
lietė tradicines Kanados die-
nos iškilmes ir netgi karalie-
nės Elzbiotos apsilankymą.
Kanados dienos buvo atsisai-
kyta Kvebeko mieste, Mont-
realyje pasitenkinta sumažin-
tu paradu. Oficialų karalienės
Elzbiotos priėmimą Kvebeko
Hull mieste prie Otavos atme-
tė burmistras M. Legeas. Ten
ji liepos 1 d. užsuko tik pusva-
landžiui ir turbūt pirmą kar-
tą buvo sutikta negausaus jau-
nuolių būrio, reikalaujancio
atsiskyrimo nuo Kanados. De-
monstrantai į karalienę Elz-
bietą buvo atsukę nugaras,
nors separatistinės Kvebeko
partijos vadas J. Parizeau ne-
pritarė tokiame viešnios suti-
kimui ir savo šalininkus ragi-
no neatsisakyti jai priklausan-
čios pagarbos. Kitokios nuo-
monės buvo kai kurie karš-
čiausieji Kvebeko politikai, ka-
lę dėl Meech Lake sutarties
atmetimo suvertę angliškajai
Kanadai, Elzbietą dabar lai-
kantys tik jos karaliene.

**Tokiems žurnalistas P. Worth-
ingtonas** liepos 3 d. dienrašty-
je "The Toronto Sun" prime-
na tris Kvebeko liberalų prem-
jero R. Bourassa klaidas. Jis
jau 1971 m. Viktorijos konfe-
rencijoje atmetė ministerio
pirm. P. E. Trudeau pasiūlytą

ir kitų premjerų priimtą kom-
promisą būsimos Kanados kons-
titucijos klausimu. 1976 m. dėl
premjero R. Bourassa vyriaus-
ybės narių korupcijos libe-
ralai pralaimėjo parlamento
rinkimus separatistinei Kve-
beko partijai ir jos vadui R.
Levesque'ui. Pasak P. Worth-
ingtono, angliškiosios Kanados
dalies kantrybės nugarkaulį
premjeras R. Bourassa pala-
žė 1989 m. Apeliacinis Kvebe-
ko teismas tada pripažino ne-
legaliu premjero R. Leves-
que'o įvestą įstatymą, leidusį
tik prancūziškas išorines krau-
tuvų bei kitų institucijų vitri-
nas. Premjeras R. Bourassa ta-
da nustebino beveik milijoną
angliškai kalbančių kvebekie-
čių, šį įstatymą grąžindamas
specialia klauzule Kanados
konstitucijoje. Tik prie jo jis
pridėjo leidimą vidinėje to-
kių krautuvų bei institucijų
reklamoje vartoti prancūzų ir
anglų kalbas. Oficialus Kana-
dos dvikalbiškumas duoda ly-
gias teises abiem kalbom ir
pastatų išorėje, ir jų viduje.
Esą tada ir kilo klausimas, ko
bus susilaukta Kvebeke, kai
visa Kanada patvirtins Meech
Lake sutartį?

**Ontario darbo ministeris G.
Phillipsas** paskelbė minima-
laus valandinio atlyginimo pa-
didinimą nuo \$5 iki \$5.40. Pa-
didinimas įsigalioja š. m. spa-
lio 1 d. Pagalbinį darbą turin-
tiems studentams iki 18 metų
amžiaus valandinis atlygini-
mas padidinamas nuo \$4.15

iki \$4.55. Alkoholinius gėri-
mus turinčiuose restoranuose
dabartinį minimalų \$4.50 va-
landinį padavėjų atlyginimą
\$4.50 pakeis \$4.90. Tai bus jau
penktas valandinio atlygini-
mo padidinimas Ontario pro-
vincijoje nuo 1986 m. Darbo
ministeris G. Phillipsas neuž-
miršta pabrėžti, kad spalio 1 d.
Ontario provincijos minima-
lus \$5.40 valandinis atlygini-
mas bus aukščiausias visoje
Kanadoje. Antroji vieta su
\$5.30 teks Kvebeko provinci-
jai. Šia pastaba nesidžiaugia
Ontario NDP socialistų vadas
Bob Rae. Mat su tokiu minima-
liu atlyginimu Ontario gyven-
tojas už normalią 40 valandų
darbo savaitę gaus \$216, o už
pilnus darbo metus — tik \$11.
232. Kanados statistika skur-
daus gyvenimo riba laiko me-
tinį \$12.148 kanadiečio uždar-
bį, o trijų asmenų šeimos —
\$21.440. Bob Rae siūlo mini-
malų valandinį atlyginimą pa-
didinti iki \$7. Tada jis sudary-
tų apie 60% pramonės darbi-
ninko vidutinio valandinio už-
darbio. Minimalų valandinį
atlyginimą Ontario provincij-
oje gauna apie 150.000 gyven-
tojų — apie 3% visos darbo
jėgos. V. Kst.

Pavasarinis "Į laisvę"

(Atkelta iš 7-to psl.)

Andrius Kulikauskas, Ginta-
ras Laurinkus, Nijolė Sadū-
naitė, Danas Šafranavičius,
Danguolė Navickienė, And-
rius Tučkus, Vytautas Vardys.
[domios ir įvairios jų liestos
temos, vertos pastabų bei ko-
mentarų, bet šios apžvalgėlės
apimtis neleidžia apie jas ra-
šyti. Besidomintieji turėtų
"IL" administracijai parašyti
ir už 3.50 dol. žurnalą įsigyti.

Žurnalo spauda ("Draugo"
spaustuvės) šviri, šriftas vidu-
tinio dydžio, lengvai skaito-
mas. Korektūros klaidų ne-
daug. Ašį režė tik keletas žo-
džių: atžymėtas (t.b. pažymė-
tas), įsikūriant (įsikuriant),
gerbūvį (gerovę), nedatekliai
(nepritekliai, trūkumai). Už-
tat koks džiaugsmas skaityti
Lietuvos autorių: pasiekimai,
ženklus, juolab, savikūra, sa-
viraiška, į valias, kliedesys,
svertas, sankloda...
"Į laisvę" administratoriaus
adresas yra šis: J. Prakapas,
14 Thelma Dr., Bakersfield,
CA 93305, USA.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ATVIRAI IŠ LIETUVOS

Nesunku suprasti abipusį su-
judimą, jaudinimąsi. Baisu net
pagalvoti: o jei neišeisim iš ve-
gijos namų... Visokių yra mūsų
tarpe. Prisimenu A.Z. mintį — kai-
me atkurti pavasarininkus. Labai
sunku. Juk viskas remiasi į mora-
lę, o ji, deja, tokia pati ir jaunimo
gerose — melas, vagystės, anti-
suomeniškumas, tinginystė (pui-
kus rodiklis bendrabūrių balsa-
vimo nuosimtis). Kol neatsitės
trijulė — kunigas, mokytojas, gy-
dytojas, padėtis nelengvės, ne
tuoj pasikeis. O vedžiojimas po
dolerines... Lyg mums truktų pa-
vydo, godumo. Pagaliau nesunku
suprasti, kam plaukia sunkiai už-
dirbti doleriai. Tai ne mažas ak-
menukas į jūsų daržą... Bet tikė-
kim... Ačiū už tai, ką be vedžioji-
mo darėte ir darote.

N. N., Lietuva

JIS UŽRAŠE "LAISVĘ LIETUVAI"

Raimundas Laurinavičius, ku-
ris ant Berlyno sienos užrašė
"Freedom for Lithuania" gimė
1970. I. 22 d. Lietuvoje. Kaune jis
baigė septynias klases. 1984 m.
kartu su savo motina atvažiavo
gyventi į Hamiltoną, Kanadoje.
Čia trejus metus jis lankė kata-
likų St. Thomas More gimnaziją.
Raimundas lankė ir Hamiltono
lietuvių šeštadieninę mokyklą
ir baigė 10-tą skyrių. Vedėjos
V. Stanevičienės painformuotas
apie Vasario 16 gimnaziją, Rai-
mundas ją labai susidomėjo, ypač
norėjo gerai susipažinti su Lie-
tuvos istorija.

Raimundas yra priešiška nusi-
teikęs prieš savo tautos pavergėją.
Su užsidegimu dalyvauja visuose
renginiuose bei demonstracijose
už Lietuvos laisvę. Nuo 1987 m.
jis mokosi Vasario 16 gimnazijoje,
kur įsijungė į tautinių šokių gru-
pę, chorą ir pradėjo mėginti mu-
zikinius instrumentus. Rašo ir ei-
lėraščius apie tėvynę ir jos pa-
vergėją.

Per atostogas Raimundas pano-
ro pasidairyti po V. Vokietiją.
Aplanke ir Berlyno sieną, kur su
savo bendraklasiu Dariumi užra-
šė patriotinius šūkius su lietu-
viškais simboliais.

Šiuo metu Raimundas yra 12-to-
je gimnazijos klaseje. Kasmet
parvažiuoja pas motiną atostogų
į Kanadą. Jau 5-ri metai iš eilės
važiuoja padirbėti į Wasagą lie-
tuvų vaikų stovykloje.

Aš esu Raimundo motina ir,
pasinaudodama spauda, noriu iš-
reikšti dėkingumą Vasario 16 gim-
nazijos direktoriui Šmitui, vi-
siems mokytojams bei personalui
už mano sūnui suteiktas žinias ir
įdiegtą meilę Lietuvai.

Taip pat norėčiau padėkoti ir
lietuviškos organizacijos, ku-
rios ištiesė finansinę pagalbą
ranką. Be jų paramos aš nebūčiau
galėjusi leisti Raimondą mokyti
Vasario 16 gimnazijoje.

Patarčiau visiems tėvams leisti
savo vaikus pasimokyti bent vie-
nerius metus minėtoje gimnazi-
joje.

Regina Laurinavičienė

• Paremkite "Tėviškės žibu-
rius" auką, rėmėjo ar garbės
prenumerata, testamentinių pa-
likimu. Dėkingi —

"TŽ" leidėjai

MALDOS GINKLAS

Lietuvos kovoje už laisvę bei
nepriklausomybę neužmirškime
būklėje, kurioje niekas iš galin-
gųjų neremia mūsų pastangų,
malda galėtų būti šitokia.

Išveski Lietuvą į laisvę,
Padėk jai, Dieve, tuoj šiandien,
Kai veržia jos rankas grandinės,
Kai durklas ieško jos širdies.
Mes prašom Tave, brangus Dieve,
Ištieski gailėsčio rankas,
Palaimink Tu ją šventam žygiui,
Sutrumpink, Dieve, jos kancijas!
Nušluostyk ašaras vergijos,
O Dieve, Tu mūsų viltis!
Panaikink šią gėdą žmonijos,
Pripildyk meile jos širdis.

A. Keliūsis, Hamilton

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

**VISŲ RŪŠŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •**

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6

Scarborough, Ontario M1H 2V9

Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

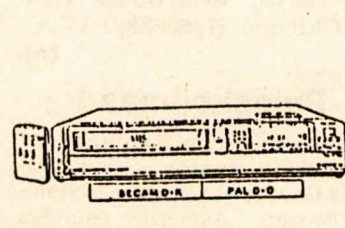
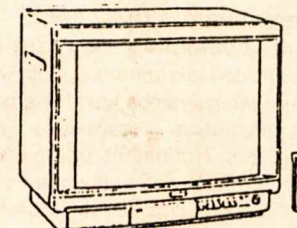
**TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME
220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS
NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE**

SONY

ATIONAL PANASONIC

**SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO
KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.**

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir
džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai - (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

**Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje**

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)

Norkus

**namų pirkimo ir
pardavimo atstovas**

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

**INSURANCE
BROKERS**

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Ateinantį sekmadienį Wasagoje lankysis Nijolė Sadūnaitė ir po 11 v.r. Mišių Gerojo Ganytojo misijos salėje kalbės visuomenei.

— Penktadienį palaidoti: a.a. Jonas Ažubalis, 81 m. amžiaus ir a.a. Adelė Kaizerienė, 86 m. amžiaus.

— Tuoktis ruošiasi: Anita Pūdyraitė su Andrew Brian Watkins ir Andrius Vaitėnas su Angele Krivinskaitė.

— Pakrikštyta Tomo ir Stacia-Lynn (Toovey) Trinkūnų dukrelė Tiffany-Lynn-Elzbieta.

— Praeitą savaitę iš Romos pas mus atvyko klier. Vytautas Volertas. Jis mūsų parapijoje darbuosis visą mėnesį.

— Aukų Šv. Jono lietuvių kapinės: \$50 — V. Lapaitienė; \$25 — J. Augustinavičienė; parapijai: \$100 — V. Lapaitienė, dr. R. D. Stas, J. Jankauskas, dr. J. Sungaila, J. Gudas.

— Šv. Kazimiero kolegijai Romoje aukų: \$100 — J. Gudas, J. Staškevičius.

— Lietuvių kultūros muziejaus statybos vajui aukų: \$100 — a.a. Jono Ažubalo atminimui jų sūnaus Jono bendradarbiai iš kredito kooperatyvo "Parama".

— Mišios liepos 15, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. kun. Petrą Ažubalį (X mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už Javų šeimą, 11 v.r. už a.a. Joną Gaivelį.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams \$100 aukų A. A. Lukošius. Iš viso statybos fonde yra \$173,908. Aukos priimamos "Paramoje" sask. nr. 8711, Priskikimo parapijos kredito kooperatyve sask. nr. 155332. 17 ir "Talkoje" sask. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 210 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Čiaudinai, V. Knyva, Alb. Stanionienė iš Kauno; doc. Vyta. Gavelis, S. Gavelienė, V. Kerienė iš Vilniaus; Z. Gedminaitė, G. Liukiauskienė iš Šiaulių; O. Kaminskienė iš Garliavos; E. Šlederienė iš Širvintų; B. Dirginčienė iš Kvedarnos; Z. Marčiukaitienė iš Marijampolės; Vyta. Vaitkus iš Žagarės, Joniško raj.; B. Jankauskas iš Kreivėnų kaimo, Punksko; B. Balaišis iš Vindsoro; P. K. Dirksai iš Australijos; Aras Sužiedėlis, Mass.; kapt. R. Rovas iš Otavos; B. V. Aušrotai iš Juno Beach, Fla.; J. L. Vitai iš Tillsonburgo; J. Vaškevičius iš Pheilstono, Ont., M. Škėmaitė, V. Polikaitienė, K. Polikaitis iš Čikagos; S. K. Šukiai iš Klivlando; Helen Matthews iš Niujorko.

— LN valdybos posėdis — liepos 12, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Rugpjūčio 11-19 d.d. įvyks Lietuvių namų poilsio stovykla Wasagoje, Tėvų pranciškonų stovykloje. Dėl registracijos ar smulkesnių informacijų skambinti V. Drešeriui tel. (416) 233-3334 arba A. Sukauskui tel. 244-2790.

— LN valdyba sveikina Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinę "Vėjas", išsijungusią į LN narių eiles ir sumokėjusią nario įnašą \$100. Linkime pasisekimo, garbinant lietuvių vardą.

— Lietuvių namų ligonių lankytojai kviečiami pasitarimui liepos 18, trečiadienį, 7.30 v.v. Galintys prisidėti prie ligonių lankymo kviečiami dalyvauti šiame posėdyje. Žinantys apie sergančius ar ba galbos reikalingus tautiečius prašomi pranešti bet kuriuo laiku V. Kulniui tel. 769-1266.

Paskirta premija

Šių metų gegužės mėn. "Gimtojo krašto" 22 nr. išspausdinta žinutė: "Alytuje, atidarant poeto Antano Jonyno memorialinį muziejų, poeto vardo premija už geriausią prozos debiutą įteikta iš Punksko krašto kilusiai rašytojai Birutei Jonuškaitei". Šios jaunosios puskietės apysaką rinkinį "Pateisinti save" galima įsigyti Anapilio bei Priskikimo parapijų knygynuose. Inf.

Adomo Mickevičiaus kūryba anglų kalba

Lietuvių kilmės rašytojas Adomas Mickevičius (1798-1855) rašė lenkiškai. Lietuvišku romantikumu perpintai veikalai "Konradas Velnorodas" ir "Gražina" 1989 m. iš lenkų kalbos buvo išversti į anglų kalbą ir išspausdinti. Juos vertė Irena Saboczewski, gyvenanti 5225 Pooks Hill Rd., Apt. 910 South, Bethesda, MD 20814, USA. Knygos pradžioje atspausdintas Algirdo Gustaičio Lietuvos žemėlapis su veikaloje minimom vietovėm. Knyga gražiai išleista, kietais viršeliais. Sklb.

Priskikimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Stanislovas Letukas, Vainuto parapijos klebonas. Po 11.30 v. Mišių parapijos salėje Nijolė Sadūnaitė davė savo pranešimą.

— Susitokė R. Škėmaitė ir S. Schembri.

— Ruošiasi tuoktis Vida Dovidaitė su Sean Hayes.

— Liepos 9 d. buvo palaidota a.a. Domielė Medišauskienė, 90 m.

— "Kretingoje", mūsų stovyklavietėje, dabar stovyklauja netoli šimto lietuviškai kalbančių vaikų, o nuo liepos 15 d. stovykla lietuvių kilmės lietuviškai nekalbantys vaikai. Stovyklų adresai: Camp Kretinga, 9 Endrus Dr. New Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0, tel. 1-705-429-2788. Mišios sekmadieniais stovyklavietėje 11 v.r.

— Parapijai aukų: \$100 — St. Račickienė, V. I. Biskiai, B. M. Genčiai, a.a. Uršulės Genčiovienės atm., Z. Orentienė a.a. Kosto Orento atm., M. Vaškevičienė; \$60 — A. Kavaliauskienė; \$50 — J. B. Danaičiai; Vysk. fondai: \$100 — J. B. Maziliauskai, M. Povilaitienė, 9.20 v.r. už Carniel šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Algimantą Gaidinską, už a.a. Prancišką Siminkevičienę, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

— Mišios liepos 15, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Agotą Vainienę, 9.20 v.r. už Carniel šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Algimantą Gaidinską, už a.a. Prancišką Siminkevičienę, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

Mirė dail. Alfonsas Krivickas

Vėžio ligos pakirstas birželio 22 d. mirė ilgametis Vasario 16 gimnazijos mokytojas-dailininkas Alfonsas Krivickas. Palaidotas birželio 28 d. Hiutenfeldo kapinėse, kuriose amžino poilsio vietą rado daug Vokietijos lietuvių. K.B.

AŲA PAULĖ ANCEVIČIENĖ

mirė 1990 m. birželio 27 d.

Rožinis bus kalbamas liepos 12, ketvirtadienį, 8 v.v., Turner & Porter laidotuvių namuose, 436 Roncesvalles Ave., Toronto. Laidotuvių Mišios — liepos 13, penktadienį, 11 v.r., Anapilyje, Lietuvos kankinių parapijos šventovėje. Laidojama Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nori sukurti šeimą

Janina Petrauskienė, našlė, 50 metų amžiaus, su aukštuoju išsilavinimu, nori susirašinėti bei vėl sukurti šeimą. Adresas: Daukšos 29-22, Kaunas 233000, Lithuania, Europe.

Nori susirašinėti

Lina Baužaitė, 23 metų amžiaus, nori susirasti draugų Kanadoje. Galima rašyti lietuvių ir prancūzų kalbomis. Adresas: Žirmūnų 86-39, Vilnius 232012, Lithuania, Europe.

Erika Paplauskaitė, 18 metų, baigusi vidurinę mokyklą nori susirašinėti su bendraamžiais ar vyresniais. Adresas: Lietuvos 19-46, Jonava, Lithuania, Europe.

Jaunius Kundrotas prašo, kad jam kuris nors tautietis nusiųstų videomagnetofoną. Jis galėtų atsilyginti lietuvių knygomis, žurnalais ir laikraščiais. Adresas: Komjaunimo 14-28, Raseiniai 234400 Lithuania, Europe.

Vidmantas Kasiulionis, 26 metų, žmona Aukšė, 25 metų, norėtų susirašinėti su tautiečiais užjūryje. Galėtų ir pasavę pasikviesti. Adresas: Rasytės 46-42, Kaunas 233040, Lithuania, Europe.

Jurga Anuzytė, 14 metų, renkanti kalendorius, atvirutes, labai mėgstanti susirašinėti. Adresas: Ruokio 3-20, Kašiadorys, 234230, Lithuania, Europe.

Lolita Mincienė, 20 metų, norėtų palaikyti draugiskus ryšius su gyvenančiais lietuviais už Atlanto. Adresas: Šilų paštas, Panevėžio rajonas 235365, Lithuania, Europe.

MERGINA IR VAIKINAS iš Lietuvos norėtų surasti bet kokį darbą, galima ir ne Toronto mieste. Skambinti tel. 255-7031.

Toronto tautinių šokių grupės "Atžalynas" mokytojai, kurių šokėjai gegužės 6 d. Lietuvių namuose atliko popietės programą. Iš kairės: J. Macijauskaitė, A. Krakauskaitė, M. Gutauskaitė-Hurst, I. Poškutė, L. Dauginienė, V. Dauginis, V. Vitkunaitė. Trūksta A. Zanderienės

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas paskutinis numeris išeis liepos 31 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 21 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visą dieną, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 14 d.

Metinis susirinkimas

KLK kultūros draugijos "Žiburiai" ("TŽ" leidėja) metinis susirinkimas įvyko birželio 28 d. "Tėviškės žiburių" patalpoje. Susirinkimui pirmininkavo V. Bireta, sekretoriavo St. Prakapas.

Praanešimus padarė draugijos pirm. dr. S. Čepas, išd. J. Danaitis, revizijos vardu — V. Aušrotas. Redakcijos reikalais kalbėjo prel. dr. Pr. Gaidas ir J. Andrulis, o spaustuvės — jos vedėjas V. Balčiūnas. Kitai kadencijai į valdybą perrinktas dr. S. Čepas ir A. Bumulis (rinkimai vyks kasmet rotacine tvarka), ir revizijos komisija — V. Aušrotas, B. Sakalas ir V. Sendžikas.

Dėl mirimų dažnėjimo pradėjo mažėti prenumeratorių skaičius. Dabar "Tėviškės žiburiai" be trukdymo pasiekia Lietuvą. Jau yra tautiečių, kurie savo giminėms laikraštį užsako. Tėvai galėtų "TŽ" užsakyti savo atžaloms, išėjusiems gyventi atskirai. Kita laikraščio problema — vis didėjančios spausdinimo ir pašto išlaidos. Leidėjai vėl bus priversti kelti prenumeratą, kartu tikėdami, kad skaitytojai supras laikraščio leidimo sunkumus. Dl.

Ontario Švietimo ministerija birželio mėn. gale patvirtino Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų X ir XII skyrių programą. Kursai vyks trečiądienio vakarais Michael Power/St. Joseph's gimnazijos patalpose. Mokiniai, atlikę 120 valandų kursų programą, gaus atitinkamą gimnazijos užskaitą. Daugiau informacijos bus paskelbta vėliau. Galima teirautis pas G. Paulionienę tel. 249-1305. Inf.

Jaunų šeimų patogumui, gyvenančių daugiausia Mississaugoje ar Toronto vakaruose, Toronto Maironio mokykla gavo naujas patalpas Our Lady of Peace mokykloje, Bloor ir Kipling rajone. Pradiniamis skyriams bus didesnės klasės. Tėvams bus patogiau atvažiuoti į mokyklą. Taipogi patogus susisiektis po žeminiu. Mokslo metų pradžia ir tikslius adresus bei žemėlapis bus pateiktas "Tėviškės žiburiuose" rugsėjo mėn. pradžioje.

Vedėja

Rašytojas Vytautas Volertas su žmona, lydimas Onutės Skrebūnienės, lankėsi "Tėviškės žiburiuose", domėjosi redakcijos ir spaustuvės darbais.

Studijų savaitė

JAV LB švietimo tarnyba rugpjūčio 5-12 d.d. Dainavoje ruošia mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitę. Kviečiami dalyvauti ir Kanados lietuviai mokytojai, kartu pasidalinti patirtimi ir lituanistinio švietimo problemomis. Paskaitos bus įvairios ir įdomios, taipogi bus svarstomi nauji dėstymo metodai įvairioms pamokoms. Prašoma registruotis pas Juozą Masilionį tel. (312) 588-2629 arba rašyti: 4632 South Keating, Chicago, IL 60632, JAV. Inf.

Paieškojimas

Paieškoma Anelė Tučiūtė-Strazdienė arba jos dukros — Liuda, Danutė ir Genutė Strazdaitės, gyvenusios Toronte. Asmenys žinantys ką nors arba jie patys prašomi atsiliepti: Ona Tučiūtė-Sidikiere, Algirdo 9a bt. 26, Vilnius, Lithuania-Europe.

Nijolė Sadūnaitė, didžioji tikėjimo ir laisvės kovotoja, lydimą Monikos Povilaitienės, lankėsi "Tėviškės žiburiuose". Į atvyko į Kanadą iš JAV ir susitiko su lietuvių visuomene. Žada vėl vykti į Prancūziją. Ji kalbėjo Toronto lietuviams liepos 8 d. Priskikimo salėje, užpildytoje gausiais klausytojais. KLK centro valdybos pirm. V. Taseckas susirinkimo pradžioje tarp kitko priminė, kad viešnia esanti vienuolė, prieš 33 metus pogrindyje atlikusi įžadas. Pusantros valandos užtrukusioje kalboje Nijolė Sadūnaitė labai detalai pa-

pasakojo apie "LKB kronikos" leidimą, suėmimą, kratas, tardymus, teismus ir nubaudimą — vaizdžiai atskleidė savo kovas ir kentėjimų dramą, ryškiai pabrėždama nuolatinį Dievo veikimą. Žmogus, nors ir kažin kaip norėtų būti geras, niekada negalėsias pralenkti Dievo gerumo.

Liepos 15, sekmadienį, po 11 val. Mišių Nijolė Sadūnaitė kalbės Gerojo Ganytojo misijoje.

A.a. Broniaus Povilačio penkerių metų mirties prisiminimui žmona Monika "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. T. Kojalaitienės atminimui I. V. Ignaičiai ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. P. Ancevičienės atminimui vietoje gėlių A. Štuopienė ir S. A. Štuopai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. J. Ažubalio atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" aukojo M. A. Vaisvilos — \$50 ir V. V. Ivanauskai — \$30.

A.a. Vl. Perkausko atminimui P. S. Eismantai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20, Vl. Bartininkas — \$10.

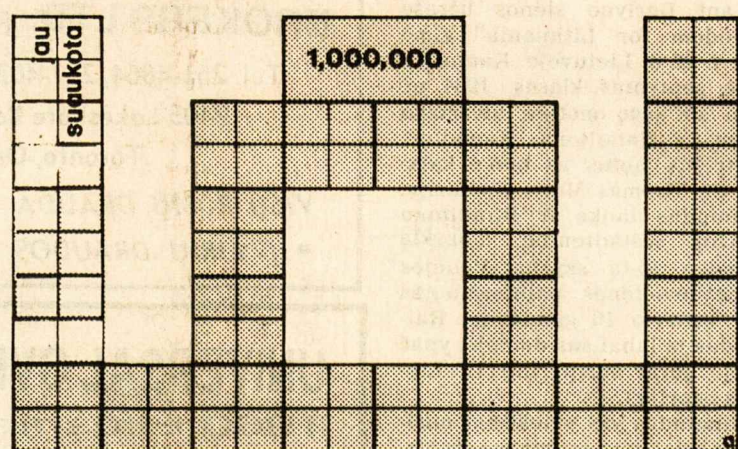
AŲA JONUI AŽUBALIUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną ONUTĘ, sūnus — JONĄ ir LINĄ, gimines ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Juzė ir Albinas Pliopliai

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervėžam palaikus, palikimus • Prižiūrim kapus • Perduodam paramą giminėms • Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus • Pristatom gėles • Per trumpiausią laiką išrupinam iškviatimus apsilankyti Lietuvoje, • Iškvičiam giminės į Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir pervažimą iš Montrealio
- "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelį, vakarais tel. 1 - 416 - 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Tel. 1 - 416 - 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd., 296 Queen Street West, Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Šiuo metu patogiausias susisiektis su Lietuva yra SAS (Skandinavų oro linija) TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA. Deja, tiesioginių skrydžių per Kopenhagą į Vilnių dar nėra. Iš Toronto išskrendama penktadieniais ir grįžtama sekmadieniais. Kelionės organizuojamos kas trečią penktadienį, pradedant liepos 13 d., atsiradus mažiausiai 5 asmenims. Registracija baigiama 4 savaites prieš išskrendant. Norintiems parūpinsim apsiostimo vietą nuo 7 iki 21 dienos. Turintiems iškviatimus — gera proga prisidėti, grįžti galėsit norimu laiku, nežūrint kaip ilgai ten viešėjumėt. Vasaros sezonui bilieto kaina — \$1309. Besidomintieji prašomi kreiptis į ALGį MEDELį asmeniškai nurodytu telefonu. Į kitus kraštus suplanuojame keliones, taip pat parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis.

MONTREALQUE

Šv. Jono Krikštytojo savaitgalis gražiomis iškilmėmis buvo atšvęstas kvebekiečių, nes tai jų Patrono diena. Lietuviams tas savaitgalis buvo kitaip ypatingas. Šeštadienį šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. St. Šileika šventė 40 metų kunigystės sukaktį. Vysk. Paulius Baltakis tą dieną su kitais kunigais aukojo šv. Mišias, ir po jų parapijos salėje buvo priėmimas.

Sekmadienis buvo skirtas Aušros Vartų parapijos sukaikims paminėti: 40 metų parapijos ir choro sukaiktis bei 50 metų kunigystės kun. J. Kubiliui, šios parapijos įsteigėjui, be to, ir Joninės. Iškilmingas Mišias koncelebravo vysk. P. Baltakis su kunigais: J. Kubiliu, Lietuvių jėzuitų provincijolu A. Saulaičiu, J. Vaisniu, J. Kidyku, dr. V. Skilandžiūnu iš Otavos, S. Šileika, klebonu J. Aranausku, prancūzų jėzuitų provincijolu J. M. Archambault ir Montrealeo arkivyskupo atstovu Mgr. Mario Paquette. Parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus, vargonais pritariant muz. M. Roch, išpūdingai atliko eilę parinktų giesmių. Sol. G. Čapkauskienė prisidėjo su "Panis angelicus". Mišių pradžioje vyskupas suteikė Sutvirtinimo sakramentą vienuolikai asmenų: R. Satkauskui, A. Žibaičiui, I. ir D. Giedrikams, R. Paulauskienei, D. Gabrėnaitėi, D. Bulkaitei, E. Išganaitytei, T. Išganaičiui, M. Lamothe ir A. Ramsay. Po vyskupo pamokos ir kai kurių maldų sukaiktuvių kun. J. Kubilius buvo apgertas auksiniu arnotu. Meldėsi pilna šventovė tikinčiųjų. Nestigo fotografų ir filmuotojų. Pamal-

dos baigtos G. F. Handelio "Aleliuja".

Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę vaišėms. Pradžioje parapijos komiteto pirm. A. Čepulis visus pasveikino ir pakvietė A. Mylę vadovauti programai. Pradėta parapijos chorų. Po to dainavo sol. G. Čapkauskienė ir sol. A. Keblys. Pasirodė pianistas K. Smilgevičius. Solistai kai kurias dainas padainavo su choru. Po sveikinimų — pietūs, paruošti Mary Vaupshienės ir Onos Ušienės su talkininkėmis. Buvo dar keli sveikintieji, kurie atnešė kun. J. Kubiliui dovanėlių. Kun. P. Mališka sukaiktuvininką sveikino iš Brazilijos telegrama, kun. J. Liauba iš Hamiltono ir kun. J. Staškevičius iš Mississaugos — telefonu. Kun. J. Kubilius trumpu žodžiu visiems padėkojo. Svečių tarpe buvo matyti seselės Augusta ir Eugenija Lukoshiūtė iš Putnamo, kiti — iš Vašingtono, Čikagos ir įvairių Ontario vietovių.

Šių sukaikčių progą buvo išleistas, Juozo Šiaučiuo gražiai sureduotas, 86 puslapių leidinys, papuoštas dail. Romo Bukausko viršeliu. Leidinys gausiai iliustruotas kun. J. Kubiliaus ir parapijos veiklos nuotraukomis. B.S.

L. Stankevičius, lietuviškos radijo programos vedėjas, rūpestingai renka prancūziškų, angliškių ir kitokių laikraščių išskarpas apie Lietuvą, siunčia "Tėviškės žiburiams", kurie dalį jų panaudoja informacijai ir visą medžiagą perduoda Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje. Jau yra sutelkta nemaža krūva tokios medžiagos, kuri ateityje bus labai svarbi praeities tyrinėtojams.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	12 1/2%	Taupymo - special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo - su gvy. dr.	6 1/2%
1 metų	11 1/2%	Taupymo - kasdienės	6 1/4%
180 d. - 364 d.	11 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	11 1/4%	RRIF - RRSP - term.	12 1/2%
60 d. - 119 d.	10 3/4%	RRIF - RRSP - taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 3/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 14 1/4% asmenines - nuo 14 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

IEŠKAU PIRKTI naudotą autobusą (van). Skambinti Vytui tel. 533-0923.

LIETUVĖ MOTERIS ieško darbo, gali prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones, mažą vaiką arba ligonius. Skambinti Irenai tel. 762-5789 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS su atskiru įėjimu trečiame aukšte butas — du kambariai, virtuvė ir prausykla. Skambinti vakarais tel. 654-9052 Toronte.

ATLIEKU VERANDŲ taisymus, rūšių (rec. rooms) įrengimus, lauko ir vidaus dažymus. Skambinti Vincui Bialiūniui tel. 766-2872 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniška paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

CATERING